

EGESIF_14-0017

Ohjeet – Yksinkertaistetut kustannusvaihtoehdot

Euroopan rakenne- ja investointirahastot
(ERI-rahastot)

Ohjeet – Yksinkertaistetut kustannusvaihtoehdot

kiinteämääräinen rahoitus,
vakioyksikkökustannukset ja kertakorvaukset

(asetuksen (EU) N:o 1303/2013 67 ja 68 artikla, asetuksen (EU) N:o 1304/2013 14 artiklan 2–4 kohta ja asetuksen (EU) N:o 1299/2013 19 artikla)

Euroopan komissio

Työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosasto

Yksikkö E1

Käsikirjoitus valmistunut syyskuu 2014

Please consult <http://ec.europa.eu/esf> for possible updates.

VASTUUVAPAUCLAUSEKE:

"Tämän valmisteluasiakirjan ovat laatineet komission yksiköt. Siinä tarjotaan sovellettavan EU-lainsäädännön perusteella teknisiä ohjeita ERI-rahastojen seurantaan, valvontaan tai täytäntöönpanoon osallistuville tahoille tätä alaa koskevien EU:n sääntöjen tulkintaa ja soveltamista varten. Valmisteluasiakirjan tavoitteena on tarjota komission yksikköjen selityksiä kyseisistä säännöistä ohjelmien täytäntöönpanon helpottamiseksi ja hyvien käytäntöjen edistämiseksi. Ohjeet eivät kuitenkaan rajoita unionin tuomioistuimen tai ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tulkintoja tai komission päätöksiä."

Euroopan komissio tai kukaan komission nimissä toimiva henkilö ei ole vastuussa tämän julkaisun sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä.

Muiden kuin Euroopan unionin tekijänoikeuksien suojattujen valokuvien käytön tai jäljentämisen osalta lupaa on anottava suoraan tekijänoikeuksien omistajilta.

***Europe Direct -palvelu auttaa sinua löytämään
vastaukset EU:hun liittyviin kysymyksiisi.***

Yhteinen maksuton palvelunumero (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Saat pyytämäsi tiedot maksutta. Myös useimmat puhelut ovat maksuttomia, joskin jotkin operaattorit, puhelinkioskit tai hotellit voivat periä puhelusta maksun.

Suuri määrä muuta tietoa Euroopan unionista on käytettävissä internetissä Europa-palvelimen kautta (<http://europa.eu>).
Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2015

ISBN 978-92-79-40754-3 - doi:10.2767/50390 (print)

ISBN 978-92-79-40672-0 - doi:10.2767/46762 (PDF)

© Euroopan unioni, 2015

Tekstin jäljentäminen on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

Printed in Luxembourg

PAINETTU KLOORIVALKAISEMATTOMALLE PAPERILLE (ECF)

SISÄLLYSLUETTELO

1. JOHDANTO	7
1.1. Tarkoitus	7
1.2. Miksi käyttää yksinkertaistettuja kustannuksia?	7
1.2.1. Tausta	7
1.2.2. Yksinkertaistettujen kustannusten edut.	7
1.3. Milloin käyttää yksinkertaistettuja kustannuksia?	8
1.4. Keskeiset erot kauteen 2007–2013 verrattuna	8
1.5. Yksinkertaistettujen kustannusten käyttö on vapaaehtoista.	10
1.6. Yksinkertaistettujen kustannusten sovellettavuus	11
1.6.1. Yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen käyttämistä koskevan tarkan soveltamisalan määrittäminen etenkin julkisten hankintojen tapauksessa.	12
1.6.2. Julkinen hankinta tuensaajan itsensä toteuttamassa projektissa.	12
1.6.3. Suositeltava menettely hankkeissa, jotka toteutetaan julkisten hankintojen kautta, vaikka tuensaajat kuuluisivatkin luokkaan, johon ei sovelleta direktiiviä 2004/18/EY	14
1.6.4. Menojen tukikelpoisuutta koskevat kansalliset säännöt.	14
1.6.5. Rahastokohtaiset säännöt	14
2. KIINTEÄMÄÄRÄINEN RAHOITUS	15
2.1. Kustannuslajien määrittäminen	15
2.2. Asetuksissa täsmennetyt erityiset kiinteämääräiset rahoitusjärjestelmät välillisten kustannusten laskemiseksi	15
2.2.1. Välillisten kustannusten laskentamenetelmät	15
2.2.2. Välittömien, välillisten ja henkilöstökustannusten määrittäminen.	15
2.2.3. Rahastokohtaiset säännöt	17
3. VAKIOYKSIKKÖKUSTANNUKSET	18
3.1. Yleiset periaatteet	18
3.2. Tuntikohtaisten henkilöstökustannusten erityistapaus.	19

4. KERTAKORVAUKSET	21
4.1. Yleiset periaatteet	21
4.2. Esimerkkejä kertakorvauksista	21
5. KIINTEÄMÄÄRÄISEN RAHOITUKSEN, VAKIOYKSIKKÖKUSTANNUSTEN JA KERTAKORVAUSTEN VAHVISTAMINEN	23
5.1. Vahvistaminen ennalta	23
5.2. Oikeudenmukainen, tasapuolinen ja todennettava laskentamenetelmä	23
5.2.1. Yleiset periaatteet	23
5.2.1.1. Oikeudenmukaisuus	23
5.2.1.2. Tasapuolisuus	24
5.2.1.3. Todennettavuus	24
5.2.2. Menetelmät käytännössä	24
5.2.2.1. Tilastotietojen tai muiden objektiivisten tietojen käyttö	24
5.2.2.2. Yksittäisiä tuensaajia koskevien tietojen käyttö	24
5.3. Muiden alojen vakioyksikkökustannusten, kertakorvausten ja kiinteämääräisten korvausten käyttö	26
5.3.1. Muut unionin politiikanalat	26
5.3.1.1. Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 5 kohdan b alakohta	26
5.3.1.2. Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 68 artiklan 1 kohdan c alakohta	26
5.3.2. Jäsenvaltioiden avustusjärjestelmät	27
5.3.3. Miten arvioidaan, ovatko toimet ja tuensaajat samanlaisia?	27
5.4. Yhteisiä säännöksiä koskevassa asetuksessa tai rahastokohtaisissa säännöissä vahvistettujen osuuksien käyttö	28
5.5. Kiinteämääräisten välillisten kustannusten, kertakorvausten ja vakioyksikkökustannusten mukauttaminen	28
5.6. Erityiset menetelmät rahastokohtaisten sääntöjen mukaisten määrien määrittämiseksi	29

6. VAIKUTUKSET HALLINTO- JA VALVONTAJÄRJESTELMÄN KANNALTA	31
6.1. Tarve yhteiseen tilintarkastus- ja valvontakäytäntöön	31
6.2. Yleinen lähestymistapa yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen valvontaan ja tarkastukseen	31
6.3. Vaikutukset varainhoidon kannalta	32
6.3.1. Yleiset säännökset	32
6.3.2. Kiinteämääräisen rahoituksen järjestelmä	33
6.3.3. Menojen todistaminen	33
6.4. Keskeisiä seikkoja hallintoviranomaisen kannalta	34
6.4.1. Kiinteämääräisen rahoituksen järjestelmä	34
6.4.1.1. Menolajien määritelmät	34
6.4.1.2. Nykyisten kokemusten hyödyntäminen	34
6.4.2. Yksikkökustannukset	34
6.4.2.1. Toteutuneiden määrien ja maksujen vastaavuus	34
6.4.2.2. Ilmoitettujen määrien todentaminen	35
6.4.2.3. Vakioyksikkökustannusten valinta	35
6.4.3. Kertakorvaukset	36
6.4.3.1. Toteutuneiden toimien ja maksujen vastaavuus	36
6.4.3.2. Kustannusten perustelut	36
6.4.3.3. Toimien/tuotosten/tulosten valinta	36
6.5. Tilintarkastus ja valvonta	37
6.5.1. Kiinteämääräisen rahoituksen järjestelmä	37
6.5.2. Vakioyksikkökustannukset ja kertakorvaukset	38
6.5.3. Esimerkkejä	39

7. MUUT SÄÄNNÖKSET	40
7.1. Vaihtoehtojen yhdistelmät.....	40
7.1.1. Yleiset periaatteet	40
7.1.2. Esimerkkejä yhdistelmistä	40
7.2. Kynnysarvojen arviointi	41
7.2.1. Yleiset periaatteet	41
7.2.2. Rahastokohtaiset periaatteet.....	42
7.3. Yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen yhteensopivuus valtiontukisääntöjen kanssa	42
7.4. Yksinkertaistettujen kustannusten käyttö nettotuloja tuottavissa toimissa.....	43
7.4.1. Päätökseen saattamisensa jälkeen nettotuloja tuottavat toimet	43
7.4.2. Täytäntöönpanonsa aikana nettotuloja tuottavat toimet, joihin ei sovelleta yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 61 artiklan 1–6 kohtaa.....	43
7.5. EAKR ja ESR: ristiinrahoitus	45
7.5.1. Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 98 artiklan 2 kohdan mukaisten toimien ilmoittaminen yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen osalta.....	45
7.5.2. Esimerkkejä.....	45
LIITE 1: ESIMERKKEJÄ YKSINKERTAISTETUISTA KUSTANNUSVAIHTOEHDOISTA	46
LIITE 2: ESIMERKKEJÄ YKSINKERTAISTETTUIJEN KUSTANNUSVAIHTOEHTOJEN JA VALTIONTUKISÄÄNTÖJEN YHTEENSOPIVUUDESTA	53
LIITE 3: YKSINKERTAISTETTUIJA KUSTANNUSVAIHTOEHTOJA JA MAASEUTURAHASTOA KOSKEVAT TOIMENPITEET	55

1. JOHDANTO

1.1. Tarkoitus

Tämän valmisteluasiakirjan ovat laatineet ERI-rahastoista vastaavat komission yksiköt yhdessä ESR:n teknisen työryhmän sekä Euroopan rakenne- ja investointirahastojen asiantuntijaryhmän (EGESIF) jäsenten kanssa. Ohjeet perustuvat vuosina 2007–2013 sovellettuun COCOF-muistioon 09/0025/04-EN ja korvaavat sen. Ohjeet sisältävät uudet mahdollisuudet, joita vuosia 2014–2020 koskevat asetukset tarjoavat. Ohjeet eivät kuitenkaan kata yhteisiä toimintaohjelmia tai vakioyksikkökustannuksia ja kertakorvauksia, joita käytetään asetuksen (EU) N:o 1304/2013⁽¹⁾ (ESR) 14 artiklan 1 kohdan puitteissa.

Tämän asiakirjan tarkoituksena on antaa teknisiä ohjeita ESI-rahastoihin sovellettavista kolmesta yksinkertaistetusta kustannustyyppistä ja jakaa hyviä käytäntöjä ja kannustaa näin jäsenvaltioita käyttämään yksinkertaistettuja kustannuksia.

Täytäntöönpanon pääkohtia valaisevat esimerkit on annettu vain havainnollistamista varten eivätkä ne ole näin ollen vaatimuksia tai suosituksia vuosien 2014–2020 vastaavia toimia varten.

1.2. Miksi käyttää yksinkertaistettuja kustannuksia?

1.2.1. Tausta

Euroopan sosiaalirahaston ohjelmakautta 2007–2013 koskevan ESR-asetuksen⁽²⁾ merkittävä yksinkertaistaminen vuonna 2006 antoi jäsenvaltioille mahdollisuuden ilmoittaa välilliset kustannukset kiinteämääräisinä 20 prosenttiin asti toimen välittömistä kustannuksista. Ohjelmakaudella 2007–2013 otettiin käyttöön joitakin lisävaihtoehtoja (vakioyksikkökustannukset ja kertakorvaukset), ja niiden käyttömahdollisuus laajennettiin Euroopan aluekehitysrahastoon (EAKR). Kiinteämääräisen rahoituksen, vakioyksikkökustannusten ja kertakorvausten (joista käytetään yhteensä nimitystä "yksinkertaistetut kustannukset") käyttöönottoon olivat tyytyväisiä kaikki sidosryhmät, myös Euroopan tilintarkastustuomioistuin. Tilintarkastustuomioistuin suositteli, että komissio lisää kertaluontoisten ja kiinteämääräisten maksujen käyttöä sen sijaan, että korvaukset perustuvat todellisiin kustannuksiin. Tämä vähentäisi virheiden todennäköisyyttä ja hankkeiden edistäjille aiheutuvaa hallinnollista rasitetta. Hankkeet, joiden kustannukset ilmoitetaan yksinkertaistettuja kustannuksia käyttäen, ovat vähemmän alttiita virheille. Yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen

käytön lisäämisellä pitäisi siis olla myönteinen vaikutus virhetasoon.⁽³⁾

Komissio ehdotti, että vuosina 2014–2020 pidetään voimassa vuosien 2007–2013 vaihtoehdot. Komissio myös laajensi näitä mahdollisuuksia ja pyrki suurempaan oikeusvarmuuteen kansallisten viranomaisten kannalta ja suurempaan yhdenmukaisuuteen ERI-rahastojen ja muiden EU-rahastojen välillä, jotka pannaan täytäntöön jaetun hallinnoinnin mukaisesti (AMIF⁽⁴⁾, ISF⁽⁵⁾) tai muilla täytäntöönpanomenetelmillä (esim. Horisontti 2020, Erasmus +).

Yhteisistä säännöksistä annettuun asetukseen (EU) N:o 1303/2013 sisältyy vaihtoehtoja, joiden mukaan ERI-rahastot voivat laskea avustusten ja takaisin maksettavan tuen tukikelpoiset menot todellisten kustannusten perusteella mutta myös kiinteämääräisen rahoituksen, vakioyksikkökustannusten ja kertakorvausten perusteella. Yhteisiä säännöksiä koskeva asetus perustuu tällä hetkellä ESR:ssä ja EAKR:ssä käytettäviin järjestelmiin ja laajentaa niitä. ERI-rahastojen välisten erojen vuoksi rahastokohtaisissa asetuksissa annetaan joitakin lisävaihtoehtoja.

1.2.2. Yksinkertaistettujen kustannusten edut

Kun käytetään yksinkertaistettuja kustannuksia, tukikelpoiset kustannukset lasketaan tuotoksiin, tuloksiin tai muihin kustannuksiin perustuvalla ennalta määritetyllä menetelmällä. **Yhteisrahoitettujen menojen jokaisen euron jäljittämistä yksittäiseen tositteseen ei enää vaadita:** tämä on yksinkertaistettujen kustannusten keskeinen tekijä, joka **keventää** merkittävästi hallinnollista rasitetta. Yksinkertaistettujen kustannusten käyttö tarkoittaa myös sitä, että ERI-rahastojen hallintointiin liittyvät henkilö- ja hallintoresurssit voidaan **keskittää toiminnan tavoitteiden saavuttamiseen** eikä niinkään tositteiden keräämiseen ja todentamiseen. Hallintoprosessin yksinkertaistamisella helpotetaan myös ERI-rahastojen⁽⁶⁾ hyödyntämistä pienten tuensaajien keskuudessa.

Yksinkertaistetut kustannukset edistävät myös rahastojen virheettömämpää käyttöä (**alempi virhetaso**). Euroopan tilintarkastustuomioistuin on vuosien ajan suosittanut toistuvasti, että komissio kannustaisi yksinkertaistettujen kustannusten käyttöä ja laajentaisi sitä, etenkin ESR:n osalta.

⁽³⁾ Tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus talousarvion toteuttamisesta (2013/C 331/01).

⁽⁴⁾ Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto.

⁽⁵⁾ Sisäisen turvallisuuden rahasto.

⁽⁶⁾ Euroopan sosiaalirahasto ESR, Euroopan aluekehitysrahasto EAKR, maaseuturahasto, Euroopan meri- ja kalatalousrahasto EMKR ja koheesiorahasto.

⁽¹⁾ Kyseisiä välineitä käsitellään erityisissä ohjeissa.

⁽²⁾ Asetuksen (EY) N:o 1081/2006 11 artiklan 3 kohdan b alakohta.

Tilintarkastustuomioistuin laski vuoden 2012 tarkastuslausumassa, että ESR:n maksutapahtumista 26 prosenttia perustui yksinkertaistettuihin kustannuksiin, eikä mitään epäselvyyksiä havaittu.⁽⁷⁾

1.3. Milloin käyttää yksinkertaistettuja kustannuksia?

Yksinkertaistettuja kustannuksia voidaan käyttää vain avustusten ja takaisin maksettavan tuen tapauksessa (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 1 kohta). Jos toimi tai osan toimesta muodostava hanke toteutetaan yksinomaan julkisten hankintojen muodossa, yksinkertaistettuja kustannuksia ei saa käyttää (ks. yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 4 kohta ja tämän asiakirjan 1.6.2 kohta).

Yksinkertaistettujen kustannusten käyttöä suositellaan, jos vähintään yksi seuraavista edellytyksistä täyttyy:

- jäsenvaltiot haluavat keskittyä ERI-rahastojen hallinnoinnissa enemmän tuotoksiin ja tuloksiin panosten sijaan;
- todellisia kustannuksia on vaikea todentaa ja osoittaa (esim. monia pieniä tapahtumia, joilla on vain vähän tai ei mitään tiettyä vaikutusta toiminnan odotettuun tuotokseen, monimutkaiset jakoperusteet);

- käytettävissä on luotettavia tietoja toimien rahoitukseksi ja kvantitatiivisesta toteutuksesta (jotkin laskentamahdollisuudet eivät kuitenkaan edellytä näitä tietoja);
- riskinä on, että kirjanpitositteita ei säilytetä asianmukaisesti (esim. pienet kansalaisjärjestöt);
- toiminta kuuluu standardipuitteisiin (tässä yksinkertaistetuilla kustannusvaihtoehdoilla on enemmän lisäarvoa; tämä ei kuitenkaan ole pakollista, ja jotkin laskentamahdollisuudet perustuvat toiminta-/tuensaajakohtaiseen lähestymistapaan);
- yksinkertaistettuihin kustannusvaihtoehtoihin liittyviä menetelmiä on jo olemassa samantyyppisten toimien ja tuensaajien osalta kansallisesti rahoitetussa järjestelmässä tai muussa EU-välineessä.

1.4. Keskeiset erot kauteen 2007–2013 verrattuna

Yhtenä komission ehdotuksen peruseräteenä oli säilyttää vuosien 2007–2013 säännöstö: nyt sovellettavat vaihtoehdot ovat sovellettavissa myös jatkossa, jos niitä sovelletaan samantyyppisiin toimiin ja tuensaajiin. Joitakin keskeisiä eroja kuitenkin on (ks. [Taulukko 1](#): Yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja koskevien sääntöjen vertailu kausien 2007–2013 ja 2014–2020 välillä).

⁽⁷⁾ Tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus talousarvion toteuttamisesta (2013/C 331/01).

Taulukko 1: Yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja koskevien sääntöjen vertailu kausien 2007–2013 ja 2014–2020 välillä

	2007-2013	2014-2020
Yksin-kertaistettuja kustannuksia käyttävät rahastot	ESR ja EAKR	5 ERI-rahastoa
Tukimuodot	Ei täsmennetty	Avustukset ja takaisin maksettava tuki
Valinnaisuus	Yksinkertaistettujen kustannusten käyttö on vapaaehtoista avustusten tapauksessa.	Se on vapaaehtoista, paitsi pienissä ESR-toimissa (pakollista ESR-toimissa, joissa tuensaajalle maksetaan julkista tukea alle 50 000 euroa, lukuun ottamatta valtiontukijärjestelmiä).
Laskenta-menetelmät	Ennakkolaskenta, joka perustuu oikeudenmukaiseen, tasapuoliseen ja todennettavaan menetelmään.	Ennakkolaskenta, joka perustuu oikeudenmukaiseen, tasapuoliseen ja todennettavaan menetelmään. Käyttöön otetaan lisälaskentamenetelmiä: <ul style="list-style-type: none"> Olemassa olevien EU-järjestelmien käyttö samantyyppisiin toimiin ja tuensaajiin; Olemassa olevien kansallisten järjestelmien käyttö samantyyppisiin toimiin ja tuensaajiin; Asetukseen tai delegoituun säädökseen kirjattujen korvausasteiden ja erityisten menetelmien käyttö (ks. esim. yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 68 artiklan 1 kohdan b alakohta tai ESR-asetuksen 14 artiklan 2 kohta); ESR: luonnosbudjetin käyttö.
Kiinteämääräinen rahoitus	Kiinteämääräistä rahoitusta käytetään vain välillisten kustannusten laskemiseen.	<ul style="list-style-type: none"> Kiinteämääräistä rahoitusta voidaan käyttää kaikkiin luokkiin kuuluvien kustannusten laskemiseen. ESR: kiinteämääräinen 40 prosenttiin asti tukikelpoisista välittömistä henkilöstökustannuksista hankkeen kaikkien muiden kustannusten laskemiseksi. Euroopan alueellinen yhteistyö: kiinteämääräinen 20 prosenttiin asti toimen muista välittömistä kustannuksista kuin henkilöstökustannuksista välittömien henkilöstökustannusten laskemiseksi.
Kiinteämääräinen rahoitus välillisten kustannusten osalta	Välillisten kustannusten kiinteämääräinen enimmäiskorvaus = 20 prosenttia välittömistä kustannuksista	<ul style="list-style-type: none"> Sellaisten välillisten kustannusten kiinteämääräinen enimmäiskorvaus, joihin sovelletaan laskentavaatimusta = 25 prosenttia välittömistä kustannuksista Sellaisten välillisten kustannusten kiinteämääräinen enimmäiskorvaus, joihin ei sovelleta laskentavaatimusta = 15 prosenttia välittömistä henkilöstökustannuksista Kiinteämääräinen korvausaste ja menetelmä, joka on hyväksytty delegoidulla säädöksellä sellaisten menetelmien osalta, joita sovelletaan EU-politiikassa samantyyppisten toimien ja tuensaajien osalta.
Kertakorvausten rajat	Enintään 50 000 euroa	Julkinen rahoitusosuus enintään 100 000 euroa
Yksikkö-kustannukset		Henkilöstökustannusten osalta esitetään erityinen vakioyksikkökustannusten laskentamenetelmä. Henkilöstökustannukset tuntia kohti = viimeisimmät dokumentoidut vuotuiset bruttotyövoimakustannukset / 1 720 tuntia.

1.5. Yksinkertaistettujen kustannusten käyttö on vapaaehtoista

Yksinkertaistettujen kustannusten käyttö on vapaaehtoista asianomaisen jäsenvaltion osalta: tuensaajan tasolla hallintoviranomainen⁽⁹⁾ voi päättää, että käyttö on vapaaehtoista tai

pakollista kaikille tai joillekin tuensaajille tai kaikissa tai joissakin toimissa. Tapauksissa, joissa järjestelmä ei ole pakollinen kaikille, sovellettavien yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen soveltamisala (hankeluokat ja tuensaajien toimet, joihin niitä voidaan käyttää) olisi täsmennettävä selkeästi ja julkaistava avoimuuden ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteiden mukaisesti.

ESR

ESR-asetuksen 14 artiklan 4 kohdan mukaisesti yksikkökustannusten, kertakorvausten tai kiinteämääräisen rahoituksen käyttö on kuitenkin pakollista pienissä ESR-toimissa. Tällaisia pieniä toimia ovat määritelmän mukaan ”avustukset ja takaisin maksettava tuki, joiden osalta julkinen tuki⁽⁹⁾ on enintään 50 000 euroa”.

Tätä summaa on pidettävä **tuensaajalle maksettavan** julkisen tuen enimmäismääränä, kuten täsmennetään tuensaajan tukiedellytykset vahvistavassa asiakirjassa (ESI-rahastot + tuensaajalle maksettava vastaava kansallinen julkinen tuki enimmäismääränä, joka esitetään rahoitussopimuksessa tai tapauksen mukaan rahoituspäätöksessä). Se ei sisällä tuensaajan tarjoamaa mahdollista julkista rahoitusosuutta eikä kolmannen osapuolen toimeen osallistujille suorittamia palkkioita tai palkkoja. Tuensaajalle toimen päättyessä maksettava julkinen tuki ei vaikuta tähän sääntöön; ainoastaan ohjelmaan sisältyvä julkinen tuki määrittää sen, onko 14 artiklan 4 kohtaa sovellettava (ks. 7.2.2 kohta).

Artiklan tarkoituksena on välttää tosiasiallisia kustannuksia koskeva valvonta, joka ei ole kustannustehokasta tarkastettavien kustannusten vähäisen arvon vuoksi.

Jotta voidaan välttää sääntöjen välinen ristiriita, ESR-asetuksen 14 artiklan 4 kohdan soveltamiseen on kaksi poikkeusta:

- jos sovelletaan yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 4 kohtaa eli jos toimi tai osan toimesta muodostava hanke toteutetaan julkisten hankintojen muodossa: yksinkertaistettua kustannusvaihtoehtoa ei voida soveltaa;
- jos toimiin on myönnetty tukea valtiontukijärjestelmästä: sovelletaan valtiontukijärjestelmää koskevia sääntöjä. Hallintoviranomaisen on varmistettava, että valtiontukisäännöt eivät estä yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen soveltamista.

⁽⁹⁾ **Huomautus:** On syytä muistaa, että ESR-asetuksen 14 artiklassa viitataan ”julkiseen tukeen” (eli tuensaajalle maksettava julkinen tuki, kuten täsmennetään tuensaajan tukiedellytykset vahvistavassa asiakirjassa – ERI-rahastot + tuensaajalle maksettava vastaava kansallinen julkinen tuki). Se ei sisällä tuensaajan tarjoamaa mahdollista julkista rahoitusosuutta eikä kolmannen osapuolen toimeen osallistujille suorittamia palkkioita tai palkkoja, kun taas yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklassa viitataan ”julkiseen rahoitusosuuteen” (ks. yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 2 artiklan 15 kohta).

⁽⁹⁾ Euroopan alueellisen yhteistyön seurantakomitea.

Esimerkki (ESR)

Julkisen tahon luonnosbudjetti toimeen, jonka tukikelpoiset kokonaiskustannukset ovat 70 000 euroa, on seuraavanlainen:

Kansallinen julkinen rahoitus	10 000 euroa
Euroopan sosiaalirahasto	35 000 euroa
Oma rahoitus	15 000 euroa
Julkisen työvoimapalvelun osallistujille maksamat palkkiot	10 000 euroa
Kokonaisrahoitussuunnitelma	70 000 euroa

70 000 euron kokonaisrahoituksesta huolimatta hanke kuuluu edelleen sellaisten hankkeiden luokkaan, joihin yksinkertaistettujen kustannusten soveltaminen on pakollista.

Julkisen tahon omaa rahoitusta (15 000 euroa) ei oteta huomioon määrittäessä tuensaajalle maksettavaa julkista tukea.

Julkisen työvoimapalvelun harjoittelijoille maksamia palkkioita (10 000 euroa) ei oteta myöskään huomioon, koska kyseessä on kolmannen osapuolen osallistujille maksama palkkio.

Sen vuoksi julkisen tuen määrä on $35\,000 + 10\,000 = 45\,000$ euroa, mikä on alle 50 000 euron rajan.

1.6. Yksinkertaistettujen kustannusten sovellettavuus

Yksinkertaistettuja kustannuksia voidaan yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 ja 68 artiklan mukaisesti käyttää vain avustusten ja takaisin maksettavan tuen tapauksessa.

Yksinkertaistettuja kustannuksia ei voida yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 4 kohdan mukaisesti käyttää, jos asetuksen 2 artiklan 9 kohdassa määritelty toimi tai osan toimesta muodostava hanke ulkoistetaan ja toteutetaan yksinomaan julkisten urakka-, tavara- tai palveluhankintojen muodossa. Komissio pitää ”toimina, joihin sovelletaan julkisia hankintasopimuksia”, toimia, jotka pannaan täytäntöön julkisia hankintoja koskevilla sopimuksilla direktiivin 2004/18/EY (liitteet mukaan luettuna) mukaisesti tai julkisia hankintoja

koskevilla sopimuksilla, jotka alittavat kyseisessä direktiivissä annetut kynnyksarvot.

On kuitenkin mahdollista panna toimi täytäntöön julkisella hankintamenettelyllä, jonka seurauksena **tuensaaja suorittaa toimeksisaajalle maksuja ennalta määritettyjen yksikkökustannusten tai kertakorvausten perusteella.**

Julkisten hankintasopimusten kautta maksetut laskut ovat itse asiassa yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisia tosiasiallisesti aiheutuneita ja tuensaajan maksamia kustannuksia, vaikka ne sopimuksessa olisi määritetty vakioyksikkökustannuksiksi tai kertakorvaushinnaksi.⁽¹⁰⁾ Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että vakioyksikkökustannuksia, kertakorvauksia tai kiinteämääräisiä korvauksia voidaan käyttää julkisessa hankintamenettelyssä maksumenetelmänä, mutta yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 1 kohdan b–d alakohdan säännöksiä ei sovelleta.

Esimerkki (ESR)

Jos tuensaaja toteuttaa kurssin julkisen hankintamenettelyn kautta, tuensaaja voi pyytää tarjouskilpailussa tarjouksen tekijöitä tekemään hintatarjouksen sillä perusteella, mikä on yksikkökustannus jokaista kurssin lopussa todistuksen saavaa koulutettavaa kohti.

Sopimuksen ehdot voivat näin ollen olla seuraavat: yksi todistuksen saanut koulutettava = 1 000 euroa.

Jos kurssin lopussa todistuksen saa 10 koulutettavaa, tuensaaja voi ilmoittaa hallintoviranomaiselle 10 000 euron tukikelpoiset menot.

Tämän 10 000 euron katsotaan perustuvan todellisiin kustannuksiin. Sen vuoksi tämän menon valvonnassa tai tilintarkastuksessa tarkastetaan julkinen hankintamenettely ja sopimusehtojen noudattaminen (tässä esimerkissä se, että kutakin maksettua yksikkökustannusta kohti on todiste todistuksen saaneesta koulutettavasta). Koulutuksen muita kustannuksia (esim. tilojen vuokra, henkilöstökustannukset) ei tarkasteta, koska sopimuksessa ei määrätä korvauksesta tällä perusteella.

⁽¹⁰⁾ Ks. neuvoston ja komission yhteinen lausuma yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklasta (sisältyy asiakirjaan COREPER/neuvosto 8207/12, ADD7 REV 1).

1.6.1. Yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen käyttämistä koskevan tarkan soveltamisalan määrittäminen etenkin julkisten hankintojen tapauksessa

Jos toimeen sovelletaan yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja, on päätettävä, voidaanko niitä soveltaa toimen kaikkiin vai vain joihinkin osiin. Tämä riippuu siitä, mitä jäsenvaltio pitää toimena. Joissakin jäsenvaltioissa toimi koostuu hankkeiden ryhmästä ja se toteutetaan niiden kautta (määritelmä riippuu niiden ohjelmien rakenteesta, joita ERI-rahastot tukevat myöntämänsä tuen puitteissa).

Jotta voidaan arvioida, mihin toimen osan muodostaviin hankkeisiin yksinkertaistettua kustannusvaihtoehtoa voidaan

soveltaa, toimen muodostavat hankkeet on määriteltävä mahdollisimman rajatusti. Jos tuensaaja ulkoistaa kaikkien tai joidenkin hankkeiden toteutuksen kokonaisuudessaan julkisia hankintoja koskevien sopimusten kautta, yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja ei voida soveltaa niihin hankkeisiin, joissa käytetään julkisia hankintoja koskevia sopimuksia.

1.6.2. Julkinen hankinta tuensaajan itsensä toteuttamassa projektissa

Jos tuensaaja⁽¹¹⁾ toteuttaa itse hankkeen (eli huolehtii täysin hankkeen hallinnosta ja toteutuksesta), yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja voidaan soveltaa, vaikka jotkin hankkeen **kustannuslajeista** (esim. osa hankkeen toteutuskustannuksista, kuten siivouspalvelut, ulkoiset asiantuntijat, kalusteiden osto) toteutettaisiinkin julkisten hankintojen kautta.⁽¹²⁾

Esimerkki (ESR)

Julkiselle työvoimapalvelulle (tuensaajalle) myönnetään 20 000 000 euron tuki, jotta se voi organisoida kahden vuoden aikana 5 000 pitkäaikaistyöttömän integroitumisen takaisin työmarkkinoille (toimi); toimi toteutetaan useiden hankkeiden kautta: tuensaaja toteuttaa itse räätälöityjä tukihankkeita (7 000 000 euroa), tuensaaja toteuttaa itse koulutushankkeita (5 000 000 euroa) ja jäljelle jäävä osuus ulkoistetaan julkisia hankintoja koskevilla sopimuksilla (8 000 000 euroa). Koska tuensaaja on julkinen elin, ulkoistettujen hankkeiden koulutuslaitokset on valittava julkisten hankintamenettelyjen mukaisesti – sovellettavasta rajasta riippuen – eikä näihin toimen osan muodostaviin hankkeisiin voida soveltaa yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja. Niitä voidaan soveltaa vain 12 000 000 euron summaan. Tuensaajan itse järjestämien koulutushankkeiden osalta hyväksytään, että joitakin menoeriä ulkoistetaan ja sisällytetään yksinkertaistettuihin kustannusvaihtoehtoihin (esim. ulkoiset asiantuntijat, siivouspalvelut).

Esimerkki (EAKR)

Kunta saa tien rakentamista varten avustuksen, jonka tukikelpoiset kustannukset ovat enintään 1 000 000 euroa. Kunnan on myönnettävä julkista työurakkaa koskeva sopimus, jonka arvioitu arvo on 700 000 euroa. Lisäksi kunnalle aiheutuu liitännäiskustannuksia 300 000 euron edestä (esim. pakkolunastukset, oikeudenkäyntikulut⁽¹³⁾, edistyksen seuraaminen paikan päällä, oman henkilöstön suorittamat ympäristötutkimukset, kampanjat, tieurakan vastaanottoon liittyvät testit). Välittömien kustannusten 300 000 euron summaan – mikäli kustannukset ovat tukikelpoisia kansallisten ja EU:n säännösten mukaisesti – voidaan soveltaa yksinkertaistettuja kustannuksia (esim. kiinteämääräiset välilliset kustannukset).

⁽¹³⁾ Oikeudenkäyntikulut eivät ole tukikelpoisia Euroopan alueelliseen yhteistyöhön liittyvissä ohjelmissa komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 481/2014 2 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

⁽¹¹⁾ Tämä pätee riippumatta siitä, onko toteuttava taho yksityinen vai julkinen.

⁽¹²⁾ Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 4 kohdan viimeinen virke.

Kiinteämääräisen rahoituksen tapauksessa laskettujen kustannusten osuuteen saattaa vaikuttaa se, missä määrin tuensaaja on käyttänyt hankintamenettelyä joidenkin kustannuslajien osalta. Sen vuoksi jäsenvaltioiden olisi arvioitava, missä määrin julkiset palveluhankinnat vaikuttavat toimen osan muodostavissa hankkeissa laskettujen kustannusten osuuteen ja näin ollen kiinteämääräiseen rahoitukseen, lukuun ottamatta asetuksissa säädettyä kiinteämääräistä rahoitusta (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 68 artiklan b ja c alakohta, ESR-asetuksen 14 artiklan 2 kohta ja Euroopan alueellista yhteistyötä koskevan asetuksen 19 artikla). Tämä saattaa edellyttää sitä, että menetelmässä on otettava käyttöön lieventäviä toimenpiteitä: jos hankituilla palveluilla on esimerkiksi merkittävää vaikutusta laskettujen kustannusten osuuteen, kiinteämääräistä rahoitusta olisi joko vähennettävä suhteessa hankintaan tai sovellettava vain niihin

kustannuksiin, jotka eivät liity hankintaan (Horisontti 2020 -ohjelmaan perustuvien välillisten kustannusten kiinteämääräisen rahoituksen osalta alihankintaan liittyvien kustannusten vähennys on pakollista). Voi kuitenkin olla myös niin, että palvelujen hankinnalla ei ole mitään vaikutusta laskettujen kustannusten osuuteen tai vaikutus on merkityksetön. Tällöin lieventäviä toimenpiteitä ei ehkä tarvita. Palvelujen hankinnan vaikutus kiinteämääräiseen rahoitukseen olisi kuitenkin analysoitava (esim. samanlaisten aiempien toimien tai hankkeiden perusteella) ja otettava huomioon vahvistettaessa menetelmä (prosenttiosuus) kiinteämääräisen rahoituksen soveltamista varten. Jäsenvaltiot voisivat kuitenkin päättää, jätetäänkö hankkeessa hankitut palvelut niiden kustannuslajien ulkopuolelle, joiden perusteella prosenttiosuutta sovelletaan, edellyttäen että yhdenvertaisen kohtelun periaatetta noudatetaan.

Esimerkki (EAKR)

Kunta saa tien rakentamista varten avustuksen, jonka tukikelpoiset kustannukset ovat enintään 1 000 000 euroa.

Tässä toimessa, jota ei toteuteta täysin julkisten hankintojen kautta, hallintoviranomainen haluaa soveltaa yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 68 artiklan 1 kohdan b alakohtaa välillisten kustannusten laskemiseen. Hallintoviranomainen haluaa kuitenkin lieventää alihankintahenkilöstön käytön vaikutusta välillisten kustannusten tasoon. Se päättää jättää alihankintahenkilöstöön liittyvät välittömät kustannukset niiden välittömien henkilöstökustannusten ulkopuolelle, joihin kiinteämääräistä rahoitusta sovelletaan.

Toimen luonnosbudjetti on seuraavanlainen:

Hanke 1: Työ (julkinen hankintamenettely)	700 000 euroa
Hanke 2: Muut kustannukset:	298 500 euroa
Välittömät henkilöstökustannukset	50 000 euroa
<i>josta alihankintahenkilöstöön liittyvät välittömät kustannukset</i>	10 000 euroa
Muut välittömät kustannukset	242 500 euroa
Välilliset kustannukset	<i>(välittömät henkilöstökustannukset – alihankintahenkilöstöön liittyvät välittömät kustannukset) x 15 % = 40 000 euroa x 15 % = 6 000 euroa</i>
Ilmoitetut kokonaiskustannukset	998 500 euroa

1.6.3. Suositeltava menettely hankkeissa, jotka toteutetaan julkisten hankintojen kautta, vaikka tuensaajat kuuluisivatkin luokkaan, johon ei sovelleta direktiiviä 2004/18/EY

Komission yksiköt suosittelivat soveltamaan edellä esitettyä menettelyä (kohta 1.6.1 soveltuvin osin, kohtaa 1.6.2 noudatetaan kaikissa tapauksissa) hankintamenettelyn kautta toteutettiin hankkeisiin silloinkin, kun tuensaajat kuuluvat luokkiin, joita direktiivi 2004/18/EY ei kata, jotta yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen soveltaminen rajoitetaan avustuksiin ja takaisin maksettavaan tukeen aiotun tavoitteen mukaisesti.

1.6.4. Menojen tukikelpoisuutta koskevat kansalliset säännöt⁽¹⁴⁾

Ohjelmakauden 2014–2020 menojen tukikelpoisuus määritetään kansallisten sääntöjen perusteella ottaen huomioon

rahastokohtaisissa asetuksissa säädetty poikkeukset (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 65 artiklan 1 kohta). Niitä on sovellettava kaikkiin ohjelman osana ilmoitettuihin menoihin. Lisäksi ”hallintoviranomainen vastaa toimenpideohjelman hallinnoinnista ja täytäntöönpanosta moitteettoman varainhoidon periaatetta noudattaen” (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 125 artiklan 1 kohta), ja sillä on mahdollisuus soveltaa tiukempia sääntöjä kuin mistä säädetään sovellettavissa unionin säädöksissä.

Sen vuoksi hallintoviranomaisten olisi määritettävä ja dokumentoitava ERI-rahaston mukaisten toimien tukikelpoisuussäännöt asianmukaisella tasolla (valtakunnallisella, alueellisella ja paikallisella tai ohjelmakohtaisesti), saatettava ne mahdollisten tuensaajien tietoon sekä ilmoitettava kaikista asiaa koskevista säännöistä tukiedellytykset vahvistavassa asiakirjassa. Lisäksi näissä säännöissä olisi vahvistettava puitteet yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan soveltamiselle.

1.6.5. Rahastokohtaiset säännöt

Maaseuturahasto

Hallintoviranomaisten on varmistettava yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja koskevien laskelmien asianmukaisuus ja paikkansapitävyys, kun ne laaditaan etukäteen oikeudenmukaisten, tasapuolisten ja todennettävien laskentamenetelmien perusteella. Tätä varten ohjelman toteuttamisesta vastaavista viranomaisista toiminnallisesti riippumattoman elimen, jolla on tarvittava asiantuntemus, on suoritettava laskelmat tai vahvistettava niiden asianmukaisuus ja paikkansapitävyys. Lausunto, jossa vahvistetaan laskelmien asianmukaisuus ja paikkansapitävyys, on liitettävä maaseudun kehittämisohjelmaan⁽¹⁵⁾.

Jos hallintoviranomainen käyttää yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 5 kohdan b, c, d tai e alakohdan mukaisesti vahvistettua menetelmää, tällaisia laskelmia ei tarvitse tehdä eikä edellä mainittua lausuntoa toimittaa.

Maaseudun kehittämisohjelmaan olisi sisällytettävä vain menetelmä, jota on käytetty yksinkertaistettuihin kustannusvaihtoehtoihin perustuvien maksujen laskemiseen. Jos menetelmä ei vaihtele ohjelmakaudella, ohjelmaa ei tarvitse muuttaa. Jos yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen järjestelmä otetaan käyttöön maksumekanismina tietyssä toimenpiteessä, ohjelmaa olisi muutettava vastaavasti.

Näiden ohjeiden viimeisestä liitteestä löytyy luettelo maaseuturahaston toimenpiteistä, jotka kuuluvat yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen piiriin.

⁽¹⁵⁾ Asetuksen (EU) N:o 1305/2013 62 artikla.

Euroopan alueellinen yhteistyö

Yhteistyöohjelmien menojen tukikelpoisuutta koskevat erityissäännöt henkilöstökustannusten, toimisto- ja hallintomenojen, matka- ja majoituskustannusten, ulkoisten asiantuntijoiden ja palvelujen käytön sekä laitemenojen osalta vahvistetaan EU:n tasolla.

Seurantakomitea vahvistaa koko yhteistyöohjelman menojen tukikelpoisuutta koskevat lisäsäännöt, sanotun kuitenkaan rajoittamatta yhteisiä säännöksiä koskevassa asetuksessa ja Euroopan alueellista yhteistyötä koskevassa asetuksessa säädettyjen tukikelpoisuussääntöjen sekä yhteistyöohjelmaa koskevien erityisten tukikelpoisuussääntöjen soveltamista.

Tilanteissa, joita edellä mainitut säännökset eivät kata, sovelletaan sen jäsenvaltion kansallisia sääntöjä, jossa menot aiheutuvat.

⁽¹⁴⁾ Tätä kohtaa ei sovelleta Euroopan alueelliseen yhteistyöhön (ks. kohta 1.6.5).

2. KIINTEÄMÄÄRÄINEN RAHOITUS

Kiinteämääräisen rahoituksen tapauksessa tietyt tukikelpoisten kustannusten lajit, jotka on selvästi yksilöity ennalta, lasketaan soveltamalla ennalta vahvistettua prosenttiosuutta yhteen tai useampaan muuhun tukikelpoisten kustannusten lajiin.

2.1. Kustannuslajien määrittäminen

Kiinteämääräisten kustannusten järjestelmässä on enintään kolme kustannuslajin tyyppiä:

- Tyyppi 1: tukikelpoisten kustannusten lajit, joiden perusteella prosenttiosuutta sovelletaan tukikelpoisten kustannusten laskemiseen;
- Tyyppi 2: tukikelpoisten kustannusten lajit, jotka lasketaan kiinteämääräisesti;
- Tyyppi 3: tarpeen mukaan muut tukikelpoisten kustannusten lajit: niihin ei sovelleta prosenttiosuutta eikä niitä lasketa kiinteämääräisesti.

Käytettäessä kiinteämääräistä rahoitusjärjestelmää hallintoviranomaisen on määritettävä kuhunkin tyyppiin kuuluvat kustannuslajit: tietty menolaji sisältyy selvästi yhteen – ja vain yhteen – näistä kolmesta tyyppistä. On syytä huomata, että joissakin tapauksissa tyyppi voidaan määrittää sen vastakkaisuudella toiseen tyyppiin tai toisiin tyyppisiin nähden (esimerkiksi järjestelmässä, jossa on vain välittömiä (tyyppi 1) tai välillisiä (tyyppi 2) kustannuksia, välillisiksi kustannuksiksi voidaan katsoa kaikki tukikelpoiset kustannukset, jotka eivät ole tukikelpoisia välittömiä kustannuksia).

Asetuksessa ei aseteta mitään rajoituksia tukikelpoisten kustannusten lajeihin, joihin voidaan soveltaa kiinteämääräistä rahoitusta. Kiinteämääräisen rahoituksen käytön päätarkoituksena pitäisi kuitenkin olla yksinkertaistaminen ja virheiden määrän vähentäminen. Kiinteämääräiset korvaukset soveltuvat näin ollen parhaiten kustannuksiin, jotka ovat suhteellisen pieniä ja joiden todentaminen on kallista.

2.2. Asetuksissa täsmennetyt erityiset kiinteämääräiset rahoitusjärjestelmät välillisten kustannusten laskemiseksi

2.2.1. Välillisten kustannusten laskentamenetelmät

Asetuksiin sisältyy tiettyjä erityisiä kiinteämääräisen rahoituksen järjestelmiä. Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 68 artiklan 1 kohdassa esitetään joitakin **kiinteämääräisen**

rahoituksen järjestelmiä välillisten kustannusten laskemiseksi:

- Kyseisen kohdan a alakohdassa esitetään yleinen välillisten kustannusten kiinteämääräisen rahoituksen järjestelmä, jossa prosenttiosuus on enintään 25 prosenttia. Se on jatkoa nykyiselle järjestelmälle, ja käytettävä todellinen prosenttiosuus on perusteltava saman asetuksen 67 artiklan 5 kohdan a ja c alakohdassa esitetyn jonkin laskentamenetelmän mukaisesti. Järjestelmä on joustava. Se voi perustua
 - vain kahdentyyppisiin kustannuksiin – tyyppi 1: välittömät kustannukset, tyyppi 2: välilliset kustannukset; tai
 - kolmentyyppisiin kustannuksiin – tyyppi 1: "rajoitetut" välittömät kustannukset, tyyppi 2: tyyppin 1 perusteella lasketut välilliset kustannukset, tyyppi 3: muut välittömät kustannukset kuin tyyppin 1 "rajoitetut".
- Kyseisen kohdan b alakohdan mukaisesti hallintoviranomainen voi käyttää välillisten kustannusten laskemiseen kiinteää prosenttiosuutta, joka on enintään **15 prosenttia välittömistä henkilöstökustannuksista**. Hallintoviranomainen voi käyttää 15:tä prosenttia suoraan ilman perusteluja. Tämä on esimerkki järjestelmästä, jossa on kolme kustannuslajia: (tyyppi 1) välittömät henkilöstökustannukset, (tyyppi 2) välilliset kustannukset, (tyyppi 3) muut välittömät kustannukset kuin henkilöstökustannukset (ks. liite 1).
- Kyseisen kohdan c alakohdan mukaan on mahdollista käyttää uudelleen unionin politiikanaloilla välillisten kustannusten järjestelmiin sovellettavaa kiinteää prosenttiosuutta, joka perustuu Horisontti 2020- ja LIFE-ohjelmassa käytettyihin prosenttiosuuksiin ja joka täsmennetään delegoidussa säädöksessä (ks. kohta 5.3.1.2).

2.2.2. Välittömien, välillisten ja henkilöstökustannusten määrittäminen

Näiden järjestelmien käyttö saattaa edellyttää, että hallintoviranomainen määrittelee välittömät, välilliset ja henkilöstökustannukset. Määritelmässä on noudatettava seuraavassa komission antamia yleisiä ohjeita:

- **Välittömiä kustannuksia** ovat yksikön yksittäiseen toimeen suoraan liittyvät kustannukset, joiden yhteys kyseiseen yksittäiseen toimeen voidaan todentaa (esimerkiksi työaikakirjanpidon kautta).
- **Välilliset kustannukset** sen sijaan ovat yleensä kustannuksia, joita ei liitetä tai voida liittää suoraan asianomaisen yksikön yksittäiseen toimeen. Tällaisia kustannuksia voivat olla muun muassa hallintomenot, joiden osalta vastavaa summaa on vaikea yhdistää tarkasti tiettyyn toimeen

(tyypilliset hallinto- tai henkilöstömenot, kuten hallintokulut, rekrytointimenot, kirjanpito- tai siivouskulut sekä esimerkiksi puhelimen, veden ja sähkön käytöstä aiheutuvat menot).⁽¹⁶⁾

- **Henkilöstökustannukset⁽¹⁷⁾** ovat kustannuksia, jotka johtuvat työnantajan ja työntekijän välisestä sopimuksesta tai ulkoisen henkilöstön palvelusopimuksesta (edellyttäen, että nämä kustannukset ovat selvästi yksilöitävissä). Jos tuensaaja esimerkiksi tekee sopimuksen, jolla hankitaan ulkoisen kouluttajan palveluja tuensaajan tiloissa järjestettävään koulutustilaisuuteen, laskussa on yksilöitävä kustannusten eri tyypit. Kouluttajan palkkaa pidetään ulkoiseen henkilöstöön liittyvinä kustannuksina.

Esimerkiksi opetusmateriaaleja ei kuitenkaan voida ottaa huomioon. Henkilöstökustannukset sisältävät kaikki palkat, mukaan luettuna työehtosopimusten mukaiset luontoi-setuudet, jotka maksetaan henkilölle vastineeksi toimeen liittyvästä työstä. Niihin sisältyvät myös verot ja työntekijöiden sosiaaliturvamaksut (ensimmäinen ja toinen pilari; kolmas pilari vain, jos siitä on sovittu työehtosopimuksessa) sekä työnantajan pakolliset ja vapaaehtoiset sosiaalimaksut. Liikematkojen kustannuksia ei kuitenkaan pidetä henkilöstökustannuksina. Palkkioita tai palkkoja, jotka on suoritettu ESR:n toimiin osallistuville, ei myöskään pidetä henkilöstökustannuksina.

Esimerkki (ERI-rahastot): Yhteisölähtöinen paikallinen kehittäminen (CLLD)

Hallintoviranomainen on arvioinut aiempien kokemusten perusteella tietyn paikallisen toimintaryhmän toimintakustannusten ja toiminnan edistämisen tyypillisen osuuden verrattuna CLLD-strategian mukaisten paikallistoitimien toteutuksesta ja paikallisen toimintaryhmän yhteistyötoimien valmistelusta ja toteutuksesta aiheutuneisiin menoihin. Vaikka ERI-rahastoista annettava tuki toimintakustannuksiin ja toiminnan edistämiseen voi olla enintään 25 prosenttia kaikista CLLD-strategiassa aiheutuneista julkisista menoista, kokemusten mukaan prosenttiosuus on useimmissa tapauksissa itse asiassa alempi.

Hallintoviranomainen vahvistaa kiinteämääräisen 17 prosentin osuuden (oikeudenmukaisen, tasapuolisen ja todennettavan menetelmän perusteella yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 1 kohdan d alakohdan ja 67 artiklan 5 kohdan a alakohdan *muttei* sen 68 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti, koska tämä kiinteämääräinen osuus ei kata pelkästään välillisiä kustannuksia) menoista, jotka ovat aiheutuneet CLLD-strategian mukaisten toimien toteutuksesta ja paikallisen toimintaryhmän yhteistyötoimien valmistelusta ja toteutuksesta, seuraavien kustannusten kattamiseksi:

- Toimintakustannukset (käyttö-, henkilöstö-, koulutus-, suhdetoiminta- ja rahoituskustannukset sekä strategian seuranta- ja arviointikustannukset);
- Kustannukset, jotka liittyvät CLLD-strategian toiminnan edistämiseen, jotta helpotetaan sidosryhmien välistä vaihtoa tietojen saamiseksi ja strategian edistämiseksi ja potentiaalisten tuensaajien tukemiseksi toimien kehittämisessä ja hakemusten valmistelussa.

Jos paikalliselle toimintaryhmälle osoitettu budjetti CLLD-strategian mukaisten toimien toteutukseen ja yhteistyötoimien valmisteluun ja toteutukseen kaudelle 2014–2020 on 1,5 miljoonaa euroa (tyyppi 1), enimmäisbudjetti toimintakustannuksiin ja toiminnan edistämiseen on näin ollen 1,5 miljoonaa euroa x 17 % = 255 000 euroa (tyyppi 2). Paikalliselle toimintaryhmälle osoitettu kokonaisbudjetti on siis 1 755 miljoonaa euroa.

Toteutusvaiheessa tämä tarkoittaa sitä, että kun tuensaaja hakee korvausta hankkeessa aiheutuneista menoista, paikallinen toimintaryhmä voi hakea 17:ää prosenttia kyseisestä summasta toiminta- ja toiminnan edistämiskustannuksiinsa.

Jos hankkeessa aiheutuneet menot ovat esimerkiksi 1 000 euroa (tyyppi 1), paikallinen toimintaryhmä voi ilmoittaa hallintoviranomaiselle toiminta- ja toiminnan edistämiskustannuksikseen 1 000 euroa x 17 % = 170 euroa (tyyppi 2).

Paikallisen toimintaryhmän ei tarvitse toimittaa tositteita kiinteämääräisesti ilmoitetuista toiminta- ja toiminnan edistämiskustannuksistaan, mutta menetelmä, jolla 17 prosenttiin on päädytty, on oltava todennettavissa.

On syytä huomata, että kiinteä prosenttiosuus voidaan vahvistaa erikseen vain toimintakustannuksille tai vain toiminnan edistämiskustannuksille.

HUOM.: On muistettava, että kuten edellä esitetystä esimerkistä, kiinteämääräisen rahoituksen määritysmenetelmän ei välttämättä tarvitse olla sama kuin se, jota käytettiin 25 prosentin enimmäismäärän määrittämiseen. Riippumatta siitä, mitä menetelmää kiinteämääräisen osuuden määrittämiseen käytetään, toiminta- ja toiminnan edistämiskustannusten enimmäismäärää koskevia säännöksiä (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 35 artiklan 2 kohta) on kuitenkin noudatettava.

⁽¹⁶⁾ Luettelo ei ole millään tavalla velvoittava. On täysin jäsenvaltioiden vastuulla määritellä eri kustannuslajit yksiselitteisesti.

⁽¹⁷⁾ Tätä määritelmää ei sovelleta Euroopan alueelliseen yhteistyöhön, vaan siihen liittyvien henkilöstökustannusten määritelmä löytyy komission delegoidusta asetuksista (EU) N:o 481/2014.

2.2.3. Rahastokohtaiset säännöt

ESR

Asetuksen (EU) N:o 1304/2013 14 artiklan 2 kohta sisältää **ESR-kohtaisen kiinteämääräisen rahoitusjärjestelmän. Välittömiä henkilöstökustannuksia voidaan käyttää hankkeen kaikkien muiden tukikelpoisten kustannuslajien laskemiseen** enintään 40 prosentin kiinteämääräisen osuuden perusteella. "Kustannusten kaikkiin muihin lajeihin" sisältyvät muut välittömät kustannukset (lukuun ottamatta välittömiä henkilöstökustannuksia mutta mukaan luettuna osallistujille maksetut palkat ja palkkiot) sekä välilliset kustannukset. Hallintoviranomainen voi käyttää 40 prosentin osuutta suoraan ilman perusteluja.

Esimerkki (ESR)

Kurssin luonnosbudjetti on seuraava:

Välittömät kustannukset yhteensä	55 000	Välilliset kustannukset yhteensä	5 000
Välittömät henkilöstökustannukset	30 000	Välilliset henkilöstökustannukset	4 000
Tilavuokrat	4 000	Sähkö, puhelin	1 000
Matkakustannukset	5 000		
Ateriat	1 000		
Tiedottaminen / Mainonta	5 000		
Julkisen työnvälityspalvelun koulutettaville maksamat palkkiot	10 000		

Hallintoviranomainen voi päättää soveltaa ESR-asetuksen 14 artiklan 2 kohtaa tähän hankkeeseen. Tällöin avustussopimukseen sisältyisivät seuraavat enimmäismäärät:

Välittömät henkilöstökustannukset: 30 000 euroa

Muut kustannukset: 30 000 x 40 % = 12 000 euroa

Kokonaiskustannukset: 30 000 + 12 000 = 42 000 euroa

Euroopan alueellinen yhteistyö

Asetuksen (EU) N:o 1299/2013 19 artiklan mukaan toimen henkilöstökustannukset voidaan laskea enintään 20 prosentin kiinteämääräisenä osuutena toimen muista välittömistä kustannuksista kuin henkilöstökustannuksista. Tämä tarkoittaa sitä, että vain välittömät henkilöstökustannukset voidaan laskea kiinteämääräisenä osuutena (muista välittömistä kustannuksista kuin henkilöstökustannuksista); se tarkoittaa myös sitä, että tätä kiinteämääräistä osuutta voidaan käyttää niin, ettei jäsenvaltiota vaadita suorittamaan laskelmia sovellettavan prosenttiosuuden määrittämiseksi.

3. VAKIOYKSIKÖKUSTANNUKSET

3.1. Yleiset periaatteet

Vakioyksikkökustannusten tapauksessa toimen kaikki tukikelpoiset kustannukset tai osa niistä **lasketaan** toiminnan, panosten, tuotosten tai tulosten määrän perusteella ennalta vahvistetuilla vakioyksikkökustannuksilla kerrottuna. Tätä mahdollisuutta voidaan soveltaa kaikentyyppisiin hankkeisiin tai hankkeiden osiin, kun toimintaan ja vakioyksikkökustannuksiin liittyvät määrät on mahdollista määrittää. Vakioyksikkökustannuksia sovelletaan tyyppillisesti helposti yksilöitäviin määriin.

Vakioyksikkökustannukset voivat **perustua prosesseihin**, jolloin niitä käyttämällä pyritään kattamaan parhaalla mahdollisella likiarvolla toiminnasta aiheutuneet todelliset kustannukset. Ne voivat **perustua** myös **lopputulokseen** (tuotokseen tai tulokseen) tai ne voidaan määrittellä sekä prosessin että lopputuloksen perusteella (ks. esimerkiksi kohta 6.5.3).

Hallintoviranomaisten olisi myös otettava huomioon vaikutus, joka eri järjestelyillä on tukikelpoisten kustannusten perusteluihin.

Hallintoviranomainen voi myös päättää, että eri toimiin sovelletaan eri yksikkökustannuksia.

Esimerkki (ESR – tuotoksiin perustuva)

Edistynyttä tietotekniikkakoulutusta annetaan 1 000 tuntia 20 koulutettavalle; tukikelpoiset kustannukset voidaan laskea kertomalla kustannukset koulutustuntia kohti koulutettavien suorittamien oppituntien lukumäärällä. Hallintoviranomainen on määrittänyt etukäteen kustannukset tuntia kohti, ja ne esitetään tukiedellytykset vahvistavassa asiakirjassa.

Jos oletetaan, että hallintoviranomainen on vahvistanut koulutuskustannuksiksi 7 euroa / tunti / koulutettava, hankkeelle myönnettävä suurin tuki olisi 1 000 tuntia x 20 koulutettavaa x 7 euroa / tunti / koulutettava eli 140 000 euroa.

Toiminnan päättyessä lopulliset tukikelpoiset kustannukset vahvistetaan kunkin koulutettavan suorittamien tuntien todellisen lukumäärän perusteella (tähän voi sisältyä joitakin perusteltuja poissaoloja) ottaen huomioon koulutettavien todellinen osallistuminen ja toteutuneet kurssit. Edelleen tarvitaan tarkat osallistumislueletot, joissa annetaan yksityiskohtaiset tiedot koulutustoimista ja todistetaan koulutettavien todellinen läsnäolo.

Jos lopulta koulutukseen osallistujia on vain 18, joista kuudella on 900 tuntia, viidellä 950 tuntia, viidellä 980 tuntia ja loppuilla kahdella 1 000 tuntia, kokonaistunnit x koulutettavat on yhteensä

$900 \times 6 + 950 \times 5 + 980 \times 5 + 1\,000 \times 2 = 17\,050$ tuntia koulutusta x koulutettavat.

Tukikelpoiset menot ovat $17\,050$ tuntia koulutusta x 7 euroa = 119 350 euroa.

Esimerkki (EAKR – tuotoksiin perustuva)

Tuensaaja, paikallinen kauppakamari, järjestää neuvontapalvelua alueen pk-yrityksille. Palvelun tarjoavat paikallisen kauppakamarin neuvotat. Kauppakamarin "neuvontaosaston" aiempien laskujen perusteella neuvonnan hinnaksi arvioidaan 350 euroa/päivä. Tuki lasketaan seuraavan kaavan perusteella: päivien lukumäärä x 350 euroa. Edelleen tarvitaan tarkkoja ajankäyttötaulukkoita, joissa annetaan yksityiskohtaiset tiedot neuvontatoimista ja neuvotajien läsnäolosta.

Esimerkki (maaseuturahasto – tuotoksiin perustuva): Investoinnit metsäalueiden kehittämiseen ja metsien elin-
kelpoisuuden parantamiseen (21 artikla).

Metsänomistaja saa tukea 3 hehtaarin metsän metsitykseen ja ylläpitoon 7 vuodeksi. Hallintoviranomainen on määrit-
tänyt ennalta kustannukset (metsitys ja ylläpito) metsän tyyppiin mukaan. Menetelmä sisällytetään maaseudun kehittä-
misohjelmaan. Kustannukset muodostuvat seuraavasti: 2 000 euroa/ha metsän istutukseen, ja ylläpitoon 600 euroa/ha
ensimmäisenä vuonna ja 500 euroa/ha seuraavina vuosina.

Tukikelpoiset kustannukset ovat siis yhteensä

$3 \text{ ha} \times 2\,000 \text{ euroa/ha} + 3 \text{ ha} \times 600 \text{ euroa/ha} + (3 \text{ ha} \times 500 \text{ euroa/ha}) \times 6 \text{ vuotta} = 16\,800 \text{ euroa}$

Esimerkki (ESR – tuloksiin perustuva)

Kuusi kuukautta kestävä työnhakuohjelmaa (toimea) voidaan tukea vakioyksikkökustannusten perusteella
(esim. 2 000 euroa/hlö) toimen kunkin 20 osallistujan osalta, joka saa työpaikan ja pysyy siinä ennalta sovitun, esimerkiksi
kuuden kuukauden ajan. Toimelle myönnettävä enimmäistuki lasketaan seuraavasti: 20 henkeä x 2 000 euroa / työmark-
kinoille sijoittuminen = 40 000 euroa.

Lopulliset tukikelpoiset kustannukset lasketaan toimen todellisen tuotoksen perusteella: jos vain 17 henkeä sijoittuu työ-
markkinoille ja pysyy työpaikassa vaaditun ajan, lopulliset tukikelpoiset kustannukset, joiden perusteella tuensaajalle
maksetaan tuki, ovat $17 \times 2\,000 \text{ euroa} = 34\,000 \text{ euroa}$.

3.2. Tuntikohtaisten henkilöstökustannusten erityistapaus

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 68 artiklan 2 koh-
dassa otetaan käyttöön uusi sääntö, jolla on tarkoitus helpot-
taa tuntikohtaisten yksikkökustannusten käyttöä laskettaessa
toimen täytäntöönpanoon liittyviä henkilöstökustannuksia⁽¹⁸⁾:

Tuntikohtaiset henkilöstö- kustannukset =	viimeisimmät dokumentoidut vuotuiset bruttotyövoimakustannus
	1720

1720 tuntia on vuotuinen vakiotyöaika, jota voidaan käyt-
tää suoraan, eikä jäsenvaltiota vaadita suorittamaan
mitään laskelmia.

Osoittaja, viimeisimmät dokumentoidut vuotuiset bruttotyö-
voimakustannukset, sen sijaan on perusteltava. Kun kyseessä
on hanke, joka pannaan täytäntöön usean vuoden aikana,
hallintoviranomainen voi päättää päivittää tuntikohtaiset hen-
kilöstökustannukset, kunhan uusia tietoja on saatavilla, tai
käyttää samoja kustannuksia koko täytäntöönpanokauden.

Jos täytäntöönpanokausi on erityisen pitkä, hyvä toimintatapa
on asettaa välivaiheita, jolloin tuntikohtaisia henkilöstökustan-
nuksia (ja vastaavasti tukisopimusta) tarkistetaan.

Osoittajan osalta on vähintään kaksi mahdollisuutta tarkastel-
taessa toimesta työskentelevien ihmisten kustannuksia:

1. Osoittaja liittyy vain henkilöön, joka työskentelee suoraan
toimesta. Se voi perustua kyseisen henkilön todelliseen
palkkaan tai suuremman työntekijäaggregaatin, saman
palkkaluokan työntekijöiden tai joidenkin samanlaisten,
palkkatasoon suunnilleen korreloivien mittareiden mukai-
siin keskimääräisiin työllisyyskustannuksiin.
2. Osoittajaan sisältyvät toimesta suoraan työskentelevän
henkilön palkka ja välillisen henkilöstön (esim. korkeasti
palkatut johtajat, jotka yleensä työskentelevät epäsuorasti
toimesta) se osuus palkasta, joka voidaan kohdentaa toi-
meen (tässä sovelletaan välillisten kustannusten toimeen
kohdentamista koskevia sääntöjä, esimerkiksi perustellun
jakoperusteen käyttöä). Se voi kattaa kustannuspaikan tai
osaston (joka toteuttaa toimen) työllisyyskustannukset,
jolloin palkkataso voi vaihdella huomattavasti aggregoi-
dun työntekijäryhmän sisällä. Tulokseksi saadaan vakio-
yksikkökustannus, joka sisältää toimesta työskentelevän
henkilön palkan ja osan välillisistä palkoista.

⁽¹⁸⁾ Ks. henkilöstökustannusten määrittelmä, kohta 2.2.2.

Hallintoviranomaisten olisi kuitenkin otettava huomioon, että vaihtoehto 2 ei todennäköisesti ole kaikkein käytännöllisin ratkaisu. Suosittelavampaa olisi noudattaa vaihtoehtoa 1 tai laskea tuntikohtaiset henkilöstökustannukset, jotka sisältävät kaikki välilliset kustannukset (kiinteämääräisen osuuden perusteella) tai kaikki muut tukielpoiset kustannukset (täysimääräiset tuntikohtaiset henkilöstökustannukset).

Jos hallintoviranomaiset hyödyntävät tätä mahdollisuutta, niiden on otettava seuraavat seikat huomioon:

- "Toimen täytäntöönpanon" on katsottava kattavan toimen kaikki vaiheet. Tarkoituksena ei ole jättää pois joitakin henkilöstökustannuksia, jotka liittyvät toimen tiettyihin vaiheisiin.
- Kansallisissa tukielpoisuussäännöissä on täsmennettävä, mitä vuotuiset bruttotyöllisyyskustannukset kattavat, ottaen huomioon tavanomaiset kirjanpitokäytännöt (ks. kohta 5.2.1.3).

- Viimeisimmät vuotuiset bruttotyöllisyyskustannukset on dokumentoitava esim. kirjanpidon ja palkkakuittien kautta. Näitä tietoja ei tarvitse auditoida ennalta, mutta niiden on oltava auditoitavissa.
- Tuensajaan aiempiin tietoihin perustuvaa laskentamenetelmää ei voida käyttää, koska asetuksessa viitataan *viimeisimpiin* dokumentoituihin vuotuisiin bruttotyöllisyyskustannuksiin.
- Viimeisimmät vuotuiset bruttotyöllisyyskustannukset edellyttävät sitä, että saatavilla on aiempi yhden vuoden viitejakso (12 peräkkäistä kuukautta). Ei ole mahdollista käyttää tietoja, jotka liittyvät tukiedellytykset vahvistavan asiakirjan allekirjoituksen jälkeisiin kausiin.
- Tukielpoisten kustannusten laskemiseen olisi käytettävä vain työskenneltyjä tunteja. Esimerkiksi vuosiloma sisältyy jo tuntikohtaisten henkilöstökustannusten laskentaan.

Tämän menetelmän lisäarvona on, että 1720:tä tuntia ei voida asettaa kyseenalaiseksi.

Esimerkki (EAKR)

Tietyn tyyppisissä pk-yrityksille suunnatuissa projekteissa tutkimuksen, kehittämisen ja innovoinnin alalla keskeisessä asemassa ovat usein henkilöstökulut. Vakioyksikkökustannusten soveltaminen on tervetullut yksinkertaistamisvaihtoehto näille pk-yrityksille. Toiminnan yksikkökustannukset ilmoitetaan tässä tapauksessa tuntikohtaisena hintatasona, jota sovelletaan henkilöstön tosiasiallisiin työtunteihin. Se on määritelty ennalta tukiedellytykset vahvistavassa asiakirjassa, jossa vahvistetaan rahoitustuen enimmäismääräksi sallittujen työtuntien enimmäismäärä kerrottuna yksikkökustannuksilla (asiaan liittyvän henkilöstön lasketut kustannukset).

Vakioyksikkökustannuksilla pyritään kattamaan mahdollisimman hyvällä likiarvolla todelliset kustannukset ja ottamaan huomioon alueiden ja toimialojen erot, ja ne määritellään tuntikohtaisina henkilöstökustannuksina seuraavan kaavan mukaisesti:

Tuntikohtaiset henkilöstökustannukset = bruttopalkka vuodessa (lakisääteiset maksut mukaan luettuna) jaettuna keskimääräisillä lakisääteisillä työtunneilla (vuosilomat huomioon otettuna).

Esimerkiksi: tuntikohtaiset henkilöstökustannukset = 60 000 euroa / (1 980 h – 190 h vuosilomaa) = 60 000 / 1 790 = 33,52 euroa/h.

Rahoitustuki toimelle lasketaan kertomalla tuntikohtainen hintataso todellisten ja todennettujen työtuntien määrällä. Tämä edellyttää sitä, että pk-yritykset säilyttävät kaikki tositteet tunneista, jotka henkilöstö on työskennellyt hankkeessa, ja hallintoviranomaisten on säilytettävä kaikki asiakirjat, jotka ovat tuntikohtaisten henkilöstökustannusten perusteena. Jos todennetut työtunnit vähenevät, myös maksettavaa loppusummaa vähennetään periaatteessa.

Vaihtoehtoinen esimerkki: *Muutoin sama kuin edellä, mutta tuntikohtaiset henkilöstökustannukset perustuvat yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 68 artiklan 2 kohtaan.*

Tuntikohtaiset henkilöstökustannukset = viimeisin dokumentoitu vuotuinen bruttopalkka (mukaan luettuna lakisääteiset maksut) jaettuna 1720 tunnilla.

Esimerkiksi: Tuntitaksa = 60 000 euroa / 1 720 tuntia = 60 000/1 720 = 34,88 euroa/h.

4. KERTAKORVAUKSET

4.1. Yleiset periaatteet

Kertakorvausten tapauksessa toimen kaikki tukikelpoiset kustannukset tai osa niistä lasketaan ennalta vahvistetun kertakorvauksen perusteella (hallintoviranomaisen⁽¹⁹⁾ on perusteltava kertakorvauksen määrittäminen) toimia ja/tai tuotoksia koskevien ennalta määriteltyjen sopimusehtojen mukaisesti. Tuki maksetaan, jos toimia ja/tai tuotoksia koskevat ennalta määritellyt sopimusehdot täyttyvät.

Kertakorvausmahdollisuuteen sovelletaan suhteellisuusperiaatetta, jolla pyritään keventämään pienten toimien hallinnollista rasitetta ja parantamaan kansalaisjärjestöjen (muttei pelkästään niiden) mahdollisuuksia osallistua ERI-rahastojen toimintaan. Sen vuoksi yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 1 kohdan c alakohdan soveltamisalaan kuuluvat kertakorvaukset eivät saa ylittää 100 000 euron julkista rahoitusosuutta.

Summa vastaa kertakorvauksella tuetun toimen julkista rahoitusosuutta (pois luettuna mahdollinen yksityinen

rahoitusosuus), joka on *maksettu tuensaajalle tai jonka tuensaaja on maksanut*. Se ei sisällä kolmannen osapuolen toimeen osallistujille suorittamia palkkioita tai palkkoja (ks. kohta 7.2.1).

Vaikka useita kertakorvauksia voitaisiin yhdistää kattamaan tukikelpoisten kustannusten eri luokkia tai saman toimen eri hankkeita, kertakorvausten kokonaissumma ei saa ylittää 100 000 euron julkista rahoitusosuutta tietyn elimen osalta, joka saa avustuksen tai takaisin maksettavan tuen. Hankkeessa voidaan kuitenkin yhdistää kertakorvauksia, jotka eivät ylitä 100 000 euron julkista rahoitusosuutta, todellisiin kustannuksiin ja/tai muihin yksinkertaistettuihin kustannusvaihtoehtoihin yhteissummaksi, joka voi ylittää 100 000 euron julkisen rahoitusosuuden.

Kertakorvausjärjestelyä voitaisiin käyttää myös, kun on kyse avustuksista, joissa vakioyksikkökustannukset eivät ole asianmukainen ratkaisu (esim. toimintavälineiden tuottaminen, pienen paikallisen seminaarin järjestäminen).

4.2. Esimerkkejä kertakorvauksista

Esimerkki (EAKR)

Ryhmä pienyrityksiä haluaa osallistua yhdessä messuille paikallistuotteiden edistämiseksi.

Toimen alhaisten kustannusten vuoksi hallintoviranomainen päättää käyttää kertakorvausta julkisen tuen laskentaperusteena. Tätä varten yritysten ryhmää pyydetään esittämään budjetti messupaikan vuokrauksesta, pystyttämisestä ja hoitamisesta. Ehdotuksen perusteella kertakorvaukseksi vahvistetaan 20 000 euroa. Tuensaajalle suoritetaan maksu, kun esitetään todiste osallistumisesta messuille. Sovittu 20 000 euron budjetti on säilytettävä tilintarkastusta varten (kertakorvauksen ennakkolaskennan todentaminen).

⁽¹⁹⁾ Euroopan alueellisen yhteistyön tapauksessa tästä vastaa seurantakomitea.

Esimerkki (ESR)

Lastenhoitopalveluista vastaava kansalaisjärjestö hakee tukea uuden toiminnan käynnistämiseksi. Se hakee kertakorvausta ja esittää yksityiskohtaisen budjettiluonnoksen toiminnan käynnistämisestä ja hoitamisesta vuoden ajan. Toimintaa pidettäisiin ensimmäisen vuoden jälkeen yllä itsenäisesti. Kertakorvaus kattaisi esimerkiksi menot, jotka liittyvät lasten hoidosta vastaavan yhden henkilön palkkaan vuoden ajan, uusien laitteiden poistot, uuteen toimintaan liittyvät maintenancekustannukset, hallintoon liittyvät välilliset kustannukset, kirjanpito-kustannukset sekä vesi-, sähkö, lämmitys- ja vuokratkustannukset.

Yksityiskohtaisen budjettiluonnoksen ja samanlaisiin toimiin nähden tehdyn vertailun perusteella hallintoviranomainen myöntää 47 500 euron kertakorvauksen, joka kattaa kaikki nämä kustannukset. Toimen päätyttyä summa maksetaan kansalaisjärjestölle tuotoksen perusteella, jos sovittu hoitolasten lisäys (10) on toteutunut. Sen vuoksi toimintaan liittyviä todellisia kustannuksia ei ole tarpeen todentaa.

Tämä tarkoittaa kuitenkin sitä, että jos hoidettavia lapsia on vain 9, tukikelpoiset kustannukset ovat nolla, eikä kertakorvausta makseta.

Esimerkki (ESR)

Romaneita edustava kansalaisjärjestö aikoo järjestää paikallisen seminaarin ja kehittää toimintavälineitä, jotka liittyvät romaniyhteisön sosioekonomisiin edellytyksiin jonkin jäsenvaltion tietyllä alueella. Tukiedellytykset vahvistava asiakirja sisältää yksityiskohtaisen talousarvioluonnoksen ja tuen tavoitteet, jotka ovat 1) seminaarin järjestäminen ja 2) sellaisten toimintavälineiden kehittäminen, joilla saadaan alueen työnantajat tietoisiksi romaneiden ongelmista.

Toimen koon ja tavoitteen (pieni toimi, jonka kustannuksia ei ole helppo esittää määrällisesti vakioyksikkökustannusten avulla) ja tuensaajan luonteen (paikallinen kansalaisjärjestö) vuoksi hallintoviranomainen päättää käyttää kertakorvausjärjestelyä.

Kertakorvauksen määrän laskemiseksi hallintoviranomainen edellyttää tarkkaa budjettiluonnosta kustakin toimesta. Tarkasta budjettiluonnoksesta käytyjen neuvottelujen jälkeen kertakorvaukseksi vahvistetaan 45 000 euroa, jotka on jaettu kahdelle hankkeelle eli 25 000 euroa seminaariin ja 20 000 euroa toimintavälineisiin.

Jos tukiedellytykset vahvistavan asiakirjan ehtoja noudatetaan (seminaarin järjestäminen, toimintavälineiden kehittäminen), toiminnan päättyessä 45 000:ta euroa pidetään tukikelpoisina kustannuksina. Tuen maksamiseen vaadittava tosite (joka on arkistoitava) on todiste siitä, että seminaari järjestettiin ja toimintavälineet saatiin valmiiksi.

Jos vain toinen hankkeista (esim. seminaari) toteutuu, tukea maksettaisiin vain sille (25 000 euroa) riippuen siitä, mitä tukiedellytykset vahvistavassa asiakirjassa on sovittu.

Esimerkki (maaseuturahasto): Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden laatujärjestelmät (16 artikla)

Maanviljelijäryhmä, joka on saanut tukea osallistuakseen tunnustettuun laatujärjestelmään, haluaa järjestää tapahtuman tuotteidensa edistämiseksi. Hallintoviranomainen on laskenut tapahtuman kustannukset kertakorvausperiaatteella (esim. 15 000 euroa/ seminaari, väh. 50 osallistujaa). Maanviljelijäryhmän on toimitettava näyttöä tapahtuman toteuttamisesta ja osallistujien lukumäärästä (vähintään 50).

5. KIINTEÄMÄÄRÄISEN RAHOITUKSEN, VAKIOYKSIKKÖKUSTANNUSTEN JA KERTAKORVAUSTEN VAHVISTAMINEN

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 5 kohdassa ja ESR-asetuksen 14 artiklan 3 kohdassa esitetään useita menetelmiä yksinkertaistettujen kustannusten laske- miseksi: jotkin perustuvat tilastotietoihin, jotkin taas tuensaajilta saatuihin tietoihin tai asetukseen sisältyviin tekijöihin. Joissakin on paljon joustavuutta, kun taas toisissa oikeus- varmuus on vahva tai niiden vahvistaminen edellyttää vain vähäistä hallinnollista rasitetta.

Yksinkertaistetuissa kustannusvaihtoehdoissa on tärkeää varmistaa menetelmän asianmukainen ennakoarviointi ja dokumentointi, koska **vain saavutusten valvonta tapahtuu jälkikäteen**.

5.1. Vahvistaminen ennalta⁽²⁰⁾

Tukiedellytykset vahvistavassa asiakirjassa on tärkeää ilmoittaa tuensaajille täsmälliset vaatimukset, joiden mukaisesti ilmoitetut menot tai saavutettavat erityiset tuotokset tai tulokset on näytettävä toteen.

Sen vuoksi yksinkertaistetut kustannusvaihtoehdot on määritettävä etukäteen, ja ne on sisällytettävä esimerkiksi ehdotus- pyyntöön tai **viimeistään tukiedellytykset vahvistavaan asiakirjaan**. Asiaankuuluvat menetelmät ja ehdot olisi sisällytettävä kansallisiin tukikelpoisuussääntöihin, joita sovelletaan ohjelmaan joko kansallisella tai alueellisella tasolla tai jotka koskevat vain tiettyä ohjelmaa. Tämä tarkoittaa myös sitä, että kun vakioyksikkökustannukset ja prosenttiosuus tai määrä (kertakorvausten tapauksessa) on vahvistettu, niitä ei voida muuttaa toimen toteutuksen aikana tai sen jälkeen kustannusten kohoamisen tai käytettävissä olevan budjetin ali- käytön kompensoimiseksi.

Koska yksinkertaistetut kustannusvaihtoehdot on määritettävä ennalta, olisi vältettävä takautuvaa soveltamista toimiin, joiden toteutus on jo käynnissä todellisten kustannusten perusteella, koska siitä aiheutuisi merkittävä rasite kansallisille viranomaisille, jotta taattaisiin tuensaajien yhdenvertainen kohtelu.

Monivuotisissa toimissa on kuitenkin poikkeuksellisesti mahdollista päättää toimen tilit ja vastaavat toiminnot, kun ensimmäinen vaihe on toteutettu, ja ottaa sen jälkeen käyttöön kiinteämääräinen korvaus, vakioyksikkökustannukset tai

kertakorvaukset toimen jäljellä olevaa osaa/kautta varten. Tällöin kausi, jolta ilmoitetaan todelliset kustannukset, on erotettava selvästi kaudesta, jolta kustannukset ilmoitetaan yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen perusteella, jotta vältetään projektin kustannusten ilmoittaminen kahdesti.

5.2. Oikeudenmukainen, tasapuolinen ja todennettava laskentamenetelmä⁽²¹⁾

5.2.1. Yleiset periaatteet

5.2.1.1. Oikeudenmukaisuus

Laskelmien on oltava kohtuulliset eli niiden on perustuttava todellisuuteen eikä liioitteluun tai ääritapauksiin.

Jos tietty vakioyksikkökustannusten mukainen hintataso on aiemmin asetunut 1 ja 2 euron välille, komission yksiköt eivät odota näkevänsä taulukkoa, jossa esiintyy 7 euroa. Tältä kannalta tarkasteltuna menetelmä, jota käytetään yksikkökustannusten tai kiinteän hinnan taikka kertakorvauksen vahvistamiseen, on äärimmäisen tärkeä. Hallintoviranomaisen on pystyttävä selittämään ja perustelemaan valintansa. Ihanteellisessa oikeudenmukaisessa laskentamenetelmässä hintatasoja voitaisiin mukauttaa olosuhteiden tai tarpeiden mukaan. Esimerkiksi hankkeen toteuttaminen syrjäisemmällä alueella saattaa maksaa enemmän kuin keskeisellä alueella suurempien kuljetuskustannusten vuoksi; tämä tekijä olisi otettava huomioon päätettäessä kertakorvauksesta tai hintatasosta, jota sovelletaan samanlaisiin hankkeisiin näillä kahdella alueella.

Yksinkertaistettuja kustannuksia ei pitäisi käyttää väärin (esim. yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 5 kohdan a alakohdan mukaisesti lasketun kiinteämääräisen korvauksen ei pitäisi johtaa toimen kustannusten nousuun eikä toimia pitäisi jakaa kertakorvausten järjestelmällisen käytön mahdollistamiseksi).

Auditointityön tavoitteena on tutkia, millä perusteella hintatasot on vahvistettu ja ovatko vahvistetut hintatasot tämän perustan mukaisia.

⁽²⁰⁾ Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 6 kohta.

⁽²¹⁾ Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 5 kohdan a alakohda.

5.2.1.2. Tasapuolisuus

Tasapuolisuuden taustalla oleva keskeinen ajatus on, että joi-takin tuensaaajia tai toimia ei suosita toisten kustannuksella. Vakioyksikkökustannusten, kertakorvauksen tai kiinteämääräi-sen korvauksen laskemisessa on varmistettava tuensaaajien ja/ tai toimien yhdenvertainen kohtelu.

Esimerkkejä ovat hintatasojen tai määrien erot, joita ei voida perustella objektiivisesti tuensaaajien tai toimien ominaisuuksilla tai ilmeisillä poliittisilla tavoitteilla.

Hallintoviranomaiset, tilintarkastusviranomaiset ja komissio eivät hyväksy laskentamenetelmiä, joissa perusteettomasti syrjitään tiettyä tuensaaajien ryhmää tai toimien tyyppiä.

5.2.1.3. Todennettavuus

Kiinteämääräisten korvausten, vakioyksikkökustannusten ja kertakorvausten määrittämisen olisi perustuttava todennet-taviin asiakirjoihin.⁽²²⁾ Hallintoviranomaisen on pystyttävä osoittamaan, millä perusteella yksinkertaistettu kustannus-vaihtoehto on vahvistettu. On erittäin tärkeää varmistaa, että noudatetaan moitteettoman varainhoidon periaatetta.

Yksinkertaistetusta kustannusvaihtoehtomenetelmästä päät-tävän elimen on dokumentoitava vähintään seuraavat:

- Laskentamenetelmän kuvaus, mukaan luettuna laskelmien keskeiset vaiheet;
- Analyysissä ja laskelmissa käytetyt tietolähteet, mukaan luettuna tietojen merkityksellisyyden arviointi suunnitellun toimen kannalta ja tietojen laadun arviointi;
- Itse laskelmat, joilla määritetään yksinkertaistetun kustan-nusvaihtoehdon arvo.

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 5 koh-dan a alakohdan mukaisen oikeudenmukaisen, tasapuolisen ja todennettavan laskentamenetelmän tapauksessa ei ole hyväksyttävää määrittää yksinkertaistettuja kustannusvaihto-ehtoja tyhjistä ("ex nihilo").

5.2.2. Menetelmät käytännössä

Yhteisiä säännöksiä koskevassa asetuksessa esitetään useita mahdollisuuksia, jotka täyttävät oikeudenmukaisuuden, tasa-puolisuuden ja todennettavuuden kriteerit.

5.2.2.1. Tilastotietojen tai muiden objektiivisten tietojen käyttö

Tilastotiedot tai muut objektiiviset tiedot voivat olla esimerkiksi kyselyjä, ehdotuspyyntöjä tai vertailuarviointeja samantyyppis-ten toimien kanssa. Tulokseksi saadaan vakioituja järjestelmiä,

⁽²²⁾ Riippumatta siitä, milloin menetelmä vahvistettiin yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 5 kohdan a alakohdan mukaisesti, kun se on käytössä, sen on oltava auditoitavissa.

joita voidaan soveltaa moniin toimiin / tuensaaajiin. Vaikka ker-takorvausten, vakioyksikkökustannusten tai kiinteämääräisen rahoituksen vahvistamiseen ennalta voidaan käyttää monia menetelmiä, komission kokemusten mukaan yleisin menetelmä on aiempien tietojen tilastollinen analyysi. Yhtenä tietolähteenä voivat toimia aiemmat todistetut menot. Jos käytettyjä tietoja ei ole todistettu, hallintoviranomaisen olisi todennettava ne.

Vaihtoehtona voidaan myös julkaista ehdotuspyyntö: jäsenval-tio voi julkaista ennalta menetelmän, jonka perusteella se aikoo laskea kertakorvausperusteiset avustukset ja jonka on jälleen oltava *oikeudenmukainen, tasapuolinen ja todennettava*. Tämä tarkoittaa sitä, että hakijat tietävät kriteerit, joihin tuki perustuu, ja että kriteerit ovat vakioomutoisia ja niitä sovelletaan kaikkiin hakijoihin, joilla on samantyyppiset hankkeet.

Ehdotuspyyntöjen tapauksessa hallintoviranomaisen olisi pystyttävä vastaamaan esimerkiksi seuraaviin kysymyksiin: Esitetäänkö ehdotuspyynnössä kaikki tarvittavat yksityiskoh-dat? Onko kaikki kertakorvauksen määrittämiseen tarvittavat tekijät täsmennetty ja selitetty etukäteen? Tarkastaako hallin-toviranomainen, että yksityiskohtaiseen budjettiluonnokseen sisällytetyt kustannukset ovat kohtuullisia ja hyväksyttäviä kertakorvauksen määrittelemiseksi tukiedellytykset vahvista-vassa asiakirjassa?

Yhtenä vaihtoehtona jäsenvaltio voi vahvistaa kertakorvauk-sen tiettyä toimintaa varten, julkaista ehdotuspyynnön tämän summan perusteella ja antaa rahoitusta parhaille ehdotuksille.

5.2.2.2. Yksittäisiä tuensaaajia koskevien tietojen käyttö⁽²³⁾

Jäljempänä esitettyjä menetelmiä sovelletaan tuensaaajiin. Kun otetaan huomioon vaatimukset, jotka liittyvät tuensaa-jakohtaisiin tietoihin, nämä menetelmät ovat kuitenkin yksin-kertaistettuja sellaisten tuensaaajien osalta, jotka toteuttavat useita hankkeita ohjelmakauden aikana.

a) Yksittäisten tuensaaajien aiemmat todennetut tiedot:

Tuloksena on tuensaaajakohtainen tilapäinen järjestelmä. Tarpeen mukaan tiedot kattavat vain tuensaaajan sen kustan-nuspaikan tai osaston, joka liittyy toimeen.

Menetelmä perustuu tuensaaajan aiempien kirjanpitolietojen keräämiseen tosiasiallisista kustannuksista, jotka ovat aiheu-tuneen yksinkertaistettujen kustannusten kattamien tukikel-poisten kustannusten lajien osalta. Tämä merkitsee sitä, että tuensaaajan tasolla on oltava käytössä hyväksyttävä analyyt-tinen kirjanpitojärjestelmä. Se merkitsee myös sitä, että kaikki tukikelvottomat menot suodatetaan pois laskelmista, jotka tukevat yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja.

⁽²³⁾ Tässä kohdassa käsitellyt menetelmät sisältyvät yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 5 kohdan a alakohdan ii ja iii alakohtaan. ESR-asetuksen 14 artiklan 3 kohta ei kuulu näiden vaatimusten piiriin.

Jos hallintoviranomainen päättää käyttää tätä menetelmää, sen on kuvattava

- katetut kustannuslajit;
- käytetty laskentamenetelmä;
- hankittavien sarjojen pituus: kirjanpitoliedot on hankittava **vähintään kolmelta vuodelta**, jotta voidaan yksilöidä mahdolliset poikkeusolosuhteet, jotka olisivat vaikuttaneet tosiasiallisiin kustannuksiin tietyinä vuotena samoin kuin kustannusten määrien suuntaukset. Kolmen vuoden viitekautta käytetään vuotuisten vaihteluiden huomioon ottamiseksi;
- sovellettava viitemäärä, esimerkiksi keskimääräiset kustannukset viitekaudella tai viime vuosina rekisteröidyt kustannukset;
- mahdolliset mukautukset, joita tarvitaan viitemäärän päivittämiseksi.

b) Yksittäisten tuensaajien soveltamat tavanomaiset kustannuslaskentakäytännöt:

Tavanomaiset kirjanpitoliedot ovat käytäntöjä, joita tuensaaja käyttää pitääkseen kirjaa normaalista toiminnastaan ja rahoituksesta (jotka eivät liity EU:n tukeen). Menetelmien olisi oltava kansallisten kirjanpitosääntöjen ja -normien mukaisia. Käyttöaika ei ole ratkaiseva. Kirjanpitolien menetelmä ei ole "tavanomainen", jos se on räätälöity tiettyä toimea tai EU:n tukea varten.

On tärkeää erottaa toisistaan tosiasialliset kustannukset ja yksittäisten tuensaajien tavanomaisten kustannuslaskentakäytäntöjen mukaisesti määritetyt kustannukset.

Näin ollen tuensaajalle aiheutuneet tosiasialliset kustannukset tarkoittavat mahdollisimman tarkasti laskettuja kustannuksia, yleensä luonnollista henkilöä kohti toimen kestoajana. Käytännössä tuntikohtaisten henkilöstökustannusten osalta vakiotuntien käyttö nimittäjänä on hyväksytty (ks. esimerkiksi 1720 tuntia kohdassa 3.2), mutta tosiasiallisten kustannusten laskemista varten osoittajana käytetään tukikelpoisia kokonaishenkilöstökustannuksia kunkin toimeen osoitetun henkilön osalta.

Tuntikohtaiset kustannukset, jotka perustuvat tuensaajan kustannuslaskentakäytäntöihin, voidaan laskea laajemman työntekijäaggregaatin keskimääräisten palkkakustannusten perusteella. Tämä on yleensä palkkaluokka tai jokin vastaava mittari, joka korreloi suunnilleen palkkatasoon, mutta se voi olla myös (toimeen liittyvä) kustannuspaikka tai osasto, jolloin palkkatasot voivat vaihdella huomattavastikin aggregoidun työntekijäryhmän sisällä.

Tämä tarkoittaa sitä, että kustannuslaskentakäytäntöjä soveltamalla saadut kustannukset poikkeavat yleensä

tosiasiallisista kustannuksista. Ne ovat myös tuensaajakohtaisia (tai jopa osastokohtaisia) tietyn toimen ja – lyhyen – ajanjakson osalta (käytetyt tiedot liittyvät yhteen vuoteen).

Jotta varmistetaan yhdenvertainen kohtelu ja se, että tuki ei kata tukielvottomia kustannuksia, tukiedellytykset vahvistavassa asiakirjassa, jossa annetaan lupa tuensaajille käyttää kustannuslaskentakäytäntöjään, on tämän vuoksi asetettava vähimmäisehdot. Näiden vähimmäisehtojen tarkoituksena on varmistaa, että kustannuslaskentakäytännöt johtavat teoriassa ja käytännössä oikeudenmukaiseen ja tasapuoliseen järjestelmään. Tämä merkitsee sitä, että tuensaajan tasolla on oltava käytössä hyväksyttävä analyttinen kirjanpitojärjestelmä. Se merkitsee myös sitä, että kaikki tukielvottomat menot suodatetaan pois laskelmista.

c) Yksittäisiä tuensaajia koskevien tietojen käytön yhteiset vaatimukset

Tuensaajan sisäiseltä hallinnolta saatujen vakuutusten ja hallintoviranomaisen valvontajärjestelmien perusteella saatavaa olla tarpeen, että tuensaajakohtaiset tiedot varmentaa ulkoinen auditoija tai julkisten elinten tapauksessa toimivaltainen ja riippumaton tilinpitäjä, jotta varmistetaan hallintoviranomaisen käyttämien viitetietojen luotettavuus. Aiempien tietojen varmentaminen voidaan tehdä osana lakisäätteistä tai sopimukseen perustuvaa auditointia. Tällä tavalla tehtävä varmentaminen edellyttää sitä, että ulkoisella auditoijalla tai riippumattomalla tilinpitäjällä on vankat tiedot ERI-rahastoja koskevista asetuksista esimerkiksi kirjausketjun, muiden kustannusten tukikelpoisuuden ja sovellettavan lainsäädännön osalta.

Jos aiempien kirjanpitolietojen virhe- tai sääntöjenvastaisuuden riskiä pidetään vähäisenä, laskentamenetelmä voi perustua tietoihin, joita ei ole auditoitu ennalta. Hallintoviranomaisen on pystyttävä osoittamaan objektiivisesti, että riski on alhainen, ja miksi se katsoo, että tuensaajan kirjanpitojärjestelmä on luotettava, kattava ja tarkka. Hallintoviranomaisen on joka tapauksessa arvioitava ja validoitava nämä tuensaajakohtaiset yksilölliset tiedot tapauskohtaisesti viimeistään siinä vaiheessa, kun se laatii tukiedellytykset vahvistavan asiakirjan.

Edellä kuvatut tuensaajakohtaiset menetelmät edellyttävät huolellista harkintaa ennen kuin hallintoviranomainen panee ne täytäntöön. Tällaisten tilapäisten järjestelmien kehittämisen saattaa aiheuttaa rasitetta, minkä vuoksi suositellaan, että hallintoviranomaiset käyttävät niitä vain tapauksissa, joissa merkittävän osan ohjelmasta panee täytäntöön yksi tuensaaja, esimerkiksi opetusministeriö, korkeakoulu tai julkinen työvoimapalvelu.

5.3. Muiden alojen vakioyksikkökustannusten, kertakorvausten ja kiinteämääräisten korvausten käyttö

5.3.1. Muut unionin politiikanalat

5.3.1.1. Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 5 kohdan b alakohta

Menetelmän päätavoitteena on yhdenmukaistaa säännöt unionin eri politiikanalojen välillä. Tarkoituksena on selkeyttää, että jos komissio on jo kehittänyt yksinkertaistettuja kustannuksia tietyn tyyppiselle tuensaajalle ja toimelle EU:n jollakin politiikanalalla, jäsenvaltion/komission ei tarvitse toistaa menettelyä ERI-rahastojen toiminnassa, vaan se voi käyttää uudelleen suoraan menetelmää ja sen tuloksia.

Kaikkia sovellettavia EU-menetelmiä voidaan käyttää samanaisten toimien ja tuensaajien osalta. Menetelmiä, joita sovellettiin vuosina 2007–2013 mutta jotka lakkautettiin vuoden 2013 jälkeen, ei voi käyttää. Jos menetelmää muutetaan ohjelmakauden aikana, samaa muutosta on sovellettava myös ERI-rahaston hankkeisiin, jotka valitaan muutoksen jälkeen.

Jos hallintoviranomainen käyttää uudelleen olemassa olevaa EU-menetelmää, sen on varmistettava ja dokumentoitu seuraavat:

- koko menetelmä käytetään uudelleen (esim. välittömien/välillisten kustannusten määrittelmä, tukikelpoiset menot, soveltamisala) eikä pelkästään sen tuloksia (tietty prosenttiosuus);
- menetelmää sovelletaan samantyyppisiin toimiin ja tuensaajiin;

- viittaus muilla EU:n politiikanaloilla käytettyyn menetelmään.

5.3.1.2. Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 68 artiklan 1 kohdan c alakohta

Komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 480/2014⁽²⁴⁾ (annettu 3. maaliskuuta 2014) 20 ja 21 artiklassa säädetään muussa unionin politiikassa sovellettavasta välillisten kustannusten kiinteämääräisestä rahoituksesta ja sen soveltamisalasta yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen puitteissa:

- Horisontti 2020 -ohjelman osalta: delegoidussa asetuksessa määritetään edellytykset, joiden vallitessa voidaan soveltaa 25 prosentin kiinteämääräistä rahoitusta välillisiin kustannuksiin ERI-rahastojen mukaisissa toimissa, jotka vastaavat Horisontti 2020 -ohjelmassa⁽²⁵⁾ tarjottuja mahdollisuuksia. Kaikkia tässä asetuksessa esitetyt kiinteämääräisen rahoituksen soveltamista koskevan menetelmän asiaankuuluvia osatekijöitä on sovellettava. Alihankinnan välittömät kustannukset ja kustannukset kolmansien osapuolten käyttöön antamista voimavaroista silloin kun niitä ei käytetä rahoituksen saajan tiloissa sekä rahoitustuki kolmansille osapuolille on jätettävä pois kustannuksista, joiden perusteella osuutta sovelletaan tukikelpoisten summien laskemiseksi (jättäminen pois tyyppin 1 kustannuksista).
- LIFE-ohjelman osalta: delegoidussa asetuksessa määritellään edellytykset, joiden mukaisesti LIFE-hankkeita vastaavat hankkeet voivat hyödyntää kiinteää 7 prosentin osuutta välittömistä kustannuksista, kuten varainhoitoasetuksen 124 artiklan 4 kohdassa säädetään.

Molemmissa tapauksissa tukiedellytykset vahvistavassa asiakirjassa on viitattava delegoituun asetukseen ja asiaan liittyvään artiklaan.

⁽²⁴⁾ Komission delegoitu asetus (EU) N:o 480/2014, annettu 3. maaliskuuta 2014, asetuksen (EU) N:o 1303/2013 täydentämisestä (EUVL L 138, 13.5.2014, s. 5).

⁽²⁵⁾ Tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman Horisontti 2020 (2014–2020) osallistumista ja tulosten levittämistä koskevista säännöistä annetun asetuksen (EU) N:o 1290/2013 29 artiklan 1 kohta.

5.3.2. Jäsenvaltioiden avustusjärjestelmät (26)

Periaate on täysin sama kuin unionin politiikanaloilla käytettyjen vaihtoehtojen osalta (ks. 5.3.1 kohta). Sen sijaan, että kyseessä olisi kopio unionin politiikanalojen menetelmistä, kyseessä on kopio kansallisista menetelmistä: kansallisten tukijärjestelmien (kuten stipendien, päivärahojen) mukaisesti käytettyjä kiinteitä määriä samoin kuin yksikkökustannuksia tai kertakorvauksia voidaan käyttää ilman lisälaskelmia. Käytettyä kansallista menetelmää ei auditoida vaan pelkästään sen soveltaminen.

Kaikkia sovellettavia kansallisia menetelmiä voidaan käyttää samanlaisten toimien ja tuensaajien osalta, joita ERI-rahastoista tuetaan, **sillä edellytyksellä, että nämä menetelmät ovat käytössä myös yksinomaisesti kansallisista rahastoista tuetuissa toimissa, joihin ei käytetä mitään EU:n tukea tai ulkoista apua.** Toisin sanoen pelkästään ERI-rahaston ohjelmia varten käytettyjä menetelmiä ei pidetä kansallisina. Kansallisiin toimiin ja ohjelmasta tuettuihin toimiin käytetyt menetelmät ovat hyväksyttäviä.

Myöskään kansallisia menetelmiä, joiden käyttö on lopetettu, ei voida käyttää. Jos menetelmää muutetaan tai sen käyttö lopetetaan ohjelmakauden aikana, samaa muutosta on sovellettava ERI-rahaston hankkeisiin, mutta vain niihin, jotka valitaan muutoksen/lopettamisen jälkeen.

Myös alueellisia tai muita paikallisia laskentamenetelmiä voidaan käyttää, mutta niitä on sovellettava siihen maantieteelliseen alueeseen, jolla ne ovat käytössä.

Jos hallintoviranomainen käyttää uudelleen olemassa olevaa kansallista menetelmää, sen on varmistettava ja dokumentoiva samat tiedot, jotka vaaditaan EU-menetelmän uudelleenkäyttöä:

- koko menetelmä käytetään uudelleen (esim. tapauksen mukaan tukikelpoiset menot ja soveltamisala) eikä pelkästään sen tuloksia (X euron kertakorvaus);
- sitä sovelletaan samaan tai pienempään maantieteelliseen alueeseen (jos menetelmää sovelletaan vain yhdellä alueella, kyseinen alue voi käyttää sitä uudelleen muttei mikään muu tämän jäsenvaltion alue, jolla kansallista menetelmää ei sovelleta);
- menetelmää sovelletaan samantyyppisiin toimiin ja tuensaajiin;
- viittaus siihen, että menetelmää käytetään toimissa, joita tuetaan yksinomaisesti kansallisista rahastoista.

5.3.3. Miten arvioidaan, ovatko toimet ja tuensaajat samanlaisia?

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 5 kohdan b ja c alakohdassa säädetään, että jäsenvaltiolla on mahdollisuus käyttää uudelleen laskentamenetelmiä ja vastavia yksikkökustannuksia, kertakorvauksia ja kiinteämääräistä rahoitusta, joita sovelletaan samantyyppisiin toimiin ja tuensaajiin. Yleisenä periaatteena huomioon olisi otettava kaikki menetelmän tekijät, joilla saattaa olla vaikutusta yksikkökustannuksiin, kertakorvaukseen tai kiinteämääräiseen rahoitukseen. Jos toimi ja sen tuensaaja ovat tukikelpoisia jonkin muun järjestelmän nojalla, voidaan käyttää tämän toisen järjestelmän laskentamenetelmää ja vastaavia yksikkökustannuksia, kertakorvauksia ja kiinteämääräistä rahoitusta. Muussa tapauksessa on tehtävä tapauskohtainen tarkastelu.

⁽²⁶⁾ Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 5 kohdan c alakohta.

Esimerkki (EAKR/ESR)

Tutkimuksen alalla kiinteämääräisellä järjestelmällä tuetaan korkeakoulujen verkostoitumista sillä edellytyksellä, että toimeen osallistuu vähintään kolmesta jäsenvaltiosta korkeakouluja, joilla on ollut vähintään 10 julkaisua kolmen viime vuoden aikana. Julkaisujen määrää koskevalla kriteerillä ei ole vaikutusta kiinteämääräiseen osuuteen, mutta muilla – tutkimus, verkostoituminen, korkeakouluja vähintään kolmesta jäsenvaltiosta – on. Nämä kriteerit täyttyviin toimiin voidaan käyttää samaa menetelmää.

5.4. Yhteisiä säännöksiä koskevassa asetuksessa tai rahastokohtaisissa säännöissä vahvistettujen osuuksien käyttö⁽²⁷⁾

Yhteisiä säännöksiä koskevassa asetuksessa ja rahastokohtaisissa asetuksissa täsmennetään osuuksia, joiden tarkoituksena on tarjota jäsenvaltioille joitakin käyttövalmiita järjestelmiä. Tarkoituksena on tarjota mahdollisimman hyvä oikeusvarmuus ja vähentää alkuvaiheen työmäärää tai tarvetta käytettävissä oleviin tietoihin järjestelmän vahvistamiseksi, koska tässä ei vaadita laskelmien tekemistä sovellettavien osuuksien määrittämiseksi. Tällaisista menetelmistä kuitenkin puuttuu jousto, eivätkä ne sovi kaikenkertyyppisiin toimiin.

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 68 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti vahvistettua järjestelmää sovelletaan viiteen ERI-rahastoon: toimissa, joissa syntyy välillisiä kustannuksia, välillisiksi kustannuksiksi voidaan laskea 15 prosenttia tukikelpoisista välittömistä henkilöstökustannuksista. Kyseessä on enimmäisosuus. Jäsenvaltiot voivat käyttää tätä tai alempaa osuutta niin, ettei niiden tarvitse tehdä erillisiä laskelmia. Jos hallintoviranomainen kuitenkin päättää olla soveltamatta samaa osuutta kaikkiin tuensaajiin, sen olisi pystyttävä todistamaan, että yhdenvertaisen kohtelun periaatetta on noudatettu. Sama koskee ESR-asetuksen 14 artiklan 2

kohtaa ja Euroopan alueellista yhteistyötä koskevan asetuksen 19 artiklaa (ks. myös 2.2.3 kohta).

5.5. Kiinteämääräisten välillisten kustannusten, kertakorvausten ja vakioyksikkökustannusten mukauttaminen

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklassa ei anneta tarkkoja säännöksiä yksinkertaistettujen kustannusten mukauttamisesta. Sen vuoksi mukauttaminen ei ole pakollista. Hallintoviranomainen voi kuitenkin pitää tarpeellisenä yksinkertaistettujen kustannusten mukauttamista julkaistessaan uutta ehdotuspyyntöä, tai se voi tehdä niin määräajoin ottaakseen huomioon indeksikorjaukset tai muutokset esim. energian hinnoissa tai palkkatasossa. Komissio ehdottaa, että menetelmään sisällytettäisiin joitakin automaattisia mukautuksia (jotka perustuvat esim. inflaatioon tai palkkakehitykseen).

Mukautettuja hintatasoja olisi sovellettava vain tuleviin projekteihin, ei takautuvasti.

Kaikista tehdyistä tarkistuksista olisi oltava riittävät tositteet, jotta hallintoviranomaisen tasolla voidaan perustella mukautetut hintatasot tai käytettävissä olevat summat.

⁽²⁷⁾ Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 5 kohdan d alakohta.

5.6. Erityiset menetelmät rahastokohtaisten sääntöjen mukaisten määrien määrittämiseksi

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 5 kohdassa määritetään neljä tapaa vahvistaa yksinkertaistettua kustannusvaihtoehtoja ja säädetään, että rahastokohtaisissa asetuksissa voidaan vahvistaa muita menetelmiä.

ESR

ESR-asetuksen 14 artiklan 3 kohdalla otetaan käyttöön ESR:ää koskeva erityismahdollisuus, jossa voidaan viitata talousarvioluonnokseen, jos julkinen tuki avustusten ja takaisin maksettavan tuen osalta on alle 100 000 euroa. Tätä summaa on pidettävä tuensaajalle maksettavan julkisen tuen enimmäismääränä, kuten täsmennetään tuensaajan tukiedellytykset vahvistavassa asiakirjassa (ks. [7.2.2 kohta](#)). Se ei sisällä tuensaajan tarjoamaa mahdollista julkista rahoitusosuutta eikä kolmannen osapuolen toimeen osallistujille suorittamia palkkioita tai palkkoja.

Tämän erittäin joustavan mahdollisuuden tarkoituksena on helpottaa yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen pakollista käyttöä pienissä ESR-toimissa. Tämän menetelmän ansiosta joitakin yksinkertaistettuja kustannuksia voidaan laskea, vaikkei mitään yleistä järjestelmää olisi luotu tai vaikka toimi olisi erittäin erityinen. Talousarvioluonnosta käytetään lisäksi erityiset yksinkertaistettuja kustannukset, jotka liittyvät kyseiseen toimeen tai hankkeeseen. Hallintoviranomainen arkistoi talousarvion tositteena, joka toimii käytettyjen yksinkertaistettujen kustannusten perusteena. Toimen tai hankkeen taloushallinto ja hallinnon tarkastus perustuvat pelkästään yksinkertaistettuihin kustannusvaihtoehtoihin eikä itse talousarvioon.

Talousarviota olisi arvioitava samalta pohjalta kuin sitä arvioidaan siinä tapauksessa, että käytetään todellisia kustannuksia. On erittäin suositeltavaa, että hallintoviranomaiset vahvistavat parametrit tai kustannusten enimmäistasot, joita käytetään verrattaessa vähintään suurimpia budjetoituja kustannuksia näihin parametreihin. Jos tällaisia parametreja tai kustannusten enimmäistasoja ei ole, hallintoviranomaisten on vaikea varmistaa yhdenvertaista kohtelua ja moitteettoman varainhoidon noudattamista. Talousarvion arvioinnissa on suositeltavaa joskaan ei välttämätöntä, että hallintoviranomainen vertaa mahdollisen tuensaajan esittämää tarkkaa talousarvioluonnosta vastaaviin toimiin.

Hallintoviranomaisen olisi arkistoitava talousarvioluonnos ja tositteet, jotka osoittavat, että se on arvioinut talousarvion, yhdessä tuettuun hankkeeseen liittyvien asiakirjojen kanssa. Talousarvioluonnos ei ole osa hallintoviranomaisen ja tuensaajan välillä laadittavaa asiakirjaa, jossa vahvistetaan sovellettavat säännöt.

Jos sama tuensaaja saa tukea useaan kertaan, on suositeltavaa verrata tarkkaa talousarvioluonnosta aiemmin tuettuihin toimiin.

Esimerkki talousarvioluonnoksen käytöstä (ESR-kohtainen)

Tuensaaja aikoo järjestää seminaarin 50 osallistujalle esitelläkseen uusia täytäntöönpanovälineitä.

Työntekijät käyttävät aikaa tapahtuman suunnitteluun ja järjestämiseen, sitä varten vuokrataan tilat, joitakin puhujia tulee ulkomailta ja tapahtuman pöytäkirja on julkaistava. Tapahtumasta syntyy myös välillisiä kustannuksia, jotka liittyvät esimerkiksi työntekijöihin (esim. kirjanpito-kustannukset, johtaja), sähkö- ja puhelinlaskuihin sekä tietotekniseen tukeen.

Talousarvioluonnos on seuraavanlainen⁽²⁸⁾:

Välittömät kustannukset yhteensä	45 000
Välittömät henkilöstökustannukset	30 000
Tilavuokrat	4 000
Matkakustannukset	5 000
Ateriat	1 000
Tiedottaminen / Mainonta	5 000

Välilliset kustannukset yhteensä	7 000
Välilliset henkilöstökustannukset	4 000
Sähkö, puhelin	3 000

Talousarvioluonnoksesta keskustellaan ja sovitaan hallintoviranomaisen ja tuensaajan kesken. Yksinkertaistetun kustannusvaihtoehdon mukaiset laskelmat perustuvat näihin tietoihin.

Hallintoviranomainen voi päättää laskea avustuksen käyttämällä yksikkökustannuksia seminaarin osallistujien lukumäärän perusteella: yksikkökustannukset = 52 000 euroa/50 = 1 040 euroa / osallistuja.

Hallintoviranomaisen ja tuensaajan välillä laadittavassa asiakirjassa, jossa vahvistetaan sovellettavat säännöt, on täsmennettävä vakioyksikkökustannusten määritelmä (kuka lasketaan osallistujaksi), osallistujien enimmäis-(vähimmäis-) määrä, miten se on perusteltava ja yksikkökustannus (1 040 euroa).

Tukiedellytykset vahvistavassa asiakirjassa olisi myös viitattava ESR-asetuksen 14 artiklan 3 kohtaan.

⁽²⁸⁾ **Huomautus:** Tämä talousarvioluonnos esitetään vain esimerkinomaisesti. Sitä ei pidä pitää riittävän yksityiskohtaisena talousarvioluonnoksena.

6. VAIKUTUKSET HALLINTO- JA VALVONTAJÄRJESTELMÄN KANNALTA

6.1. Tarve yhteiseen tilintarkastus- ja valvontakäytäntöön

Tilintarkastuksen ja valvonnan kannalta yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja koskevat säännökset tarkoittavat poikkeamista todellisia kustannuksia koskevasta periaatteesta. Kiinteämääräisessä rahoituksessa tai vakioyksikkökustannuksissa ja kertasuorituksissa on kyse kustannusten likiarvoista, jotka perustuvat esimerkiksi keskimääräisiin kustannuksiin sekä aiempien tietojen tai markkinahintojen tutkimiseen. Tällaisille kiinteille hinnoille on ominaista, että ne voivat määritelmällisesti ylittää tai alittaa kustannukset, joita on aiheutunut tukea saaneesta toimesta. Hallinnon tarkastuksesta vastaavien ja tilintarkastajien on keskityttävä enemmän hankkeiden tuotoksiin kuin panoksiin ja kustannuksiin.

Näillä ohjeilla pyritään tekemään komission tarkastus- ja valvontamenetelmistä mahdollisimman avoimia näiden uusien yksinkertaistettujen kustannusten osalta, jotta jäsenvaltiot eli hallinto-, todentamis- ja tarkastusviranomaiset sekä välittävät elimet ja tuensaajat voivat luottaa siihen, että ne pystyvät soveltamaan näitä käsitteitä ilman epäröintiä ja epävarmuutta.

Yhtä tärkeää on, että kansalliset viranomaiset ja komissio menettelevät kiinteämääräisten kustannusten, vakioyksikkökustannusten ja kertasuoritusten tilintarkastuksessa ja valvonnassa yhtenäisesti, jotta varmistetaan yhdenmukainen kohtelu tehtäessä päätelmiä ilmoitettujen menojen laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta. Tästä syystä jäsenvaltioiden viranomaisia kannustetaan käyttämään samaa menettelyä todentaessaan ja tarkastaessaan näitä yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja.

6.2. Yleinen lähestymistapa yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen valvontaan ja tarkastukseen

Tapauksissa, joissa käytetään yksinkertaistettuja kustannuksia, hallinnon tarkastuksesta ja tilintarkastuksesta vastaavat eivät tarkasta todellisia kustannuksia, jotka ovat kiinteämääräisten kustannusten, vakioyksikkökustannusten tai kertakorvausten perusteella laskettujen menolajien pohjana. Komissio ja kansalliset viranomaiset tarkistavat toimintakustannusten

laskennan ja tarkastavat laillisuuden ja sääntöjenmukaisuuden. Nämä tarkastukset tehdään kuitenkin eri tavalla eli niissä on perustana yksinkertaistettujen kustannusten määrittämiseen käytetty laskentamenetelmä eivätkä hankekohtaiset soitteet.

Komissio ei kyseenalaista kansallisen järjestelmän soveltamista, jos jäsenvaltiolla on käytössä yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 ja 68 artiklan mukaisesti laadittu menetelmä, jossa otetaan huomioon näissä ohjeissa esitetyt suositukset ja hyvät toimintatavat ja jossa ei ole merkkejä petoksista tai väärinkäytöksistä.⁽²⁹⁾

Tapauksissa, joissa käytetään kiinteähintaisia kustannuksia, vakioyksikkökustannuksia ja kertakorvauksia, sovellettava tilintarkastus- ja valvontamenetelmä sisältää seuraavat todennukset:

1. Todennetaan kiinteähintaisten kustannusten (ks. 2 luku), vakioyksikkökustannusten (ks. 3 luku) tai kertakorvausten (ks. 4 luku) laskentamenetelmä, joka olisi vahvistettava yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 5 kohdassa täsmennetyin yhden tai useamman menetelmän perusteella (ks. 5 luku). Todentaminen voi tapahtua hallintoviranomaisen ja/tai tuensaajan tasolla (tuensaajan omiin tietoihin perustuviin järjestelmissä 67 artiklan 5 kohdan a alakohdan ii ja iii alakohdan mukaisesti). Todentamiset voivat vaihdella valitun menetelmän mukaan, ja ne voidaan supistaa kustannusluokkien määrittämään, jos sovelletaan yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 68 artiklan 1 kohdan b alakohtaa, ESR-asetuksen 14 artiklan 2 kohtaa ja Euroopan alueellista yhteistyötä koskevan asetuksen 19 artiklaa. Laskentamenetelmien ennakkovalvontaan ja -tilintarkastukseen, joka perustuu tuensaajan tietoihin (aiemmat tiedot, tavanomainen kirjanpitoikäytäntö), liittyy joitakin erityispiirteitä (ks. 5.2.2.2.c kohta).
2. Todennetaan vahvistetun menetelmän moitteeton soveltaminen tarkastelemalla hankkeen tuotoksia/tuloksia, jos kyseessä ovat yksikkökustannukset ja kertakorvaukset.
3. Jos kyseessä on kiinteämääräinen rahoitus, todentaminen tehdään todellisia kustannuksia koskevan periaatteen perusteella niiden tukikelpoisten kustannusten luokista, joihin määrää sovelletaan (tai niiden laskemisen perusteella, jos niiden laskemiseen käytetään muita yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja), ja tapauksen mukaan

⁽²⁹⁾ Eli tapahtumat tai käytännöt, jotka eivät ole esimerkiksi näissä ohjeissa kuvattujen hyväksyttyjen ja vakiintuneiden käytäntöjen mukaisia.

muiden tukikelpoisten kustannusten luokista, joita ei oteta huomioon kiinteämääräisen rahoituksen järjestelmässä.

Yksinkertaistetut kustannusvaihtoehdot eivät kuitenkaan poista velvoitetta noudattaa täysimääräisesti kaikkia sovellettavia unionin ja kansallisia sääntöjä, jotka koskevat esimerkiksi julkisuutta, julkisia hankintoja, yhdenvertaisia mahdollisuuksia, kestävää ympäristöpolitiikkaa ja valtiontukia (ks. 1.6.2 kohta). Jos kyseessä on kiinteämääräinen rahoitus, kustannusluokkien todentamista todellisten kustannusten perusteella muiden kustannusluokkien laskemiseksi, ei pidetä yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen käyttämisenä.

Sovellettavien sääntöjen noudattamista koskevilla teemaattisissa tarkastuksissa voidaan myös analysoida menettelyitä, joita noudatetaan julkisissa hankinnoissa, jos riskinarvioinnissa vahvistetaan säännönvastaisuuden riski⁽³⁰⁾, mutta tässä voidaan todentaa vain, onko julkisia hankintoja koskevia menettelyjä noudatettu, eikä voida tarkastaa maksettuja määriä. Jos havaitaan, että julkisia hankintoja koskevia menettelyjä on rikottu, täsmällistä vaikutusta operatiivisella tasolla voi olla vaikea tai jopa mahdoton määrittää; komissio voi kuitenkin soveltaa kiinteämääräistä oikaisua ja käynnistää rikkomusmenettelyn. Myös hallintoviranomaisten odotetaan toteuttavan toimia, jos ne havaitsevat tällaisia rikkomuksia.

Laskentamenetelmää tarkastaessaan komissio keskittyy todentamaan, että eri ehtoja on noudatettu, eikä kysy syitä siihen, miksi jokin menetelmä on valittu. Hallintoviranomaisten olisi pidettävä asianmukaisesti kirjaa laskentamenetelmästä, ja niiden olisi pystyttävä osoittamaan, millä perusteella kiinteämääräiset hinnat, vakioyksikkökustannukset tai kertakorvaukset on päätetty. Laskentamenetelmän dokumentointia varten pidettyyn kirjanpitoon sovelletaan yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen⁽³¹⁾ 140 artiklan ja asetuksen (EU) N:o 1306/2013⁽³²⁾ 49 artiklan vaatimuksia.

Vaihtoehtojen yhdistämistapauksessa edellä kuvattujen yksinkertaistettujen kustannusten yksittäistapauksia koskevien tarkastusten lisäksi hallinnon tarkastuksesta ja tilintarkastuksesta vastaavien olisi todennettava, että käytetyillä menetelmillä varmistetaan, että osia toimen menoista ei ole veloitettu käyttäen useampaa kuin yhtä vaihtoehtoa, mikä johtaisi kustannusten kaksinkertaiseen ilmoittamiseen.

6.3. Vaikutukset varainhoidon kannalta

6.3.1. Yleiset säännökset

Jos käytetään kiinteämääräistä hintaa, yksikkökustannuksia tai kertakorvausta, ei ole tarpeen perustella menolajien todellisia kustannuksia, jotka yksinkertaistetut kustannukset kattavat, mukaan luettuna tapauksen mukaan poistot ja luontoissuoritukset. Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 69 artiklassa määritellyt luontoissuoritukset voidaan ottaa huomioon laskettaessa kiinteämääräisen hinnan, vakioyksikkökustannuksen tai kertakorvauksen arvoa. Jos sovelletaan yksinkertaistettua kustannusvaihtoehtoa, ei ole kuitenkaan tarpeen todentaa taustalla olevia luontoissuorituksia eikä näin ollen sitä, noudatetaanko edellä mainitun 69 artiklan säännöksiä.

Käytettäessä yksikkökustannuksia tai kertakorvauksia:

- Toimessa käytettyjen yksikkökustannusten tai kertakorvausten laskentaperustan olisi oltava selvä, ja siinä olisi viitattava yhteen tai useampaan yhteisiin säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 5 kohdassa täsmennettyyn tapaan.
- Koska maksut lasketaan toimen määrien/toteutumisen perusteella, on keskeisen tärkeää saada varmistus siitä, että esitetyt toimet tai tuotokset toteutuivat todellisuudessa. Tuensaajan on esitettävä todisteet toimen ilmoitetuista määristä / loppuun saattamisesta sekä todennettava ja arkistoitava ne tulevia tarkastuksia varten. Välittävien elinten, hallintoviranomaisten tai tilintarkastajien suorittamat varmennukset edellyttävät tositteita, jotka osoittavat tuensaajan ilmoittamat määrät oikeiksi. Tämä tarkoittaa sitä, että yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen⁽³³⁾ 125 artiklan 4 kohdan a alakohdan ja asetuksen (EU) N:o 1306/2013⁽³⁴⁾ 58 artiklan mukaisten tarkastusten painopiste siirtyy varsinkin immateriaalisissa toimissa rahoituksen tarkastuksesta (todennetaan todelliset kustannukset mutta esitetään myös tekijöitä, jotka osoittavat, että toimi toteutettiin) toimen teknisiin ja konkreettisiin näkökohtiin, ja **erityisesti korostetaan paikan päällä täytäntöönpanon aikana tapahtuvia tarkastuksia.**

⁽³⁰⁾ Julkisten hankintojen tarkastamiseen kannustavia tekijöitä voivat olla sanomalehtiartikkelit, ilmiantajat tai Arachne-välineen käyttö.

⁽³¹⁾ Sovelletaan ESR:oon, EAKR:oon, koheesiorahastoon ja EMKR:oon.

⁽³²⁾ Sovelletaan maaseuturahastoon.

⁽³³⁾ Sovelletaan ESR:oon, EAKR:oon, koheesiorahastoon ja EMKR:oon.

⁽³⁴⁾ Sovelletaan maaseuturahastoon.

Yksikkökustannusten/kertakorvauksen perusteella laskettuja ja korvattuja kustannuksia pidetään todistettuina menoina samalla tavoin kuin todellisia kustannuksia, joista on laskut tositteena.

ESR

Mitä tulee mahdollisuuteen käyttää yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja kolmannen osapuolen suorittamiin palkkioihin tai palkkioihin (ESR-asetuksen 13 artiklan 5 kohta), nämä palkat tai palkkiot perustuvat yleensä kansallisissa säännöissä vahvistettuihin yksikkökustannuksiin, minkä vuoksi ne käsittävät yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja. Eli kolmannen osapuolen maksamat summat ovat kustannuksia, jotka lasketaan yksinkertaistettujen kustannusten perusteella yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 5 kohdan c alakohdan mukaisesti. Näin ollen ESR-asetuksen 13 artiklan 5 kohdan säännökset eivät estä kolmatta osapuolta käyttämästä yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja ja saamasta korvausta tällä perusteella.

Jos kolmannen osapuolen maksamat palkkiot ja palkat eivät kuitenkaan perustu yksinkertaistettuihin kustannusvaihtoehtoihin, yksinkertaistettuja kustannuksia voidaan määrittää oikeudenmukaisen, tasapuolisen ja todennettavan menetelmän perusteella (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 5 kohdan a alakohda). Tämä tarkoittaa sitä, että yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja voivat yksittäistapauksissa ylittää kolmannen osapuolen maksamat määrät. Yksinkertaistettujen kustannusten perusteella maksetut määrät eivät kuitenkaan keskimäärin ylitä kolmannen osapuolen maksamaa määrää, mikä on ESR-asetuksen 13 artiklan 5 kohdan mukaista.

6.3.2. Kiinteämääräisen rahoituksen järjestelmä

Laskettujen kustannuslajien perustelujen yksinkertaistaminen tarkoittaa kuitenkin sitä, että **muut kustannuslajit on todennettava huolellisesti** tukiedellytykset vahvistavan asiakirjan mukaisesti. Todentamisella pyritään perustelemaan laskettujen kustannuslajien määrä, ja se on osa hallinnon tarkastuksia (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen⁽³⁵⁾ 125 artiklan 4 kohdan a alakohda ja asetuksen (EU) N:o 1306/2013 59 artikla).

Mahdolliset vähennykset määriin, jotka on hyväksytty näiden todentamisten perusteella niiden tukikelpoisten kustannuslajien osalta, joihin sovelletaan kiinteämääräistä hintaa (eli suhteessa alustavaan talousarvioon tai rahoitusoikaisun jälkeen), vaikuttavat samassa suhteessa määriin, jotka on hyväksytty kiinteämääräisesti laskettujen menolajien osalta.

6.3.3. Menojen todistaminen

Yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja muuttavat käsitettävät tuensaajien maksamista menoista, jotka on todistettava menoilmoituksessa. Jäsenvaltioilla on edelleen mahdollisuus suorittaa tuensaajille ennakkomaksuja väli- tai loppumaksujen lisäksi, mutta ennakkomaksun edellytykset ovat muuttuneet.

Esimerkiksi kiinteähintaisena ilmoitettavien välillisten kustannusten osalta välillisiä kustannuksia pidetään maksettuina oikeassa suhteessa välittömiin kustannuksiin: jos tuensaaja

siis maksaa välittömistä kustannuksista 45 prosenttia, välillisistä kustannuksista (jotka eivät saa olla yli 25 prosenttia välittömistä kustannuksista) 45:tä prosenttia voidaan pitää maksettuina. Vastaavasti jos suurin osa välillisistä kustannuksista sijoittuu toiminnan alkuvaiheeseen niin, että välittömiä kustannuksia ei ole aiheutunut, niitä ei todisteta komissiolle ilmoitettaessa liitännäismenoista, koska niitä on pidettävä ennakkomaksuna tuensaajalle.

Vakioyksikkökustannusten ja kertakorvausten tapauksessa ei myöskään ole maksettava menojen tavonomaissa merkityksessä. Maksetut menot lasketaan ilmoitettujen ja todistettujen määrien perusteella eikä tuensaajille maksettujen maksujen perusteella. Vaikka ne sattuisivatkin olemaan saman suuruiset, komissiolle ilmoitettavat menot lasketaan todistettujen määrien eikä tuensaajalle suoritettujen maksujen perusteella.

Tuensaajalle voitaisiin esimerkiksi suorittaa maksut kuukausittain (1/10 tuesta kuukaudessa yhdeksän kuukauden ajan + loppumaksu) ilman määrien todentamista, lukuun ottamatta loppumaksua. Tällaista järjestelmää voitaisiin pitää hyväksyttävänä, mutta kuukausittaisia maksuja pidetään enakkona eikä niitä tarvitse todistaa komissiolle (paitsi kun kyseessä ovat valtiontuet yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen⁽³⁶⁾ 131 artiklan 4 kohdan ja asetuksen (EU) N:o 1305/2013⁽³⁷⁾ 63 artiklan mukaisin edellytyksin). Kansallisten viranomaisten on odotettava loppumaksua, jolloin määrät todistetaan ja todennetaan, jotta ne voivat ilmoittaa toimen menot.

⁽³⁵⁾ Sovelletaan ESR:oon, EAKR:oon, koheesiorahastoon ja EMKR:oon.

⁽³⁶⁾ Sovelletaan ESR:oon, EAKR:oon, koheesiorahastoon ja EMKR:oon.
⁽³⁷⁾ Sovelletaan maaseuturahastoon.

6.4. Keskeisiä seikkoja hallintoviranomaisen kannalta

6.4.1. Kiinteämääräisen rahoituksen järjestelmä

Kiinteämääräisiä hintoja käyttävien hallintoviranomaisten on kiinnitettävä erityishuomiota seuraaviin seikkoihin:

6.4.1.1. Menolajien määritelmät

Määritelmien on oltava selkeitä kaikkien järjestelmän sidosryhmien kannalta, eivätkä ne saa olla päällekkäisiä. Myöskään yksinkertaistettujen kustannusten ja todellisten kustannusten välillä ei saa olla päällekkäisyyksiä. Komissio on määritellyt väljästi välittömät / välilliset kustannukset ja henkilöstökustannukset, mutta hallintoviranomaisen on saatettava nämä määritelmät osaksi kansallista tai ohjelman toimintaympäristöä.

6.4.1.2. Nykyisten kokemusten hyödyntäminen

Monissa ohjelmissa käytetään jo kiinteitä määriä välillisten kustannusten laskemiseen. Komission yksiköt arvioivat ja hyväksyivät joitakin näistä järjestelmistä ESR:n ja EAKR:n osalta ohjelmakaudella 2007–2013. Jos uusissa ohjelmissa käytetään samaa järjestelmää ja tuetaan edelleen samantyyppisiä toimia samalla maantieteellisellä alueella, komission yksiköt pitävät kaudelle 2007–2013 asiasta vastaavan pääosaston allekirjoittamalla kirjeellä annettua ennakkohyväksyntää pätevänä myös kaudelle 2014–2020.

Pyrittäessä määrittämään välillisten kustannusten kiinteää määrää joissakin tapauksissa ylitettiin 20 prosentin raja kaudella 2007–2013 ja päädyttiin esimerkiksi 30 prosenttiin. On syytä huomata, että komission yksiköt sopivat muun muassa,

että kiinteä määrä voi olla enintään 20 prosenttia, joten vaikka komission yksiköt katsoisivatkin, että jäsenvaltion laskelmien perusteella määrän olisi oltava 22 prosenttia 30 prosentin sijaan, ne voivat hyväksyä vain 20 prosenttia. Jos jäsenvaltio päättää käyttää kauden 2007–2013 kiinteää määrää koskevia laskelmia korottaakseen sovittua välillisten kustannusten kiinteää määrää, koska se on saanut tulokseksi 30 prosenttia, komission yksiköt eivät näin ollen voi hyväksyä tätä prosenttiosuutta. Samoin jos jäsenvaltio päättää mukauttaa välillisten kustannusten kiinteää määrää ottaakseen huomioon jonkin kustannuslajin kohoamisen, menetelmän mukauttaminen on jäsenvaltion vastuulla.

6.4.2. Yksikkökustannukset

Jos hallintoviranomainen päättää käyttää vakioyksikkökustannuksia, on kiinnitettävä erityishuomiota seuraaviin seikkoihin:

6.4.2.1. Toteutuneiden määrien ja maksujen vastaavuus

Jos ilmoitetut määrät vähenevät (verrattuna ennakoituun enimmäismäärään), myös tukikelpoiset kustannukset vähenevät riippumatta toimen todellisista kustannuksista.

Hallintojärjestelmissä pitäisi kuitenkin myös pystyä erottamaan toisistaan tapaukset, joissa määrälliset (joko toiminta- tai tulosperusteiset) tavoitteet ovat jääneet täyttymättä toisaalta sellaisten ulkoisten tekijöiden vuoksi, joihin tuensaaja ei ole voinut vaikuttaa, ja toisaalta tuensaajan vuoksi. Tällaiset poikkeukset on tietenkin **selvästi määriteltävä etukäteen** asiakirjassa, jossa vahvistetaan tukiedellytykset tai jolla on vastaava oikeudellinen vaikutus, ja ne on vahvistettava kaikkien samanlaisten toimien osalta.

Esimerkki (ESR)

Jos esimerkiksi maksu suoritetaan "tuntia x koulutettavia" -perusteella, kustannuksia ei pitäisi vähentää, jos osallistujat ovat olleet poissa perustellusta syystä, esimerkiksi sairauden vuoksi. Tukiedellytykset vahvistavassa asiakirjassa pitäisi lisäksi selvittää hyväksyttävien poissaolojen enimmäismäärä, koulutustuntien vähimmäismäärä, johon koulutettavan täytyy osallistua pysyäkseen tukikelpoisena toimessa, koulutuksen tyyppi (pakollinen osallistuminen koulutukseen alusta lähtien, koulutuksesta lähtevien koulutettavien korvaaminen jne.).

6.4.2.2. Ilmoitettujen määrien todentaminen

On korostettava, että tietyn tyyppisten vakioyksikkökustannusten todentaminen saattaa olla vaikeampaa kuin

joidenkin muiden. Sen vuoksi yksikkökustannusten valinnalla on merkittävä vaikutus yksinkertaistamiseen, hallinnolliseen rasitteeseen ja virheriskiin hallintoviranomaisen ja tuensaajien kannalta.

Esimerkki (ESR)

Jos yksikkökustannukset asetetaan niin, että lasketaan kustannukset niiden henkilöiden lukumäärän osalta, jotka saavat työpaikan ja säilyttävät sen sovittuun aikaan, ainoa vaadittu tosine on henkilön tukikelpoisuuden todentaminen ennalta määriteltujen tukikelpoisuusstandardien pohjalta, todiste henkilön työllistymisestä sekä hänen työnteostaan vähintään kuuden kuukauden ajan. Tämän tyyppiset yksikkökustannukset ovat selvästi tulossuuntautuneempia ja helpompia todentaa mutta kattavat vain yhden näkökohdan toimesta.

6.4.2.3. Vakioyksikkökustannusten valinta

Yleisenä periaatteena on, että vakioyksikkökustannusten valinnassa olisi tultava esiin rahoitettaviin toimenpiteisiin sisältyvä toiminta. Kaikkien toimien kustannusten laskeminen tietyn tuloksen perusteella ei olisi asianmukaista, jos rahoitettu toiminta ei suoraan liity tähän tulokseen, johon voivat vaikuttaa monet muut ulkoiset tekijät.

Puhtaasti tuloksiin perustuva vakioyksikkökustannusten järjestelmä saattaa osoittautua erityisen riskialttiiksi. Jos osa tuloksista ei riipu toimen tuotoksista ja laadusta, vaarana on maksaa liian vähän toimille ja tuensaajille. Tämä koskee erityisesti toimia, jotka on kohdistettu heikossa asemassa oleviin ryhmiin: odotetut tulokset ovat yleensä heikkoja.

Toisaalta hallintoviranomaisten olisi oltava varovaisia indikaattoreiden laadun osalta. Jos esimerkiksi koulutuskustannukset katetaan yksinomaan vakioyksikkökustannuksilla, jotka on määritetty kurssin osallistujien lukumäärän perusteella, tähän ei liity mitään laatuvaikutusta. Tällainen käytäntö ei ole moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukainen. Tuensaaja saattaa saada täyden korvauksen ensimmäisenä päivänä, vaikka kaikki koulutettavat jättäisivät tulematta kurssille toisena päivänä varojen riittämättömän jakamisen vuoksi. Sen vuoksi indikaattoria olisi muutettava tai se olisi määriteltävä niin, että maksu suoritetaan sellaisten osallistujien

osalta, jotka tulevat kursseille ennalta määritellyksi (riittävän pituiseksi) kaudeksi.

Tällaisiin tuloksiin perustuva tukijärjestelmä johtaisi siihen, että tuensaajan on valittava jokin seuraavista vaihtoehdoista:

- toimen toteuttamisesta kieltäytyminen tällaisessa tukijärjestelmässä;
- toimen toteuttaminen, vaikka tiedossa on jo etukäteen, että toteuttaja menettää rahaa, ellei lisärahoituslähteitä löydy (kaksinkertaisen rahoituksen riski);
- osallistujien valikoiminen (valitaan ne, jotka parhaiten pystyvät saavuttamaan tulokset) tai vaatimustason alentaminen odotettuihin tuloksiin pääsemiseksi.

Vakioyksikkökustannusten valinta antaa tuensaajalle mahdollisuuden kattaa kiinteät kustannukset verrattuna muuttuviin kustannuksiin, jotka liittyvät koulutettavien tai henkilöiden tosiasialliseen osallistumiseen (ks. 7.1 kohta – vaihtoehtojen yhdistelmä).

On siis erittäin tärkeää, että hallintoviranomaiset valitsevat asianmukaiset vakioyksikkökustannukset ja ottavat huomioon kaikki mahdolliset edut ja haitat. **Ihanteelliset vakioyksikkökustannukset sisältävät esimerkiksi selkeän ja suoran yhteyden toimeen sekä helposti todennettavat**

määrät, joilla varmistetaan toimen ja tuensaajan taloudellinen tasapaino ja vähennetään osallistujien valikoimisen riskiä. Vakioyksikkökustannusten tapauksessa yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen⁽³⁸⁾ 125 artiklan 4 kohdan a alakohdan ja asetuksen (EU) N:o 1305/2013⁽³⁹⁾ 62 artiklan mukaisten tarkastusten painopiste siirtyä varsinkin immateriaalisissa toimissa rahoituksen tarkastuksesta toimen teknisiin ja konkreettisiin näkökohtiin, ja erityisesti korostetaan paikan päällä täytäntöönpanon aikana tapahtuvia tarkastuksia.

6.4.3. Kertakorvaukset

Jos hallintoviranomainen päättää käyttää kertakorvauksia, sen on kiinnitettävä erityishuomiota seuraaviin seikkoihin:

6.4.3.1. Toteutuneiden toimien ja maksujen vastaavuus

Keskeinen ero kertakorvaus- ja vakioyksikkökustannusjärjestelmän välillä on, että **kustannusten laskeminen ei ole suhteessa määriin.** Jos sovelletaan vakioyksikkökustannuksia, kustannukset pienenevät suhteessa määrien väheneeseen. Kertakorvausten tapauksessa määrien ja maksujen välillä ei ole tätä suhteellista yhteyttä. Kustannusten laskeminen perustuu **kategoriseen** järjestelmään.

Tällä on merkittäviä vaikutuksia: vaikei olekaan pakollista ottaa käyttöön useita vaiheita, jotka vastaavat eri kustannuksia, tätä mahdollisuutta olisi harkittava, jottei päädytä liian kategoriseen järjestelmään.

Pienissä toimissa, joissa voidaan määritellä joitakin määriä, viranomaiset valitsevat todennäköisemmin vakioyksikkökustannukset kuin kertakorvaukset.

6.4.3.2. Kustannusten perustelut

Tuensaajan tukiedellytykset vahvistava asiakirja olisi laadittava huolellisesti, jotta voidaan määrittellä, millä perusteella kustannukset lasketaan ja miten niitä vähennetään, jos tavoitteita ei saavuteta. Kustannusten vähentämiseen liittyvä kysymys on keskeinen kertakorvausten tapauksessa kategorisen

järjestelmän aiheuttamien mahdollisten ongelmien vuoksi silloin, jos tuen maksamisessa ei ole muita vaihtoehtoja kuin 0 tai 100 prosenttia.

Erytishuomiota olisi kiinnitettävä siihen, miten kertakorvausten maksua voidaan soveltaa käytännössä. Kun otetaan huomioon, että jotkin kertakorvaukset voivat olla täysin riippumattomia määristä, riskinä on muotoilla liian yleisesti tai liian kvalitatiivisesti toimet/tuotokset/tulokset, jotka on toteutettava tai saavutettava maksun saamiseksi, ja tämä voi johtaa siihen, että tukea on mahdoton maksaa avoimin ja oikeudenmukaisin perustein. Toimien/tuotosten/tulosten muotoilua koskevaan ongelmaan liittyy suoraan kysymys niiden arvioimiseksi tarvittavista tositteista: myös ne olisi täsmennettävä tukiedellytykset vahvistavassa asiakirjassa. Immateriaalisissa toimissa tämä on ratkaisevan tärkeää, jotta saadaan takeet siitä, että toiminta tosiasiaa järjestettiin.

6.4.3.3. Toimien/tuotosten/tulosten valinta

Kertakorvausperusteisten toimien/tuotosten/tulosten valinnassa noudatetaan samoja periaatteita kuin vakioyksikkökustannuksiin perustuvissakin:

- valinnassa on tultava esiin rahoitettujen toimien tyyppi ja on pyrittävä lieventämään ulkoisia tekijöitä, jotka voivat vaikuttaa toimen toteutukseen;
- puhtaasti tulokseen perustuvat kertakorvaukset ovat erittäin riskialttiita, eikä niillä pitäisi lisätä riskiä liian kategorisesta järjestelmästä.

Valitessaan asianmukaisia kertakorvauksia hallintoviranomaisen olisi otettava huomioon kaikki mahdolliset edut ja haitat ja pohdittava myös, olisiko parempi käyttää kertakorvauksia kuin vakioyksikkökustannuksia, todellisia kustannuksia tai kiinteämääristä rahoitusta. **Ihanteellisella kertakorvauksella voisi olla seuraavat ominaisuudet: selkeä yhteys toimeen, helpot ja yksiselitteiset tavat todentaa toimet/tuotokset/tulokset, ja sen avulla varmistettaisiin toimen ja tuensaajan taloudellinen tasapaino (erityisesti ottamalla käyttöön maksuja usealla tasolla), vähennettäisiin osallistujien valikoimisen riskiä ja tehtäisiin selvä ero avustusten/takaisin maksettavan tuen ja julkisten tarjouskilpailujen välille.**

⁽³⁸⁾ Sovelletaan ESR:oon, EAKR:oon, koheesiorahastoon ja EMKR:oon.

⁽³⁹⁾ Sovelletaan maaseuturahastoon.

On äärimmäisen tärkeää ilmoittaa tuensaajille tukiedellytykset vahvistavassa asiakirjassa täsmälliset vaatimukset, joiden mukaisesti halutut tuotokset tai tulokset on näytettävä toteen. Jos esimerkiksi vain osa tukiedellytykset vahvistavassa asiakirjassa täsmennetyistä tuotoksista tai tuloksista toteutuu, maksua ei suoriteta.

6.5. Tilintarkastus ja valvonta

6.5.1. Kiinteämääräisen rahoituksen järjestelmä

Toimien valintavaiheessa ja niiden toteutuksen aikana suoritettavat hallinnon tarkastukset kattavat sekä laskentamenetelmän – sen varmistamiseksi, että on käytetty jotakin yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 5 kohdassa määriteltyä menetelmää (mukaan luettuna rahastokohtaiset menetelmät) – että kiinteämääräisen rahoituksen järjestelmän moitteettoman soveltamisen, johon kuuluu toimen niiden kustannuslajien tarkastus, joihin kiinteää määrää sovelletaan. Laskentamenetelmän tarkastukset tehdään yleensä hallintoviranomaisen tai välittävän elimen tasolla (käytetystä menetelmästä riippuen), kun taas kiinteämääräisen järjestelmän tarkastus tapahtuu tuensaajan tasolla. Tilintarkastusviranomaisen ja/tai komission tekemissä tarkastuksissa todennetaan myös nämä näkökohdat, jos ne kuuluvat niiden otoksiin.

Kansallisissa järjestelmissä on oltava selkeät ja yksiselitteiset määritelmät kustannuslajeista tai ennalta vahvistetut luettelot kaikista tukikelpoisten kustannusten lajeista, joihin kiinteä määrä perustuu (ja tapauksen mukaan muut tukikelpoisten kustannusten lajit: määrää ei sovelleta niihin eikä niitä lasketa kiinteämääräisenä).

Hallinnon tarkastuksista vastaavat todentavat kustannusten oikean luokittelun ja sen, että kustannuksia ei ole ilmoitettu

esimerkiksi sekä välittömiksi että välillisiksi. Vain sellaisista menoeristä, joita ei lasketa, kustannuslajeille tehdään tilintarkastus ja tositteet tarkastetaan (jos niitä ei ole laskettu kertakorvauksen tai yksikkökustannusten perusteella), koska tuensaaja ei ole velvollinen ilmoittamaan tai todentamaan kustannuslajeja, jotka on laskettu kiinteän määrän perusteella. Tilintarkastusviranomaisen ja/tai komission tekemissä tarkastuksissa todennetaan myös nämä näkökohdat, jos ne kuuluvat niiden otoksiin. Kansalliset viranomaiset voivat ilmoittaa lasketut kustannukset vain yhdessä niiden kustannusten kanssa, joita on käytetty niiden laskemiseen (peruskustannukset).

Sääntöjen vastaisina voitaisiin pitää esimerkiksi seuraavia:

- yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen laskemiseen käytetyssä menetelmässä ei noudateta lainsäädännön ehtoja;
- laskentamenetelmän tuloksia ei ole noudatettu kiinteitä hintoja asetettaessa;
- tuensaaja ei ole noudattanut asetettuja kiinteitä hintoja tai on ilmoittanut sellaisia kustannuksia, jotka eivät sisälly hallintoviranomaisen vahvistamien tukikelpoisten kustannusten luokkiin;
- sama kustannuserä on ilmoitettu kahdesti: sekä peruskustannuksena (laskettu todellisten kustannusten, kertakorvauksen tai yksikkökustannuksen perusteella) että laskettuna kustannuksena (sisällytetty kiinteään hintaan);
- peruskustannuksia on vähennetty vähentämättä samassa suhteessa laskettuja tukikelpoisia kustannuksia.

Jos tilintarkastajat tai valvojat havaitsevat sääntöjenvastaisuuksia tukikelpoisten kustannusten lajissa, johon kiinteää hintaa sovelletaan, myös laskettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin olisi tehtävä vähennys samassa suhteessa, koska muutoin ne ylittävät järjestelmässä vahvistetun kiinteän hinnan.

Esimerkki (EAKR)

Kunta saa tien rakentamista varten avustuksen, jonka tukikelpoiset kustannukset ovat enintään 1 000 000 euroa.

Hankkeen maksuhakemus on seuraavanlainen:

Hanke 1: Työ (julkinen hankintamenettely)	700 000 euroa
Hanke 2: Muut kustannukset:	300 000 EUR
<i>Välittömät henkilöstökustannukset (tyyppi 1)</i>	<i>50 000 euroa</i>
<i>Muut välittömät kustannukset (tyyppi 3)</i>	<i>242 500 euroa</i>
<i>Välilliset kustannukset (tyyppi 2)</i>	<i>Välittömät henkilöstökustannukset x 15 % = EUR 7 500</i>
Ilmoitetut kokonaiskustannukset	1 000 000 euroa

Hallintoviranomainen tarkastaa tuensaajan ilmoittamat menot. Tukeen kelpaamattomat menot löytyvät ilmoitetuista välittömistä henkilöstökustannuksista.

Hyväksytty maksuhakemus on seuraavanlainen:

Hanke 1: Työ (julkinen hankintamenettely)	700 000 euroa
Hanke 2: Muut kustannukset:	<i>288 500 euroa</i>
<i>Välittömät henkilöstökustannukset (tyyppi 1)</i>	<i>40 000 euroa</i>
<i>Muut välittömät kustannukset (tyyppi 3)</i>	<i>242 500 euroa</i>
<i>Välilliset kustannukset (tyyppi 2)</i>	<i>Välittömät henkilöstökustannukset x 15 % = 6 000 euroa</i>
Tukikelpoiset kustannukset yhteensä	988 500 euroa

6.5.2. Vakioyksikkökustannukset ja kertakorvaukset

Tilintarkastukset ja valvonnat kattavat laskentamenetelmän, jolla vakioyksikkökustannukset tai kertakorvaukset on saatu, sekä menetelmän oikean soveltamisen yksittäisissä hankkeissa. Laskentamenetelmän tarkastukset tehdään yleensä hallintoviranomaisen tai välittävän elimen tasolla, kun taas yksikkökustannuksen tai kertakorvauksen oikean soveltamisen tarkastus tapahtuu tuensaajan tasolla.

Jos valvonnan tulokset viittaavat laskuvirheeseen, oikaisu tehdään suhteessa vain tähän virheeseen. Tilanteessa, jossa maksun perustana olevat tuotokset/tulokset eivät ole perusteltuja, sovelletaan maksetun kertakorvauksen/vakioyksikkökustannusten ja ilmoitettujen kustannusten täysimääräistä oikaisua.

Valvonnan ja tilintarkastusten päätarkoituksena on todentaa, ovatko kustannusten korvaamiselle asetetut edellytykset tuotosten tai tulosten osalta täyttyneet. Tilintarkastaja tai

valvoja todentaa, vastaavatko ilmoitetut summat tuotteen tai palvelun yksikkökohtaista vakiohintatasoa kerrottuna niiden hankkeessa tosiasiallisesti toimitettujen tai suoritettujen yksikköjen lukumäärällä, joita on tuettu kertakorvauksella. Jos ehdotuspyynnössä tai tukiedellytykset vahvistavassa asiakirjassa asetetaan muita edellytyksiä, tilintarkastajat todentavat myös niiden täyttymisen. Tilintarkastajien ja valvojien ei pitäisi hyväksyä yksikkökustannuksia tai kertakorvauksia, jotka on maksettu ja ilmoitettu komissiolle etukäteen niin, että hankkeen vastaavaa osaa ei ole vielä pantu täytäntöön.

Vakioyksikkökustannusten tai kertakorvausten mukaisiin hintatasoihin voi sisältyä osatekijä välillisiä kustannuksia varten.

Sääntöjenvastaisina tilanteina voitaisiin pitää esimerkiksi seuraavia:

- saatujen tulosten huomiotta jättäminen sovellettaessa kustannusten korvaamiselle asetettua laskentamenetelmää;
- puuttuvat tai osittain puuttuvat tositteet tuotoksista, joista on suoritettu täysimääräinen maksu.

6.5.3. Esimerkkejä

Esimerkki (ESR)

Jokaisesta koulutuksen suorittavasta koulutettavasta maksetaan 5 000 euron yksikkökustannus.

Koulutus alkaa tammikuussa, loppuu kesäkuussa, ja siihen odotetaan 20:tä osallistujaa. Tukikelpoisten menojen määrä on $20 \times 5\,000$ euroa = 100 000 euroa. Koulutuksen tarjoaja lähettää joka kuukausi laskun, joka vastaa 10:tä prosenttia avustuksesta: 10 000 euroa tammikuun lopussa, 10 000 euroa helmikuun lopussa jne.

Koska yksikään koulutettava ei kuitenkaan ole saanut koulutusta päätökseen ennen kesäkuun loppua, kaikkia näitä maksuja pidetään ennakkoina, eikä niitä voida ilmoittaa komissiolle. Vasta kun on osoitettu, että jotkin henkilöt ovat suorittaneet koulutuksen loppuun, määrä voidaan todistaa komissiolle: jos esimerkiksi 15 henkeä on saanut koulutuksen päätökseen, komissiolle voidaan todistaa $15 \times 5\,000$ euroa = 75 000 euroa.

Esimerkki (ESR)

Sen sijaan, että käytettäisiin 7 euron yksikkökustannusta koulutustuntia ja koulutettavaa kohti, kuten ESR:n tuotosperusteisessa esimerkissä (ks. 3.1 kohta), on mahdollista yhdistää tuotoksen yksikkökustannukset ja tulosperusteiset yksikkökustannukset eli niiden osallistujien lukumäärä, jotka suorittavat tutkinnon koulutuksen päätteeksi.

Lopullisesta avustuksesta 20 prosenttia (20 prosentin osuutta ei tarvitse perustella) korvataan tuloksen perusteella ja onnistumisasteen pitäisi olla 75 prosenttia (75 prosentin osuuden pitäisi perustua kokemuksiin, ja se on osa kirjausketjua, joka hallintoviranomaisen on taattava).

Esimerkissä (3.1 kohta) hankkeelle myönnetty enimmäisavustus oli 1 000 tuntia x 20 koulutettavaa x 7 euroa/h/koulutettava = 140 000 euroa.

Tässä sovellettaisiin samaa enimmäisrajaa mutta eri perusteella:

$20\% \times 140\,000$ euroa = 28 000 euroa maksetaan tuloksista: 20:stä koulutettavasta 75 prosentin (15 koulutettavaa) olisi suoritettava tutkinto koulutuksen päättyessä. Kustakin tutkinnon suorittaneesta maksettu yksikkökustannus on siten $28\,000 / 15 = 1\,867$ euroa/tutkinnon suorittanut henkilö.

$80\% \times 140\,000$ euroa = 112 000 euroa maksetaan 20 000 h x koulutettavat, jonka tuloksena yksikkökustannukseksi saadaan 5,6 euroa/h/koulutettava.

Toiminnan päättyessä lopullinen tuki maksetaan kunkin koulutettavan suorittamien tuntien todellisen lukumäärän ja tutkinnon suorittaneiden koulutettavien lukumäärän perusteella:

Lasketut kustannukset ovat seuraavat:

- 17 050 tuntia koulutusta x 5,6 euroa = 95 480 euroa tuotosperusteiselta osalta
- 13 tutkinnon suorittanutta x 1 867 euroa = 24 271 euroa tulosperusteiselta osalta

Kokonaiskustannukset = 95 480 euroa + 24 271 euroa = 119 751 euroa

7. MUUT SÄÄNNÖKSET

7.1. Vaihtoehtojen yhdistelmät

7.1.1. Yleiset periaatteet

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 1 kohdassa annetaan hallintoviranomaiselle mahdollisuus valita neljästä vaihtoehdosta ERI-rahastoista yhteisrahoitettujen avustusten ja takaisinmaksettavan tuen hallinnoimiseksi.

Kyseisen asetuksen 67 artiklan 3 kohdan mukaisesti näitä vaihtoehtoja voidaan yhdistellä vain seuraavissa tapauksissa, jotta vältetään saman menon rahoittaminen kahteen kertaan:

1) niiden kunkin on katettava tukikelpoisten kustannusten eri lajit;

tai 2) niitä on käytettävä saman toimen eri hankkeissa;

tai 3) niitä on käytettävä toimen peräkkäisissä vaiheissa.

Hankkeen määritelmä voi vaihdella jäsenvaltiosta toiseen. On mahdollista, että kansallisten sääntöjen mukaan yhteen hankkeeseen sisältyy eri toimia, joilla on eri tuensaaajat. Tällöin voidaan harkita samoille kustannuslajeille eri yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja, joita sovelletaan eri tuensaaajiin, kuitenkin niin, että noudatetaan yhdenvertaisen kohtelun periaatetta.

7.1.2. Esimerkkejä yhdistelmästä

Esimerkki tapauksesta 1: Samaan toimeen osana kuuluvien eri hankkeiden rahoitus (ESR)

Esimerkkinä on toimi, jossa on nuorille työttömille tarkoitettu koulutushanke ja alueen potentiaalisille työnantajille tarkoitettu seminaari:

Koulutukseen liittyvät kustannukset voidaan maksaa vakioyksikkökustannusten perusteella (esim. 1 000 euroa/koulutuspäivä). Seminaari maksetaan kertakorvausten perusteella.

Koska kyseessä on saman toimen muodostavat kaksi eri hanketta, kaksinkertaisen rahoituksen riskiä ei ole, sillä molempien hankkeiden kustannukset on erotettu selvästi toisistaan.

Esimerkki tapauksesta 2: Toimen peräkkäiset vaiheet (ESR)

Esimerkkinä on jo käynnistetty toimi, jota hallinnoidaan todellisten kustannusten perusteella ja jota hallintoviranomainen haluaa jatkossa hallinnoida yksinkertaistettujen kustannusten perusteella. Nämä kaksi vaihetta on määriteltävä selvästi. Ensimmäinen vaihe voidaan laskea todellisten kustannusten perusteella tiettyyn päivään asti. Toinen vaihe voidaan tulevien menojen osalta laskea esimerkiksi yksikkökustannusten perusteella, jos ne eivät kata mitään aiemmin tuettua menoa.

Jos tätä mahdollisuutta sovelletaan, sitä olisi sovellettava kaikkiin samassa tilanteessa oleviin tuensaaajiin (avoimuus ja yhdenvertainen kohtelu). Tästä voi aiheutua hallinnollista rasitetta, koska on muutettava tukiedellytykset vahvistavaa asiakirjaa, ellei mahdollisuutta ollut ennakoitu. Jäsenvaltioiden viranomaisten on laadittava tarkka kuvaus toimesta kussakin vaiheessa. Toimi olisi jaettava vähintään kahteen erilliseen ja yksilöitävissä olevaan rahoitusvaiheeseen ja ihanne-tapauksessa konkreettiseen tai kehitysvaiheeseen, jotka vastaavat kyseistä vaihetta. Tämä on tehtävä, jotta varmistetaan avoin toteutus ja seuranta ja helpotetaan valvontaa.

Esimerkki tapauksesta 3: Tukikelpoisten kustannusten eri lajit (ESR)

Esimerkiksi koulutustilaisuus, jossa yhdistellään seuraavia:

- vakioyksikkökustannukset kouluttajien palkkojen osalta (esim. 450 euroa/pv)
- todelliset kustannukset: tilojen vuokra = 800 euroa/kk kuuden kuukauden ajan
- kiinteämääräiset välilliset kustannukset, esim. 10 prosenttia välittömistä kustannuksista.

Koulutuksen lopussa, jos 100 päivää koulutusta on perusteltu, tuki maksetaan seuraavasti:

Välittömät kustannukset (tyyppi 1):

kouluttajien palkat 100 päivää x 450 euroa = 45 000 euroa

koulutustila: 6 kk x 800 euroa = 4 800 euroa

välittömien kustannusten välisumma: 49 800 euroa

Välilliset kustannukset (tyyppi 2): 10 % välittömistä kustannuksista = 10 % x 49 800 euroa = 4 980 euroa

Tukikelpoiset menot: (45 000 euroa + 4 800 euroa) + 4 980 euroa = 54 780 euroa

Tässä tapauksessa vaikuttaa siltä, että mukana on eri lajeihin kuuluvia kustannuksia: kouluttajien palkkoja, tilavuokria ja välillisiä kustannuksia. Sen todentamiseksi, ettei rahoitusta ole myönnetty kaksinkertaisena, viranomaisten on kuitenkin varmistettava, että vakioyksikkökustannukset eivät liity tilojen vuokratilaisuuksiin tai muihin välillisiin kustannuksiin (esim. hallintohenkilöstön tai kirjanpitäjän palkkaan). Sama koskee vastavuoroisesti välillisten kustannusten määrittelyä: niiden ei pidä liittyä vakioyksikkökustannusten kattamiin kustannuksiin tai tilojen vuokrasta aiheutuneisiin todellisiin kustannuksiin.

Jos on päällekkäisyyden vaara tai on mahdotonta osoittaa, että päällekkäisyyksiä ei ole, hallintoviranomaisen on valitta asianmukaisempi vaihtoehto, jotta vältetään mahdollinen kaksinkertainen rahoitus (tai sen riski).

7.2. Kynnysarvojen arviointi

7.2.1. Yleiset periaatteet

Yhteisiä säännöksiä koskevassa asetuksessa annetaan yksi rahoituskynnys, joka liittyy kertakorvauksiin: julkinen rahoitusosuus saa olla enintään 100 000 euroa (67 artiklan 1 kohdan c alakohta).

Huomioon otetaan määrät, jotka täsmennetään tukiedellytykset vahvistavassa asiakirjassa kunkin toimen/tuensaajan osalta (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 6 kohta).

Huomioon otettava määrä on **julkinen rahoitusosuus**, joka täsmennetään tukiedellytykset vahvistavassa asiakirjassa ja joka vastaa toimen/hankkeen tukikelpoisia kokonaiskustannuksia, mukaan luettuna tuensaajan julkinen rahoitus.

Tuensaajan hakulomakkeessa pyytämällä tai tuensaajalle toimen päättyessä maksetulla julkisella tuella tai rahoitusosuudella ei ole vaikutusta kynnysarvon arviointiin. Huomioon

otetaan vain sovitut tukikelpoiset määrät, jotka esitetään tukiedellytykset vahvistavassa asiakirjassa.

Jäsenvaltioissa, joiden valuutta ei ole euro, kansallisen valuutan ja euron vaihtokurssin vaihtelut voivat myös vaikuttaa kynnysarvon arviointiin. Oikeusvarmuuden turvaamiseksi jäsenvaltioiden olisi määritettävä, otetaanko huomioon kuukausittainen vaihtokurssi, joka oli voimassa kiinnostuksenilmaisupyynnön julkaisuhetkellä, hankkeen soveltamishetkellä vai hankkeen valinta- tai hyväksyntähetkellä. Näin estetään sellaisten kustannusvaihteluiden riski, jotka johtuvat yksinomaan vaihtokurssien muutoksista. Hallintoviranomainen voi määrittää vaihtokurssin perusteella, onko toimea/hanketta/kertakorvausta pidettävä määritetyn kynnysarvon alittavana vai ylittävänä. Jäsenvaltion valitsema vaihtoehto olisi täsmennettävä ohjelmaan sovellettavissa tukikelpoisuussäännöissä.

ESR-hankkeita koskeva huomautus: Määritettäessä tukikelpoisia menoja tukiedellytykset vahvistavassa asiakirjassa ei ole mahdollista soveltaa todellisia kustannuksia hankkeisiin, jotka – sen jälkeen kun hakemus on jätetty ja tukivelvottomat menot vähennetty – jäävät alle julkisen tuen 50 000 euron kynnysarvon.

7.2.2. Rahastokohtaiset periaatteet

ESR

ESR-asetuksen useissa menetelmissä asetetaan rahoituskynnyksiä, jotka liittyvät yksinkertaistettujen kustannusten tai laskentamenetelmien sovellettavuuteen. Tämä koskee seuraavia:

1. mahdollisuus käyttää talousarvioluonnosta yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen vahvistamiseen tapauskohtaisesti ESR-avustusten ja takaisin maksettavan tuen osalta: julkinen tuki ei saa olla yli 100 000 euroa (ESR-asetuksen 14 artiklan 3 kohta);
2. yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen pakollinen käyttö ESR-avustusten ja takaisin maksettavan tuen osalta: julkinen tuki ei saa olla yli 50 000 euroa (ESR-asetuksen 14 artiklan 4 kohta).

Edellä esitetyissä rahoituskynnyksissä **huomioon otetaan määrät, jotka täsmennetään tukiedellytykset vahvistavassa asiakirjassa kunkin toimen/hankkeen osalta** (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 6 kohta). **Kolmannen osapuolen toimeen osallistujille suorittamat** palkkiot tai palkat eivät sisälly tähän.

Huomioon otettava määrä on tuensaajalle myönnetty julkinen rahoitusosuus, joka täsmennetään tukiedellytykset vahvistavassa asiakirjassa, pois lukien tuensaajan maksama julkinen rahoitus.

7.3. Yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen yhteensopivuus valtiontukisääntöjen kanssa

On korostettava, että perussopimuksessa määrätyt valtiontukisäännöt ovat yleisesti sovellettavia. Jos rahoitus voidaan tulkita valtiontueksi, yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen laskennassa ja hallinnoinnissa on noudatettava valtiontukisääntöjä yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan mukaisesti. Tämän vuoksi hallintoviranomaisten on varmistettava, että menolajit, joihin yksinkertaistettuja kustannuksia sovelletaan, ovat tukikelpoisia ERI-rahastoja koskevien sääntöjen mutta myös valtiontukisääntöjen mukaisesti.

Tässä voivat auttaa yleinen ryhmäpoikkeusasetus (EU) N:o 651/2014 tai maatalouden ryhmäpoikkeusasetus (EU) N:o 702/2014 (jotka koskevat järjestelmiä ja tilapäistä tukea, jotka on vapautettu tuen ilmoittamista koskevasta vaatimuksesta). Huomioon olisi otettava

myös vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen (EU) N:o 1407/2013 säännökset.

Yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen on perustuttava yksinomaisesti menetelmiin, joiden avulla on mahdollista yksilöidä selvästi tukikelpoiset kustannukset, joita on käytetty valitun vaihtoehdon arvon vahvistamiseen, ja sulkea pois kustannukset, jotka eivät ole tukikelpoisia valtiontukisääntöjen mukaisesti.

Koska käytetyn menetelmän on oltava moitteettoman varainhoidon ja yhteisrahoitusperiaatteen mukainen, hallintoviranomaisten on käytettävä kohtuullista ja varovaista hypoteesia sen varmistamiseksi, että yksinkertaistetut kustannukset edustavat luotettavaa arviota todellisista kustannuksista. Näin on helpompi osoittaa, että on noudatettu tuen enimmäisintensiteettiä, tuen enimmäismääriä tai ilmoittamista koskevia rajoja valtiontukisääntöjen mukaisesti. Menetelmä on tarkastettava sen varmistamiseksi, että se on sovellettavien ERI-rahastoja ja valtiontukea koskevien sääntöjen mukainen.

Esimerkkejä löytyy liitteestä 2.

7.4. Yksinkertaistettujen kustannusten käyttö nettotuloja tuottavissa toimissa

Ensinnäkin on pidettävä mielessä, että yksinkertaistetut kustannukset ovat tapa laskea kustannuksia, toimen meno-puolta, samalla tavalla kuin todellisia kustannuksia. Sen vuoksi teoriassa yksinkertaistettujen kustannusten käytön pitäisi olla riippumatonta siitä, tuottaako toimi tuloja vai ei. Yksinkertaistamisvaikutuksen säilyttämiseksi yhteisiä säännöksiä koskevassa asetuksessa otetaan käyttöön joitakin erityissäännöksiä sellaisen tuloja tuottavan toimen osalta, jossa käytetään kertakorvauksia tai vakioyksikkökustannuksia.

7.4.1. Päätökseen saattamisensa jälkeen nettotuloja tuottavat toimet⁽⁴⁰⁾

Toimissa, jotka tuottavat nettotuloja päätökseen saattamisen jälkeen ja joissa on käytetty kertakorvauksia tai vakioyksikkökustannuksia, nettotuloja ei tarvitse ottaa huomioon yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 61 artiklan 7 kohdan f alakohdan mukaisesti. Tulojen pitäisi itse asiassa jo sisältyä kertakorvauksiin tai vakioyksikkökustannuksiin (ks. seuraava kappale). Jos käytetään kiinteämääräistä rahoitusta, mitään erityissäännöksiä ei ole, eli sovelletaan yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 61 artiklan 1–6 kohtaa⁽⁴¹⁾.

7.4.2. Täytäntöönpanonsa aikana nettotuloja tuottavat toimet, joihin ei sovelleta yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 61 artiklan 1–6 kohtaa⁽⁴²⁾

Näissä toimissa nettotuloja ei tarvitse vähentää, jos seuraavat kaksi kumulatiivista ehtoa täyttyvät:

- Julkinen tuki suoritetaan kertakorvausten tai vakioyksikkökustannusten muodossa;
- Nettotulot on otettu huomioon ennalta kertakorvausten tai vakioyksikkökustannusten laskemisessa (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 65 artiklan 8 kohdan f alakohdan mukaisesti).

Jos nettotuloja ei otettu huomioon ennalta kertakorvausten tai vakioyksikkökustannusten laskemisessa, ERI-rahastoista yhteisrahoitettavia tukikelpoisia menoja on vähennettävä viimeistään tuensaajan toimittamassa loppumaksua koskevassa hakemuksessa suhteessa kustannusten tukikelpoisiin ja tukikelvottomiin osiin.

Jos valitaan kiinteämääräinen rahoitus, mahdolliset nettotulot, joita ei otettu huomioon toimen hyväksymishetkellä ja jotka ovat syntyneet toimen täytäntöönpanon aikana, on vähennettävä ERI-rahastojen yhteisrahoittamista (kiinteämääräisistä) tukikelpoisista menoista viimeistään tuensaajan toimittamassa loppumaksua koskevassa hakemuksessa.

⁽⁴⁰⁾ Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 61 artikla.

⁽⁴¹⁾ Lukuun ottamatta toimia, joihin sovelletaan asetuksen 61 artiklan 7 kohtaa.

⁽⁴²⁾ Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 65 artiklan 8 kohta.

Esimerkki (ESR)

Yrittäjyyden edistämiseksi järjestetään konferenssi. Tuensaaja toimittaa talousarvioluonnoksen, jonka mukaan tukikelpoiset kustannukset ovat yhteensä 70 000 euroa. Konferenssin pääsymaksu on 3 euroa.

Järjestäjä odottaa 200:aa kävijää. Odotetut tulot ovat 3 euroa x 200 = 600 euroa.

Konferenssi osoittautuu menestykseksi, ja kävijöiden määrä ylittää odotukset (300 kävijää). Koska toimen yhteisrahoitukseen osallistuu ainoastaan ESR, yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 61 artiklaa ei sovelleta, mutta sen 65 artiklan 8 kohtaa sovelletaan.

- Vaihtoehto 1: tulot otetaan huomioon etukäteen

Jos konferenssi toteutuu, sen tukikelpoiset kokonaiskustannukset ovat määritellyn kertakorvauksen mukaan 70 000 euroa – 600 euroa = 69 400 euroa.

Toimen julkinen tuki maksetaan kertakorvauksena, ja tulot on otettu huomioon kertakorvausta määriteltäessä. Vaikka tulot ovat ennakoitua suuremmat, se ei vaikuta kertakorvauksen maksuun. Kirjausketju edellyttää näyttöä konferenssin toteutumisesta ja pääsymaksun hinnasta.

- Vaihtoehto 2: tulot otetaan huomioon etukäteen mutta ehdot muuttuvat toteutuksen aikana

Jos konferenssi toteutuu, sen tukikelpoiset kokonaiskustannukset ovat määritellyn kertakorvauksen mukaan 70 000 euroa – 600 euroa = 69 400 euroa. Toimen julkinen tuki maksetaan kertakorvauksena, ja tulot on otettu huomioon kertakorvausta määriteltäessä.

Järjestäjä kuitenkin päättää korottaa pääsymaksun 5 euroon 3 euron sijaan. Tässä tapauksessa rahoituksen ero on vähennettävä ((5 euroa x 300) – 600 euroa = 900 euroa).

Kokonaiskustannukset ovat 69 400 euroa – 900 euroa = 68 500 euroa.

- Vaihtoehto 3: tuloja ei oteta huomioon etukäteen

Jos konferenssi toteutuu, sen tukikelpoiset kokonaiskustannukset ovat määritellyn kertakorvauksen mukaan 70 000 euroa. Toimen julkinen tuki maksetaan kertakorvauksena, mutta tuloja ei ole otettu huomioon kertakorvausta määriteltäessä.

Kun tuensaaja hakee korvausta (70 000 euroa), sen on toimitettava näyttöä siitä, että konferenssi järjestettiin. Sen on myös vähennettävä täytäntöönpanon aikana syntyneet todelliset tulot (3 euroa x 300 = 900 euroa).

Tässä tapauksessa kertakorvauksen tukikelpoiset kustannukset ovat 70 000 euroa – 900 euroa = 69 100 euroa.

7.5. EAKR ja ESR: ristiinrahoitus

7.5.1. Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 98 artiklan 2 kohdan mukaisten toimien ilmoittaminen yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen osalta

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 98 artiklan 2 kohdan mukaisesti EAKR:n ja ESR:n ristiinrahoittamiin toimiin sovelletaan toisen rahaston tukikelpoisuussääntöjä.

Ristiinrahoitettujen toimien tapauksessa erityisesti kiinteämääräisen rahoituksen osalta toimen kuhunkin ESR- ja EAKR-osaan olisi sovellettava kahta erillistä kiinteää hintaa. ESR:n ja EAKR:n kiinteitä hintatasoja samanlaisten toimien osalta sovelletaan vastaavasti ESR- ja EAKR-osiin. Kahden hintatason keskiarvon

käyttäminen on mahdotonta, koska kunkin osan suhteellinen osuus voi vaihdella toteutuksen aikana. Jos toisella rahastolla ei ole kiinteää hintaa samantyyppiselle toimelle (esimerkiksi koska sääntöä ei sovelleta toiseen rahastoon tai koska toinen rahasto ei rahoita samankaltaisia toimia), hallintoviranomaisen on päätettävä sovellettavasta hintatasosta yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 5 kohdassa ja 68 artiklan 1 kohdassa vahvistettujen yleisten oikeudellisten periaatteiden mukaisesti.

Yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen soveltaminen edellyttää edelleen, että jäsenvaltiot noudattavat 10 prosentin kattoa toimintalinjaa kohti (rahastokohtaisesti ja tapauksen mukaan alueluokittain). Ristiinrahoitettu määrä olisi kirjattava, ja sitä olisi seurattava toimikohtaisesti niiden tietojen perusteella, joita käytettiin yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen määrittämiseen.

7.5.2. Esimerkkejä

Esimerkki ESR:n ja EAKR:n ristiinrahoituksesta yksikkökustannusten tai kertakorvausten osalta

Jos vakiokustannukseen 6 euroa/tunti x koulutettava sisältyy laitteiden ostoja 0,50 euroa/tunti, ristiinrahoitettu määrä on 0,50 euroa x toteutuneiden tuntien määrä x koulutettava.

Sama periaate pätee kertakorvauksiin: jos yksityiskohtaiseen talousarvioluonnokseen sisältyy ristiinrahoitettuja menoja, ne otetaan huomioon ja niitä seurataan erikseen. Esimerkiksi ESR-ohjelmasta rahoitetusta 20 000 euron kertakorvauksesta EAKR:n menojen osuus on 5 000 euroa. Toimen päättyessä ristiinrahoitettu määrä on ennalta määritetty määrä (20 000 euroa, josta 5 000 euroa EAKR-menoja) tai "nolla", jos avustusta ei makseta. Kertakorvausten kategorisuusperiaatetta sovelletaan myös ristiinrahoitettuihin menoihin.

Esimerkki ESR:n ja EAKR:n ristiinrahoituksesta kiinteämääräisen rahoituksen osalta

Kiinteämääräisten välillisten kustannusten tapauksessa ristiinrahoitettu määrä on ristiinrahoitettujen välittömien kustannusten määrä, joka on lisätty välillisiin kustannuksiin, jotka on laskettu näihin ristiinrahoitettuihin välittömiin kustannuksiin sovellettavan kiinteän hinnan perusteella.

Esimerkiksi EAKR-ohjelmasta rahoitetussa 15 000 euron toimessa ESR:n välittömien kustannusten osuus on 3 000 euroa, ja välillisten kustannusten määräksi lasketaan 10 prosenttia välittömistä kustannuksista (300 euroa). Ristiinrahoitettu määrä on näin ollen 3 300 euroa. Jos toimen päättyessä välittömiä kustannuksia vähennetään, ristiinrahoitettua määrää vähennetään saman kaavan mukaisesti.

LIITE 1: ESIMERKKEJÄ YKSINKERTAISTETUISTA KUSTANNUSVAIHTOEHDOSTA

Tässä liitteessä annetaan esimerkki avustuksesta tuensaajalle, joka aikoo järjestää seminaarin 50 osallistujalle esitelläkseen uusia täytäntöönpanovälineitä. Työntekijät käyttävät aikaa tapahtuman suunnitteluun ja järjestämiseen, sitä varten vuokrataan tilat, joitakin puhujia tulee ulkomailta ja tapahtuman pöytäkirja on julkaistava. Tapahtumasta syntyy myös välillisiä kustannuksia, jotka liittyvät esimerkiksi työntekijöihin (esim. kirjanpito-kustannukset, johtaja), sähkö- ja puhelinlaskuihin sekä tietotekniikan tukeen.

Todellisiin kustannuksiin liittyvä talousarvioluonnos on seuraavanlainen, ja samaa muotoa käytetään kaikkien mahdollisuuksien ja vaihtoehtojen osalta, jotta erot ovat helpommin nähtävissä:

Välittömät kustannukset yhteensä	45 000
Välittömät henkilöstökustannukset	30 000
Tilavuokrat	4 000
Matkakustannukset	5 000
Ateriat	1 000
Tiedottaminen / Mainonta	5 000

Välilliset kustannukset yhteensä	5 000
Indirecte personeelskosten	4 000
Electriciteit, telefoon enz.	1 000

Jäljempänä kuvataan eri tavat, joilla hanketta voidaan käsitellä valitun yksinkertaistetun kustannusvaihtoehdon mukaan.

Mahdollisuus 1: Vakioyksikkökustannukset (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 1 kohdan b alakohta)

Periaate: Kaikki tukikelpoiset kustannukset tai osa niistä lasketaan toiminnan, tuotosten tai tulosten määrän perusteella ennalta vahvistetuilla yksikkökustannuksilla kerrottuna.

Esimerkkiseminaarissa yksikkökustannukseksi voidaan vahvistaa 1 000 euroa/seminaariin osallistuva (yhden yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 5 kohdassa vahvistetun laskentamenetelmän perusteella).

Talousarvioluonnokseksi saadaan:

Seminaariin osallistuvien enimmäismäärä = 50

Yksikkökustannus/seminaariin osallistuva = 1 000 euroa

Tukikelpoiset kustannukset yhteensä = 50 x 1 000 euroa = 50 000 euroa

Jos osallistujia on 48, tukikelpoiset kustannukset ovat 48 x 1 000 euroa = 48 000 euroa

Kirjausketju:

- vakioyksikkökustannusten arvon määrittämiseen käytetty menetelmä on dokumentoitava ja säilytettävä;
- tukiedellytykset vahvistavan asiakirjan on oltava selvä vakioyksikkökustannusten ja maksun käynnistävien tekijöiden suhteen;
- näyttö seminaariin osallistumisesta (osallistujalistat).

Huomautus: Tässä tapauksessa osallistujien tukikelpoisuutta ei tarvitse todentaa. Jos kohdennettujen osallistujien on täytettävä tietyt edellytykset, osallistujien tukikelpoisuus on todennettava.

Mahdollisuus 2: Kertakorvaukset (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 1 kohdan c alakohta)

Periaate: Kaikki toimen tukikelpoiset kustannukset tai osa niistä korvataan ennalta vahvistetun määrän perusteella toimia ja/tai tuotoksia (jotka vastaavat yhtä yksikköä) koskevien ennalta määriteltyjen sopimusehtojen mukaisesti. Avustus maksetaan, jos toimia ja/tai tuotoksia koskevat ennalta määritellyt sopimusehdot täyttyvät.

Uusia täytäntöönpanovälineitä esittelevän seminaarin järjestämistä varten voidaan vahvistaa 50 000 euron kertakorvaus (osalistujien lukumäärästä riippumatta), joka lasketaan yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 5 kohdassa täsmennettyjen menetelmien perusteella.

Talousarvioluonnokseksi saadaan:

Kertakorvauksen tavoite = uusia täytäntöönpanovälineitä esittelevän seminaarin järjestäminen

Tukikelpoiset kustannukset yhteensä = 50 000 euroa

Jos seminaari järjestetään ja uusia täytäntöönpanovälineitä esitellään, 50 000 euron kertakorvaus on tukikelpoinen. Jos seminaaria ei järjestetä tai uusia täytäntöönpanovälineitä ei esitellä, mitään ei makseta.

Kirjausketju:

- kertakorvauksen arvon määrittämiseen käytetty menetelmä on dokumentoitava ja säilytettävä;
- tukiedellytykset vahvistavan asiakirjan on oltava selvä kertakorvauksen ja maksun käynnistävien tekijöiden suhteen;
- seminaarin toteutumisesta ja sen sisällöstä on esitettävä näyttöä (esim. lehtiartikkeleita, kutsu, ohjelma, valokuvia).

Mahdollisuus 3: Kiinteämääräinen rahoitus (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 1 kohdan d alakohta)

Huom. laskelmista saadut määrät on pyöristetty.

Yleinen periaate: Tietyt tukikelpoisten kustannusten lajit, jotka on selvästi yksilöity ennalta, lasketaan soveltamalla ennalta vahvistettua prosenttiosuutta yhteen tai useampaan muuhun tukikelpoisten kustannusten lajiin.

Verrattaessa kiinteämääräisen rahoituksen järjestelmiä on verrattava aina menetelmän kaikkia tekijöitä eikä pelkästään osuuksia:

- tukikelpoisten kustannusten lajit, joiden perusteella prosenttiosuutta sovelletaan tukikelpoisten kustannusten laskemiseen;
- itse kiinteämääräinen osuus;
- tukikelpoisten kustannusten lajit, jotka lasketaan kiinteämääräisesti;
- tarpeen mukaan tukikelpoisten kustannusten lajit, joihin kiinteää määrää ei sovelleta ja joita ei lasketa kiinteämääräisenä.

Vaihtoehto 1: Kiinteämääräistä rahoitusta koskeva yleinen sääntö

Jäsenvaltio suunnittelee yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaisesti kiinteämääräisen järjestelmän, jossa 47 prosentin kiinteää osuutta — joka on laskettu yhden 67 artiklan 5 kohdassa⁽⁴³⁾ olevan menetelmän mukaisesti — sovelletaan kaikkiin henkilöstökustannuksiin (sekä välittömiin että välillisiin) muiden kustannusten laskemiseksi⁽⁴⁴⁾:

<i>Tukikelpoisten kustannusten lajit, joiden perusteella prosenttiosuutta sovelletaan tukikelpoisten kustannusten laskemiseen (tyyppi 1)</i>	Henkilöstökustannukset = 30 000 euroa + 4 000 euroa = 34 000 euroa
<i>Itse kiinteämääräinen osuus;</i>	47 prosenttia
<i>Tukikelpoisten kustannusten lajit, jotka lasketaan kiinteämääräisesti (tyyppi 2)</i>	Muut kustannukset = 47 prosenttia henkilöstökustannuksista = 47 % x 34 000 = 16 000 euroa
<i>Tukikelpoisten kustannusten lajit, joihin kiinteää määrää ei sovelleta ja joita ei lasketa kiinteämääräisenä (tyyppi 3)</i>	Ei sovelleta

=> Tukikelpoiset kustannukset yhteensä = 34 000 + 16 000 = 50 000 euroa

Talousarvioluonnos on seuraavanlainen:

Henkilöstökustannukset (tyyppi 1):	34 000	Muut kustannukset (tyyppi 2) = 47 % henkilöstökustannuksista	16 000
Välittömät henkilöstökustannukset	30 000	<i>(laskettu)</i>	
Välilliset henkilöstökustannukset	4 000	Tukikelpoiset kustannukset yhteensä	50 000

(perustuvat yleensä todellisiin kustannuksiin)

⁽⁴³⁾ Sen a, b, c tai d alakohta.

⁽⁴⁴⁾ On syytä huomata, että jos kiinteämääräisesti lasketut tukikelpoiset kustannuslajit ovat välillisiä kustannuksia, kiinteämääräinen osuus voi yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 68 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti olla enintään 25 prosenttia.

Kirjausketju:

<i>Tukikelpoisten kustannusten lajit, joiden perusteella prosenttiosuutta sovelletaan tukikelpoisten kustannusten laskemiseen</i>	Välittömät kustannukset = <ul style="list-style-type: none">• henkilöstökustannusten selkeä määritelmä;• todisteet kustannuksista (esim. palkkakuitit, tuntilistat)
<i>Kiinteämääräinen osuus</i>	Viittaus kiinteämääräisen rahoituksen osalta valittuun menetelmään, ja <ul style="list-style-type: none">• a alakohdan osalta hallintoviranomaisen tasolla tallettaa asiakirjat, jotka todistavat laskentamenetelmän;• b alakohdan osalta menetelmän (joka on edelleen voimassa, kun toiminta valitaan) oikea soveltaminen ja todiste siitä, että tuensaaaja ja toimien tyyppi ovat samanlaiset;• c alakohdan osalta todiste siitä, että menetelmä on kansallisesti rahoitettu ja edelleen voimassa, kun toiminta valitaan, ja todiste siitä, että tuensaaaja ja toimien tyyppi ovat samanlaiset;• d alakohdan osalta viittaus käytettyyn menetelmään.
<i>Tukikelpoisten kustannusten lajit, jotka lasketaan kiinteämääräisesti</i>	Perusteluita ei tarvita.

Vaihtoehto 2: välillisten kustannusten kiinteämääräinen rahoitus (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 68 artiklan 1 kohdan a alakohta)

Jäsenvaltio suunnittelee yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 68 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaisesti kiinteämääräisen järjestelmän, jossa 11,1 prosentin kiinteää osuutta — joka on laskettu yhden 67 artiklan 5 kohdan a, b (45) tai c alakohdassa olevan menetelmän mukaisesti — sovelletaan välittömiin kustannuksiin:

<i>Tukikelpoisten kustannusten lajit, joiden perusteella prosenttiosuutta sovelletaan tukikelpoisten kustannusten laskemiseen (tyyppi 1)</i>	Välittömät kustannukset = 45 000 euroa
<i>Kiinteämääräinen osuus</i>	11,1 % (täytyy olla alle 25 %)
<i>Tukikelpoisten kustannusten lajit, jotka lasketaan kiinteämääräisesti (tyyppi 2)</i>	Välilliset kustannukset (laskettu) = 11,1 % välittömistä kustannuksista = 11,1 % x 45 000 = 5 000 euroa
<i>Tukikelpoisten kustannusten lajit, joihin kiinteää määrää ei sovelleta ja joita ei lasketa kiinteämääräisenä (tyyppi 3)</i>	Ei sovelleta

=> Tukikelpoiset kustannukset yhteensä = 45 000 + 5 000 = 50 000 euroa

Talousarvioluonnos on seuraavanlainen:

<i>Välittömät kustannukset (tyyppi 1)</i>	45 000
Välittömät henkilöstökustannukset	30 000
Tilavuokrat	4 000
Matkakustannukset	5 000
Ateriat	1 000
Tiedottaminen / Mainonta	5 000

Välilliset kustannukset (tyyppi 2) = 11,1 % välittömistä kustannuksista	5 000
<i>(laskettu)</i>	
Tukikelpoiset kustannukset yhteensä	50 000

(perustuvat yleensä todellisiin kustannuksiin)

⁽⁴⁵⁾ Jos käytetään tätä laskentamenetelmää, lainsäädäntöviite on 68 artiklan 1 kohdan c alakohta. Yksi keskeisistä seikoista on, että 68 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua 25 prosentin enimmäisosuutta ei sovelleta 68 artiklan 1 kohdan c alakohdan kattamiin järjestelmiin.

Kirjausketju:

<i>Tukikelpoisten kustannusten lajit, joiden perusteella prosenttiosuutta sovelletaan tukikelpoisten kustannusten laskemiseen</i>	Välittömät kustannukset = <ul style="list-style-type: none"> • välittömien kustannusten selkeä määritelmä; • todisteet kustannuksista (esim. palkkakuitit, mahdolliset tuntilistat, todisteet mainonnasta ja laskuista)
<i>Kiinteämääräinen osuus</i>	Viittaus kiinteämääräisen rahoituksen osalta valittuun menetelmään, ja <ul style="list-style-type: none"> • a alakohdan osalta hallintoviranomaisen tasolla tarve tallettaa asiakirjat, jotka todistavat laskentamenetelmän; • b alakohdan osalta menetelmän (joka on edelleen voimassa, kun toiminta valitaan) oikea soveltaminen ja todiste siitä, että tuensaaja ja toimien tyyppi ovat samanlaiset; • c alakohdan osalta todiste siitä, että menetelmä on kansallisesti rahoitettu ja edelleen voimassa, kun toiminta valitaan, ja todiste siitä, että tuensaaja ja toimien tyyppi ovat samanlaiset.
<i>Tukikelpoisten kustannusten lajit, jotka lasketaan kiinteämääräisesti</i>	Perusteluita ei tarvita.

Vaihtoehto 3: välillisten kustannusten kiinteämääräinen rahoitus (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 68 artiklan 1 kohdan c alakohta)

Jäsenvaltio voi päättää valita yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 68 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisen kiinteämääräisen järjestelmän: 15 prosentin kiinteää osuutta välillisten kustannusten laskemiseen sovelletaan vain välittömiin henkilöstökustannuksiin. Itse 15 prosentin osuutta ei tarvitse perustella, koska se täsmennetään asetuksessa.

<i>Tukikelpoisten kustannusten lajit, joiden perusteella prosenttiosuutta sovelletaan tukikelpoisten kustannusten laskemiseen (tyyppi 1)</i>	Välittömät henkilöstökustannukset = 30 000 euroa
<i>Kiinteämääräinen osuus</i>	15 % (perusteluita ei tarvita)
<i>Tukikelpoisten kustannusten lajit, jotka lasketaan kiinteämääräisesti (tyyppi 2)</i>	Välilliset kustannukset (laskettu) = 15 % välittömistä kustannuksista = 15 % x 30 000 = 4 500 euroa
<i>tukikelpoisten kustannusten lajit, joihin kiinteää määrää ei sovelleta ja joita ei lasketa kiinteämääräisenä (tyyppi 3)</i>	Muut välittömät kustannukset (tilavuokrat, matkakustannukset, ateriat, tiedotus, mainonta) = 15 000 euroa

Tukikelpoiset kustannukset yhteensä = välittömät henkilöstökustannukset + lasketut välilliset kustannukset + muut välittömät kustannukset = 30 000 + 4 500 + 15 000 = 49 500 euroa

Talousarvioluonnos on seuraavanlainen:

Välittömät henkilöstökustannukset (tyyppi 1)	30 000	→	Välilliset kustannukset (tyyppi 2) = 15 % välittömistä henkilöstökustannuksista (laskettu)	4 500
Muut välittömät kustannukset (tyyppi 3)				
Tilavuokrat	4 000			
Matkakustannukset	5 000			
Ateriat	1 000			
Tiedottaminen / Mainonta	5 000			
Tukikelpoiset kustannukset yhteensä				49 500

(perustuvat yleensä todellisiin kustannuksiin)

Kirjausketju:

<i>Categorieën van subsidiabele kosten waarop het percentage moet worden toegepast om de subsidiabele bedragen te berekenen</i>	Directe personeelskosten = <ul style="list-style-type: none">• duidelijke definitie van wat directe personeelskosten zijn;• bewijs van de loonkosten (loonbriefjes, desgevallend overzichten van werktijden, collectieve overeenkomsten om eventuele voordelen in natura te rechtvaardigen, gedetailleerde factuur van een externe dienstverlener)
<i>Het vaste percentage</i>	In het document waarin de voorwaarden voor de steun worden vastgesteld, moet worden verwezen naar artikel 68, lid 1, onder b), van de gemeenschappelijke verordening.
<i>Categorieën van subsidiabele kosten die met het vaste percentage zullen worden berekend</i>	Geen rechtvaardiging vereist.
<i>Categorieën van subsidiabele kosten waarop het percentage niet wordt toegepast en die niet met behulp van het vaste percentage worden berekend</i>	Andere directe kosten zoals de kosten voor de opleidingsruimte, reiskosten, maaltijden, informatie en publiciteit moeten worden gerechtvaardigd met behulp van de overeenkomstige facturen en desgevallend met bewijzen dat de dienst is verleend.

Vaihtoehto 4: Kiinteämääräinen rahoitus (ESR-asetuksen 14 artiklan 2 kohta) (sovelletaan vain ESR-asetukseen)

Jäsenvaltio voi päättää valita ESR-asetuksen 14 artiklan 2 kohdan mukaisen kiinteämääräisen järjestelmän: 40 prosentin kiinteää osuutta sovelletaan vain välittömiin henkilöstökustannuksiin toiminnan kaikkien muiden kustannusten laskemiseksi. Itse 40 prosentin osuutta ei tarvitse perustella, koska se täsmennetään asetuksessa⁽⁴⁶⁾.

<i>Tukikelpoisten kustannusten lajit, joiden perusteella prosenttiosuutta sovelletaan tukikelpoisten kustannusten laskemiseen (tyyppi 1)</i>	Välittömät henkilöstökustannukset = 30 000 euroa
<i>Kiinteämääräinen osuus</i>	40 % (perusteluita ei tarvita)
<i>Tukikelpoisten kustannusten lajit, jotka lasketaan kiinteämääräisesti (tyyppi 2)</i>	Kaikki muut kustannukset = 40 % välittömistä henkilöstökustannuksista = 40 % x 30 000 = 12 000 euroa
<i>Tukikelpoisten kustannusten lajit, joihin kiinteää määrää ei sovelleta ja joita ei lasketa kiinteämääräisenä (tyyppi 3)</i>	Ei sovelleta

Tukikelpoiset kustannukset yhteensä = välittömät henkilöstökustannukset + kaikki muut lasketut kustannukset = 30 000 + 12 000 = 42 000 euroa

Talousarvioaluonnos on seuraavanlainen:

Välittömät henkilöstökustannukset (tyyppi 1)	30 000	→	Kaikki muut kustannukset (tyyppi 2) = 40 % välittömistä henkilöstökustannuksista (laskettu)	12 000
<i>(perustuvat yleensä todellisiin kustannuksiin)</i>				
Tukikelpoiset kustannukset yhteensä				42 000

Kirjausketju:

<i>Tukikelpoisten kustannusten lajit, joiden perusteella prosenttiosuutta sovelletaan tukikelpoisten kustannusten laskemiseen</i>	Välittömät henkilöstökustannukset = <ul style="list-style-type: none">• välittömien henkilöstökustannusten selkeä määritelmä;• todisteet palkkakustannuksista (palkkakuitit, tarpeen mukaan tuntiliistat, työehtosopimukset mahdollisten luontoisetuuskosten perustelemiseksi, ulkoisen palveluntarjoajan tarkka lasku)
<i>Het vaste percentage</i>	Tukiedellytykset vahvistavassa asiakirjassa olisi viitattava ESR-asetuksen 14 artiklan 2 kohtaan.
<i>tukikelpoisten kustannusten lajit, jotka lasketaan kiinteämääräisesti</i>	Perusteluita ei tarvita.

⁽⁴⁶⁾ Perustelu tarvitaan, jos osuus on yli 40 prosenttia. Yli 40 prosentin osuutta voitaisiin kuitenkin käyttää vain muissa kuin ESR-asetuksen 14 artiklan 2 kohdan puitteissa.

LIITE 2: ESIMERKKEJÄ YKSINKERTAISTETTUIEN KUSTANNUSVAIHTOEHTOJEN JA VALTIONTUKISÄÄNTÖJEN YHTEENSOPIVUUDESTA

Yritys saa avustuksen valtiontukijärjestelmästä toteuttaakseen koulutushankkeen henkilöstölleen. Julkisen tuen määrä on 2 miljoonaa euroa. Tämä tuki vastaa asetuksen (EU) N:o 651/2014 4 artiklan 1 kohdan n alakohdassa säädettyä 2 miljoonan euron kynnyksarvoa, minkä vuoksi sovelletaan yleistä ryhmäpoikkeusasetusta.

Tuensaaja ja hallintoviranomainen sopivat käyttävänsä vakioyksikkökustannuksia määrittääkseen kurssin kustannukset osallistujaa kohti.

Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 31 artiklassa todetaan seuraavaa koulutustuesta:

1. Koulutustuki on perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdassa tarkoitettulla tavalla sisämarkkinoille soveltuvaa, ja se vapautetaan perussopimuksen 108 artiklan 3 kohdan mukaisesta ilmoitusvaatimuksesta edellyttäen, että se täyttää tässä artiklassa ja I luvussa säädetyt edellytykset.
2. Tukea ei saa myöntää koulutukselle, jota yritykset järjestävät noudattaakseen velvoittavia kansallisia koulutusnormeja.
3. Seuraavat kustannukset ovat tukikelpoisia:
 - a) kouluttajista aiheutuvat henkilöstökustannukset, ainoastaan niiden tuntien osalta, joiden aikana kouluttajat osallistuvat koulutukseen;
 - b) kouluttajien ja koulutettavien toimintakustannukset, jotka liittyvät suoraan koulutushankkeeseen, kuten matkakulut, hankkeeseen suoraan liittyvät materiaali- ja tarvikekulut, poistot työkaluista ja laitteista siinä laajuudessa kuin niitä käytetään yksinomaan koulutushankkeessa. Majoituskulut eivät ole tukikelpoisia lukuun ottamatta välttämättömiä vähimmäiskuluja, jotka aiheutuvat sellaisten koulutettavien majoituksesta, jotka ovat alentuneesti työkykyisiä työntekijöitä;
 - c) koulutushankkeeseen liittyvien neuvontapalveluiden kustannukset;
 - d) koulutettavista aiheutuvat henkilöstökustannukset ja yleiset välilliset kustannukset (hallintokustannukset, vuokra, yleiskustannukset) niiden tuntien osalta, joiden aikana koulutettavat osallistuvat koulutukseen.
4. Tuki-intensiteetti on enintään 50 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista. Tuki-intensiteettiä voidaan korottaa seuraavasti siten, että se on enintään 70 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista:
 - a) 10 prosenttiyksikköä, jos koulutus on suunnattu alentuneesti työkykyisille tai epäedullisessa asemassa oleville työntekijöille;
 - b) 10 prosenttiyksikköä, jos tuki myönnetään keskisuurille yrityksille, ja 20 prosenttiyksikköä, jos tuki myönnetään pienille yrityksille.
5. Merenkulkualan koulutukseen myönnettävän tuen intensiteetti voidaan korottaa 100 prosenttiin tukikelpoisista kustannuksista, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:
 - a) koulutettavat eivät ole miehistön varsinaisia jäseniä, vaan he ovat aluksella varsinaisen miehistön lisäksi; ja
 - b) koulutus toteutetaan unionin rekistereissä olevissa aluksissa.

Hallintoviranomainen päättää vahvistaa yksikkökustannukset hankkeen tukikelpoisten menojen määrittämistä varten. Se käyttää tilastotietoja (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 67 artiklan 5 kohdan a alakohdan i alakohdan mukaisesti) samantyyppisestä koulutuksesta tietyllä maantieteellisellä alueella.

Tilastotietojen asianmukaisen käsittelyn jälkeen tulokseksi saatavat keskimääräiset kustannukset menoerää kohti tämäntyyppisellä kurssilla, jossa on sama määrä osallistujia, ovat seuraavat:

Välittömät kustannukset (miljoonaa euroa)		Välilliset kustannukset (miljoonaa euroa)	
Kouluttaja – palkka	1	Hallinnolliset kustannukset	0,175
Kouluttaja – matkakustannukset	0,1	Vuokrat	0,15
Koulutettavat – palkka	1,4	Yleiskustannukset	0,125
Koulutettavat – majoitus	0,55	Välilliset kustannukset yhteensä	0,45
Koulutettavat – matkakustannukset	0,25		
Poistokelvottomat kulutustavarat	0,2		
Mainonta	0,2		
Järjestämiskustannukset	0,4		
Välittömät kustannukset yhteensä	4,1		

Tietoja käsitellessään hallintoviranomainen poistaa kaikki tukikelvottomat kustannukset.

Seuraavat kustannukset eivät ole tukikelpoisia koulutustukeen liittyen asetuksen (EU) N:o 651/2014 31 artiklan mukaisesti:

- Koulutettavien majoituskustannukset, koska koulutettavat eivät ole alentuneesti työkykyisiä työntekijöitä (0,55 miljoonaa euroa).

Sen vuoksi koulutettavien majoituskustannuksia ei voida sisällyttää vakioyksikkökustannuksiin. Laskutapa on seuraava:

Koulutuksen tukikelpoiset kustannukset yhteensä (kokonaiskustannukset – tukikelvottomat kustannukset)	4,55 miljoonaa euroa – (0,55 miljoonaa euroa) = 4 miljoonaa euroa
Koulutuksen suorittavien osallistujien odotettu lukumäärä	2 000
Kustannukset koulutuksen suorittavaa osallistujaa kohti (vakioyksikkökustannus)	4 miljoonaa euroa / 2 000 osallistujaa = 2 000 euroa / osallistuja

Koulutushankkeen alustava rahoitus on seuraavanlainen:

Julkinen rahoitus (kansallinen + ESR)	2 miljoonaa euroa
Yksityinen rahoitus (omarahoitus)	2 miljoonaa euroa
Valtiontuen intensiteetti	50 %

Asetuksen (EU) N:o 651/2014 31 artiklan 4 kohdassa rajataan tuki-intensiteetiksi enintään 50 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista, jotka määritellään hankkeen tukiedellytykset vahvistavassa asiakirjassa. Alustava talousarvio on tämän vaatimuksen mukainen.

Hankkeen toteutuksen jälkeen tukikelpoiset kustannukset perustuvat koulutuksen suorittavien osallistujien todelliseen lukumäärään. Jos koulutuksen suorittaa vain 1 500 osallistujaa, tuki muodostuu seuraavasti:

Komissiolle ilmoitettavat tukikelpoiset kustannukset yhteensä:	2 000 euroa x 1 500 = 3 miljoonaa euroa
Julkinen rahoitus (kansallinen + ESR)	1,5 miljoonaa euroa
Yksityinen rahoitus (omarahoitus)	1,5 miljoonaa euroa
Valtiontuen intensiteetti	50 %

LIITE 3: YKSINKERTAISTETTUJA KUSTANNUSVAIHTOEHTOJA JA MAASEUTURAHASTOA KOSKEVAT TOIMENPITEET

Annettujen ohjeiden perusteella jäljempänä esitetään luettelo toimenpiteistä, jotka voivat kuulua yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen piiriin. Luettelo ei ole tyhjentävä vaan suuntaa-antava, jotta voidaan käsitellä asianmukaisesti maaseudun kehittämissuunnitelmia. Asetuksessa esitetyt maksut, joissa jo käytetään vakioyksikkökustannuksia (hehtaaria tai eläinyksikköä kohti), on jätetty pois.

Asetuksen (EU) N:o 1305/2013 tai (EU) N:o 1303/2013 mukainen toimenpide	Koodi	Alatoimenpide ohjelmatarikoituksia varten (tarpeen mukaan)	Yksinkertaistettu kustannusvaihtoehto (kyllä/ei)	Huomautukset
14 artikla	1	tietämyksen siirtoa ja tiedotusta koskevat toimet	Kyllä	Ei sallittu, jos toimenpide toteutetaan julkisten hankintojen kautta
15 artikla		neuvonta-, tilanhoito- ja lomituspalvelut	Kyllä	
16 artikla		maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden laatuajusteet	Kyllä	
17 artikla	4	investoinnit fyysiseen omaisuuteen	Kyllä	Sallittu, jos kyseessä on sisäinen palveluntuottaja
18 artikla		luonnonkatastrofien vahingoittamien maatalouden tuotantomahdollisuuksien palauttaminen ja aiheellisten ennalta ehkäisevien toimien käyttöönotto	Kyllä	
	5	tuki ammattiliseen koulutukseen ja taitojen hankkimiseen	Kyllä	Ei sallittu, jos toimenpide toteutetaan julkisten hankintojen kautta
		tuki esittelytoimintaan ja tiedotustoimiin	Kyllä	
		tuki lyhytaikaisiin tilan- ja metsähoitoa koskeviin vaihtoihin ja vierailuihin tiloille ja metsiin	Kyllä	
		tuki neuvontapalveluiden hyödyntämiseen	Ei	
		tuki tilanhoito- ja lomituspalvelujen sekä maatalouden neuvontapalvelujen ja metsätalouden neuvontapalvelujen perustamiseen	Ei	
	3	tuki neuvojien kouluttamiseen	Ei	Ei sallittu, jos kyseessä on sisäinen palveluntuottaja
		tuki laatuajusteisiin liittymiseen	Kyllä	
		tuki tuottajaryhmien sisämarkkinoilla toteuttamiin tiedotus- ja menekinedistämissuunnitelmiin	Kyllä	
	4	maatilojen investointituki	Kyllä	Ei sallittu, jos kyseessä on sisäinen palveluntuottaja
		tuki maataloustuotteiden jalostukseen / kaupan pitämiseen ja/tai kehittämiseen kohdistuviin investointeihin	Kyllä	
	5	tuki maa- ja metsätalouden kehittämiseen, nykyaikaistamiseen tai sopeuttamiseen liittyviin infrastruktuuri-investointeihin	Kyllä	Ei sallittu, jos kyseessä on sisäinen palveluntuottaja
		tuki ei-tuotannollisiin investointeihin, jotka liittyvät maatalouden ympäristö- ja ilmastotavoitteiden saavuttamiseen	Kyllä	
	5	tuki investointeihin ennalta ehkäiseviin toimiin, joiden tavoitteena on lieventää mahdollisten luonnonkatastrofien, epäsuotuisien sääolojen ja muiden katastrofien seurauksia	Kyllä	Ei sallittu, jos kyseessä on sisäinen palveluntuottaja
		tuki investointeihin luonnonkatastrofien, epäsuotuisien sääolojen ja muiden katastrofien vahingoittaman maatalousmaan ennallistamiseksi ja vahingoittamien tuotantomahdollisuuksien palauttamiseksi	Kyllä	

Asetuksen (EU) N:o 1305/2013 tai (EU) N:o 1303/2013 mukainen toimenpide	Koodi	Alatoimenpide ohjelmataroituksia varten (tarpeen mukaan)	Yksinkertaistettu kustannusvaihtoehto (kyllä/ei)	Huomautukset
19 artikla	6	<p>tila- ja yritystoiminnan kehittäminen</p>	Ei	
		yrittäjien perustamistuet nuorille viljelijöille	Ei	
		yrittäjien perustamistuki muun kuin maataloustoiminnan aloittamiseksi maaseutualueilla	Ei	
		yrittäjien perustamistuki pientilojen kehittämiseksi	Ei	
		tuki investointeihin muun kuin maataloustoiminnan perustamiseen ja kehittämiseen	Kyllä	
		korvaukset viljelijöille, jotka ovat tukikelpoisia pienviljelijäjärjestelmässä ja siirtävät tilansa pysyvästi toiselle viljelijälle	Ei	
20 artikla	7	<p>peruspalvelut ja kylien kunnostus maaseutualueilla</p>	Kyllä	
		tuki maaseutualueiden kuntien ja kylien ja niiden peruspalvelujen kehittämismuunnelmien sekä Natura 2000 -alueita ja muita luonnonarvoltaan merkittäviä alueita koskevien suojele- ja hoitosuunnitelmien laatimiseen ja päivittämiseen	Kyllä	
		tuki investointeihin kaikenlaisten pieninfrastruktuurien luomiseksi, parantamiseksi tai laajentamiseksi, uusiutuvia energialähteitä ja energiansäästöä koskevat investoinnit mukaan luettuina	Kyllä	
		tuki laajakaistainfrastruktuuriin, myös sen luomiseen, parantamiseen ja laajentamiseen, passiiviseen laajakaistainfrastruktuuriin sekä laajakaistan ja julkisten sähköisen hallinnon ratkaisujen saatavuuteen	Kyllä	
		tuki investointeihin maaseutualueille suunnattujen paikallisten peruspalvelujen, vapaa-aika ja kulttuuri mukaan luettuina, ja niihin liittyvän infrastruktuurin perustamiseen, parantamiseen tai laajentamiseen	Kyllä	
		tuki investointeihin vapaa-ajan infrastruktuuriin julkiseen käyttöön, matkailuneuvontaan ja pienimuotoiseen matkailuinfrastruktuuriin	Kyllä	
		tuki kylien, maaseutumaiseman ja luonnonarvoltaan merkittävien alueiden kulttuuri- ja luonnonperinnön säilyttämiseen, ennallistamiseen ja kohentamiseen liittyviin tutkimuksiin ja investointeihin, niihin liittyvät sosioekonomiset näkökohdat mukaan luettuina, sekä ympäristöalan tiedotustoimenpiteisiin	Kyllä	
		tuki toimintojen siirtämiseen sekä maaseudun taajamissa tai niiden lähellä sijaitsevien rakennusten ja muiden tilojen muutostöihin tarkoitettuihin investointeihin, joilla pyritään parantamaan taajaman elämänlaatua tai lisäämään sen ympäristönsuojelun tasoa	Kyllä	
		muut	Kyllä	

Asetuksen (EU) N:o 1305/2013 tai (EU) N:o 1303/2013 mukainen toimenpide	Koodi	Alatoimenpide ohjelmatarkoituksia varten (tarpeen mukaan)	Yksin-kertaistettu kustannusvaihtoehto (kyllä/ei)	Huomaukset
21 artikla	8	investoinnit metsäalueiden kehittämiseen ja metsien elinkelpoisuuden parantamiseen	Kyllä	Lukuun ottamatta ylläpitämistä
		tuki metsäpaloista, luonnonkatastrofeista ja muista katastrofeista metsille aiheutuvien vahinkojen ennalta ehkäisemiseen	Kyllä	
		tuki peltometsätaloustaloustalouden järjestelmien perustamiseen ja ylläpitoon	Kyllä	
		tuki metsäpaloista, luonnonkatastrofeista ja muista katastrofeista metsille aiheutuvien vahinkojen korjaamiseen	Kyllä	
		tuki investointeihin, joilla parannetaan metsäekosysteemien häiriönstokkyä ja ympäristöarvoa	Kyllä	
		tuki investointeihin metsätalouden teknisiin ja metsätuotteiden jalostukseen, käyttöönottoon ja kaupan pitämiseen	Kyllä	
27 artikla	9	maa- ja metsätalouseläinten tuottajajyhmiä ja -organisaatioiden perustaminen	Ei	
28 artikla	10	korvaukset maatalouden ympäristö- ja ilmastositoumuksiin	Ei	
29 artikla	11	tuki maatalouden geenivarojen säilyttämiseen, kehittämiseen ja kestävään käyttöön	Kyllä	
		korvaukset luonnonmukaisen maatalouden käytäntöihin ja menetelmiin siirtymiseen	Ei	
30 artikla	12	korvaukset luonnonmukaisen maatalouden käytäntöjen ja menetelmien ylläpitämiseen	Ei	
		korvaukset Natura 2000 -maatalousalueista	Ei	
		korvaukset Natura 2000 -metsäalueista	Ei	
		korvaukset vesipiiriin hoitosuunnitelmiin kuuluvista maatalousalueista	Ei	

Asetuksen (EU) N:o 1305/2013 tai (EU) N:o 1303/2013 mukainen toimenpide	Koodi	Alatoimenpide ohjelmataroituksia varten (tarpeen mukaan)	Yksinkertaistettu kustannusvaihtoehto (kyllä/ei)	Huomaukset
36 artikla	17	riskienhallinta	Ei	Ei yksinkertaistamista (vain keskinäisten rahastojen perustamisesta aiheutuvat hallintokulut)
40 artikla		Kroatian täydentävien kansallisten tukien rahoitus	Ei	
35 artikla		tuki yhteisölähtöiseen paikalliseen kehittämiseen (Leader)	Kyllä	
51–54 artikla	20	tekeminen apu	Kyllä	
		tuki yhteisölähtöisen paikallisen kehittämissuunnitelman täytäntöönpanoon	Kyllä	
		paikallisen toimintaryhmän yhteistyön valmistelu ja täytäntöönpano	Kyllä	
		tuki toimintakustannuksiin ja toiminnan edistämiseen	Kyllä	

MISTÄ EU:N JULKAISUJA SAA?

Maksuttomat julkaisut:

- yksi kappale: EU Bookshopista (<http://bookshop.europa.eu>)
- enemmän kuin yksi kappale tai julisteet/kartat:
Euroopan unionin edustustoista (http://ec.europa.eu/represent_fi.htm),
muissa kuin EU-maissa sijaitsevista lähetystöistä (http://eeas.europa.eu/delegations/index_fi.htm),
ottamalla yhteyttä Europe Direct -palveluun (http://europa.eu/eurodirect/index_fi.htm) tai soittamalla
00 800 6 7 8 9 10 11 (maksuton numero koko EU:n alueella) (*).

(*) Saat pyytämäsi tiedot maksutta. Myös useimmat puhelut ovat maksuttomia, joskin jotkin operaattorit, puhelinkioskit tai hotellit voivat periä puhelusta maksun.

Maksulliset julkaisut:

- EU Bookshopista (<http://bookshop.europa.eu>).

EGESIF_14-0017 – OHJEET – YKSINKERTAISTETUT KUSTANNUSVAIHTOEHDOT – EUROOPAN RAKENNE- JA INVESTOINTIRAHASTOT (ERI-RAHASTOT)

Ohjelmakaudella 2007–2013 kaikki ESR:n ja EAKR:n sidosryhmät olivat tyytyväisiä kiinteämääräisen rahoituksen, vakioyksikkökustannusten ja kertakorvausten eli niin kutsuttujen yksinkertaistettujen kustannusten käyttöönottoon. Niiden avulla voitiin vähentää hallinnollista rasitetta ja virheitä sekä keskittyä enemmän tuotoksiin ja tuloksiin.

Tässä asiakirjassa annetaan ohjelmakautta 2014–2020 varten teknisiä ohjeita ja esimerkkejä kaikkiin ESI-rahastoihin sovellettavista kolmesta yksinkertaistetusta kustannusvaihtoehdosta.

Lisätietoa Euroopan rakenne- ja investointirahastoista saa osoitteesta
<http://ec.europa.eu/esif>

Voit ladata julkaisujamme tai tilata niitä ilmaiseksi osoitteesta
<http://ec.europa.eu/social/publications>

Jos haluat uusinta tietoa työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosastosta, tilaa ilmaiseksi e-uutiskirje Social Europe osoitteesta
<http://ec.europa.eu/social/e-newsletter>

 <https://www.facebook.com/socialeurope>

 https://twitter.com/EU_Social